ESTD. 1930   ప్రతి 3 అణాలు   REG. No. M. 3152

జమీన్‌రైతు

సంపుటి — 23
సంచిక — 8
★
2—3—51
శుక్రవారం

మేనేజింగు ఎడిటరు: నెల్లూరు వెంకటామానాయుడు.   ★   నెల్లూరు   ★   సంపాదకుడు: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి.

ఆంధ్ర రాజకీయాలు

...కాలంలో బడ్జెటు ఆమోదించని కారణంగా ...టూరు మునిసిపాలిటీ రద్దుచేస్తామన్న ప్రభు... పుర్తిరువు నిజంగా అమలుజరిగిపోతుందేమో ...భయపడేవారున్నారంటే నమ్మడంకష్టం.

...అయినా యీవారంలో బడ్జెటు ఆమోదం ...పొందింది. ఆ గండం గడిచిపోయింది. ఏవిధంగా ... రద్దు కావాలనే శ్రీ నడింపల్లి నరసింహారావు ... బడ్జెటు వాయిదా వేయాలనికోరి, తీర్మానం ...పాదిస్తే, మద్రాసు శాసనసభా సభ్యుడు, ...లకు సలాంవారి బృందం సహాయంతో ...ల బడ్జెటును ఆమోదింపచేసికోగలిగాడు. ...యిదాతీర్మానం ఓడిపోయింది.

...ధర్మిక్ పున్నారావు రాష్ట్రకాంగ్రెసు అధ్య... ఎక్కివ ఎన్నికవడం కాక, రాష్ట్రకాంగ్రెసు ...నుకున్న క్రమశిక్షణ చర్యకూడా పట్టాభి ...రాష్ట్రపతిగా రద్దుచేయించుకున్న మంత్రివర్గ... ...కుంది. ఆయన కొన్నింటి రద్దవుతుందా?

ఈ దెబ్బతో మధ్యన సలాంగారి స్వతంత్ర... ...ం రద్దయిపోయింది.

* * *

...బ్రవరి మొదటివారంలో జరిగిన నెల్లూరులు ...చాయితీ ఎన్నికలు మారనరాజ్యాంగం ప్రకా... ...వయోజన ఓటర్లజాబితాలపై జరగకపోవుట ... రద్దుచేయవల్సిందని పాతఓటర్ల లిస్టులో లేని ...త్త లిస్టులో ఓటరుగానున్న వ్యక్తి తరఫున ...కోర్టులో "రిట్" దరఖాస్తు దాఖలుచేయ...

నెల్లూరులు పంచాయితీ ఎన్నికల సక్రమ... ...ద్రయాలు హైకోర్టు నిర్ణయించగలదు. కాని జరి... ...న ఎన్నికలు పంచాయితీ బోర్డు కే జరిగినవే ...అయినా అభ్యర్థులు అటు రంగాగారికి యిటు ...మంత్రివర్గానికి చెందినవారని, రంగాగారికి ...జిల్లాలో ప్రాబల్యంలేదని రుజువుచేయాలని ...మంత్రివర్గంవారు ...యకర్తల ప్రచారంచి ...రంగాగారివర్గం ఓడిపోయిందని ప్రచారం ... నిజానికి నెల్లూరులుతోకూడా మింగతా ...మాల అన్నిటిలోకల్ సేకల రెండుపార్టీలలో ...గనేలో రంగాగారి బంధువర్గము బలము ... గుంటూరుజిల్లా మంత్రివర్గీయులకు ...ఎన్నికలనుండి రాజకీయ ప్రయోజనాలు ...కాలనే ఉద్దేశంతో రెండుగ్రూపుల బల... ...ం జరిగింది. మంత్రివర్గీయులు బలపరిచిన ... మెజారిటీతో గెలవడంసంభవించింది. ...ఎన్నికలు క్రమవిరుద్ధమని రద్దుచేయాలనే ... హైకోర్టుముందు దరఖాస్తు.

* * * *

...సేరాలవాడులో ప్రతిష్టించబడిన గాంధీజీ, ...చి, శిరాజ్. లిట్ విగ్రహాలు రాకపోక... ...అభ్యంతరకరంగా వున్నాయనే కారణంపై ...కబని కమిషనరు ఉత్తర్వులతో ప్రజాప్రకు...

ప్రభుత్వంకూడా భాయంచేసింది. ఈ విగ్ర... హాల ప్రతిష్ట తీసివేయుట వెనుక గుంటూరు జిల్లా రాజకీయాల ప్రభావంకూడా వుండిఉంటారు.

ఏమయినా కళా వెంకటరావుగారిచే విజయ వాడ కాశీశ్వరరావు మార్కెటు కెదురుగానున్న చౌకులో మునిసిపాలిటీ అనుమతివైవాలేకుండా ఆవిష్కరించబడిన గాంధీజీ పేరుతోవుండే విగ్ర హాముకు రెండుసంవత్సరాలుగా వుంటున్నా తీసి వేయుమని ప్రభుత్వము ఎందుకుఅనలేదో తెలియదు. కళా ఆవిష్కరించారనా? గాంధీజీ అస్తికల నిమజ్జనంలోజున చేసారనా? మంత్రివర్గీయుల్లో ముఖ్యుడు చిట్టిబాలమునకు లోపమనా?

* * *

చేనేత పార్శ్రామికుల సత్యాగ్రహం గుం టూరులో తొమ్మిదిరోజులు సాగించిన అనం తరం మంత్రి చంద్రమౌళిగారి జోక్యంవల్ల విర మించబడింది. ఈసందర్భంలో ఆజిల్లా కాంగ్రెసు వారుల ప్రవర్తన జ్ఞాపకముంచుకోవాలి.

ఫిబ్రవరి 15 నుండి తొమ్మిది దినాలు జరిగిన యీ చేనేత సత్యాగ్రహం బయ్యపరంగానే ముగి...

—కొరవ ఆఖరు పేజీలో

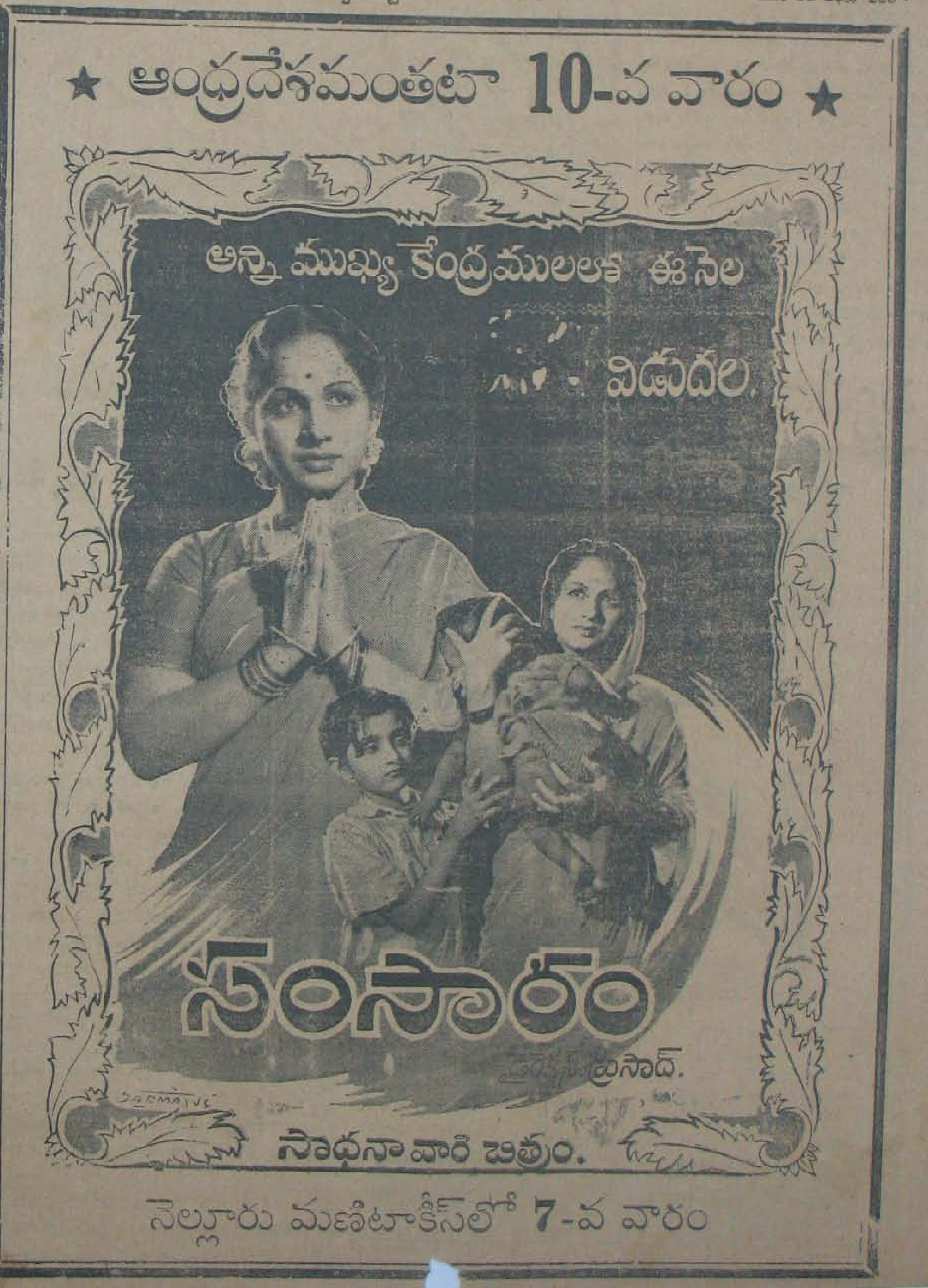

భూ నిర్వహణ విషయమై కుమరప్ప కమిటీ సూచనలు

మేము సిఫారసు చేసే వ్యవసాయ సంస్కరణలను అమలు పరచడానికి అవశ్యకమైన క్రొత్త అధికారవర్గం విషయమై ఇక మూడు అధ్యాయాల లోకి సూచించాము. ఈ సంస్కరణలు అతి ప్రాథమిక స్వభావం కలవి కావటంవల్ల ప్రస్తుతం ఉంటున్న భూమి నిర్వహణ అధికారవర్గంతోటి వాటిని అమలు పరచడం సాధ్యంకాదు. రాయల్ కమీషన్ వారి నివేదికలోని ఈ క్రింది భాగాన్ని బట్టి, 1928 సం॥ము నాటికే, మేలైన విత్తనాలను రైతులు ఎక్కువగా ఉపయోగించేటట్లు ప్రచారం సాగించడం వంటి సాధారణ విషయాలలో కూడా ప్రభుత్వ అధికారవర్గం మీద రాయల్ కమీషనువారు విశ్వాసం ఉంచలేక పోయారని స్పష్టమవుతుంది.

"అనేక సందర్భాలలో, ఫలానిపని ఈ విధంగా చేయాలని ఇతరులకు బోధించేందుకంటే, తామే వారి పని చేసిపెట్టడం సులభతరమే గాక, పనికూడా తొందరగా అవుతుంది: దీనికి అద్భుతమైన సంకుచిత పరిహద్దులను త్రోసి వేయవచ్చు. ఉదాహరణానికి, దొరికేకు విత్తనాలను ప్రభుత్వ వ్యవసాయశాఖ వారే పంపకం చేయవచ్చు. పది లక్షలు లేదా ఇంకా ఎక్కువ ఎకరాలలో క్రొత్తరకం ప్రత్తి లేక గోధుమ పండించవచ్చు. కానీ, ఈ ఫలితం దానిపాటికి అది తృప్తికరంగా వున్నా, భారత దేశంలో ప్రతి ఎకరాలోనూ మేలైన విత్తనాలు చల్లి పంట పండించాలనే సమస్యకు అది చేసే తోడ్పాటు మిక్కిలి స్వల్పం. 5 లక్షల గ్రామాల విషయం చూడవలసి వచ్చినప్పుడు, ఏ అధికార సంస్థకానీ ఆ గ్రామాలలోని ప్రతి వ్యక్తికీ అందుకోలేకపోవటం ప్రత్యక్షంగా తెలిసిపోయే యదార్థమే. ఈ పని సాధించాలంటే, తమకు తామే సహాయకారులుగా వుండేటట్లు ప్రజలను సంఘటిత పరచడం అవసరం. వారి స్థానిక సంస్థలను పెద్ద సంఘాలుగా సమీకరించాలి. ప్రతి గ్రామానికి వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలు ఏమేమి పంపదలచుకొన్నా సరే అవి అందేటట్లుగా ఒక అధికారవర్గం సృష్టిఅయ్యే వరకు పై విధంగా జరగవలసిందే." (1928 సం॥పు రాయల్ కమీషన్ వారి రిపోర్టులో 468 పేజీ.)

కాంగ్రెసు వ్యవసాయ సంస్కరణల కమిటీవారి నివేదికనుండి ఇప్పటికి మూడు అధ్యాయాలు పూర్తిగా ప్రకటించాం. భారతదేశంలోని వివిధ వ్యవసాయ విధానాలు, భూమి హక్కులు, సహకార వ్యవసాయ విధానం — అనుమూడు అంశాలను గురించి జరిగిన మూడు అధ్యాయాలలోనూ సవివరంగా చర్చించబడింది.

మన దేశంలోని వివిధ వ్యవసాయ విధానాల నన్నిటినీ తొలగించి ఒక ప్రత్యేక పద్ధతిని ప్రవేశ పెట్టడం ఆచరణ సాధ్యమైన పని కాదనీ, మన దేశపు వ్యవసాయ విధానాన్ని ఈ క్రింది ముఖ్యాంశాలననుసరించి రూపొందించుకోవలసి వుంటుందనీ, కుమరప్ప కమిటీవారి అభిప్రాయం. వారు చెప్పే అంశాలు:—

(1) వ్యవసాయ ఆర్థికంరైతు, తనయొక్క వ్యక్తిత్వాన్ని పెంపొందించుకోవటానికి అవకాశం కలుగ చేయాలి.

(2) ఒక వర్గం ఇంకొక వర్గాన్ని దోపిడి చేసుకోడానికి అవకాశం వుండరాదు.

(3) అధికతమ ఉత్పత్తిని సాధించే సామర్థ్యం కావాలి.

(4) సంస్కరణలన్నీ ఆచరణ యోగ్యమైనవిగా ఉండితీరాలి.

ఈ వ్యాసంతో కమిటీవారి నివేదికలోని నాల్గవ అధ్యాయం ప్రారంభ మవుతుంది. ఇందులో కమిటీవారు సూచించు సంస్కరణలను అమలు పరచడానికి అవశ్యకమైన అధికార వర్గం విషయమై చర్చించబడింది. —ఎడిటర్.

లలో సాధింపబడే అభివృద్ధి, భూమి అభివృద్ధులలో, ఆర్థిక విషయాలు సన్నిహితమై ఉండటం అవసరంగనుక.

మేముసూచించే క్రొత్త భూనిర్వహణ అధికారవర్గానికి ప్రాతిపదికగా గ్రామ పంచాయతీలు, గ్రామబహుళార్థ సహకార సంఘాలుఉంటాయి. ఇందు నిమిత్తం, ప్రాంతీయంగా సామరస్యం ఉండటం అవసరమనిమా అభిప్రాయం: ముఖ్యంగా పంటను ఒకప్లాను ప్రకారం నిర్ణయించుకోడం సహకారవ్యవసాయంలో ప్రయోగాలుజరపడం నిర్ణీత క్రియలో ధాన్యం అమ్మకోడం గ్రామంలో ధన సంబంధమైన లేవాదేవీలు ఒక దారికి తేవడం, మిగులుగావున్న కూలివాళ్ళను తొలగించడం, వారికి పని కల్పించడం, భూమిని బాగుచేయడం ప్లానుప్రకారం జరిపించడం, ధర

— తరువాత 15 వ పేజీలో

వ్యవసాయ సంస్కరణలను అమలు పరచుటకు అవశ్యకమైన క్రొత్త అధికారవర్గం

1948 సం॥పు ఆహార పదార్థాల విధాన నిర్ణయ సంఘం (ఫుడ్ గ్రెయిన్సు పాలసీ కమిటీ) వారు అధికాహారోత్పత్తి ప్రణాళికను సమీక్షిస్తూ ఇలా తెలిపారు:— "మా దృష్టిలో ఇదివరకు అధికాహారోత్పత్తికై జరిగిన కృషి అంతా ప్రభుత్వం పని జరిపించటంలో స్వభావసిద్ధంగా ఏర్పడివున్న కాలయాపన కారణంగా విఫలమైనాయి." (1948 సం॥పు ఫుడ్ గ్రెయిన్సు పాలసీ కమిటీవారి అంతిమ నివేదికలో పే. 17.)

ఆహార పదార్థాల విధాన నిర్ణయ సంఘపు నివేదికయందు డా॥ వి. కె. ఆర్. వి. రావుగారు తన అభిప్రాయ విభేదాన్ని ఇలా వివరించారు.

అధికార విధానపు దృష్టిని మార్చుకొని ప్రజాస్వామిక సహకార విధానపు దృష్టిని అలవర్చుకోకపోతే రాష్ట్రీయ ఆహారోత్పత్తి పథకాలు విజయవంతమయ్యే అవకాశంలేదని నా ఉద్దేశం. అందుచేత, రైతుల సహకారసంఘాల, గ్రామపంచాయతీల నిర్మాణానికే నేను ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం ఇస్తాను. వాటిపై అధికవిశ్వాసం ఉంచి, అధిక ఆహారోత్పత్తి సాధనకు బహుముఖంగా పనిచేయగలవని వాదిస్తాను." (ఫుడ్ గ్రెయిన్సు పాలసీ కమిటీ అంతిమ నివేదిక పే. 58)

రెవిన్యూడిపార్టుమెంటు కార్యకలాపాలలో నుంచి ప్రభుత్వ కుదాల నిర్వహణకు సంబంధించిన పనులను వేరు చేయవలసిన అవసరాన్ని సూక్ష్మగా డ్రిల్ కమిటీ నొక్కి చెప్పింది. వేరుచేయడం ఎందుకోసమంటే, భూమిని ఒక ప్లానుప్రకారం, వృద్ధిచేసే ఏ ప్రణాళికలోగానీ వ్యవసాయపద్ధతుల

రైతు పంచాంగం

దేశస్థితి

1951 మార్చి 6, 7, 8, తేదీలలో, కుంభరాశిన రవి, చంద్ర, బుధ, గురు, రాహువు, కూటదోషము ఇట్లుండుట దేశపు పరిపాలకులకు అరిష్టము కలుగవచ్చును.

గురుమౌఢ్యము

ఫిబ్రవరి 26 తేదీమొదలు, మార్చి 29 తేదీవరకు పశ్చాద స్తమిత గురుమౌఢ్యము, శుభకార్యములు చేయరాదు.

—ఉదయా స్తమయములు—

మార్చినెల 1 తేదీమొదలు 9 తేదీవరకు ఉ 6-20 సా॥ 6-5 గంటలకు.

మార్చితిథులు

3 శని.	దశమి	పగలు	10-11 గ॥ వ
4 ఆది.	ఏకాదశి.	ఉ॥	7-50 గ॥ వ
	ద్వాదశి	తె॥	5-52 గ॥ వ
5 సోమ.	త్రయోదశి	,,	4. 9 గ॥ వ
6 మంగళ.	చతుర్దశి	తెల్లె.	2 గ॥వ మహాశివరాత్రి
7 బుధ ●	అమావాస్య	రా	2. 2 గ॥ వ
8 గురు.	ఫాల్గుణ శుద్ధపాడ్యమి	రా॥	1-43 గ॥ వ
9 శుక్ర.	విదియ	రా॥	1.51 గ॥ వ

వి:రా:- ఫిబ్రవరి 6 తేది మహాశివరాత్రి.

—విష్ణుగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

SERVING AGRICULTURISTS THROUGH CHEMISTRY

పుష్కలమైన పంట నిరాఘాటంగా ఏలపొందకూడదు?

లోటస్ బ్రాండు ఫెర్టిలైజర్లు – యిరువుగా వాడండి

— ఎరువులవిషయంలో సమ్మోదింపవలసినది మీకు లాభకరం, మైసూరు ఫెర్టిలైజర్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నె 1206 రు — మద్రాసు.

* మైసూరు ఫెర్టిలైజర్ కంపెనీ వారు తయారుచేసిన సమపక్వమైన ఎరువులవంటివి మీ భూమికి జీవశక్తి నివ్వగలవు.
* వేంచు సాంకేతంగా వెయ్యటానికి ఇవి యొక్క ప్రశస్తమైన సాధనమని భూరసాయన శాస్త్రవేత్తలు కనుగొన్నారు.

LOTUS BRAND

THE MYSORE FERTILISER COMPANY POST BOX No. 1206. MADRAS. I.

Offices: BANGALORE, KUPPAM, ERODE, METTUPALAYAM, COONOOR & OOTY.

చిత్రజగత్

ఆముంచర్ల

చిత్రసమీక్ష

రోహిణీవారి 'నిర్దోషి'

★

హెచ్. యం. రెడ్డి గారి చిత్రం అంటే ఇక సందేహం లేదన్నమాట. తప్పకుండా విజయం పొంది తీరుతుందని విడుదల కాకముందు నుంచే ప్రతివారికీ ఒక విధమైన ఘట్టినమ్మకం. "నిర్దోషి" ఈ అభిప్రాయాన్ని కాలద్రోయకుండా, కొంత వరకూ పాతలా ప్రేక్షకుని మెదడుపై చెరగని వారి వరకూ ప్రతివారికీ సంతృప్తి ఇవ్వ కలుగుతుంది.

అయితే ఒక క్రొత్త చిత్రాన్ని చూచామనే తృప్తిపూర్తిగా పొందలేము, ప్రేక్షకుడు. అందుకు కారణం, కథ మామూలు పాత ధోరణిలోనే నడవడం భార్యపై భర్తకు అనుమానం కలిగి ఇంటినుంచి తరిమివేయడం; కడకు భార్య నిర్దోషినిగా ఋజువైన పిమ్మట దంపతు లిద్దరూ మరలా కలిసి సుఖించడం–ఇది ప్రధాన ఇతివృత్తం.

కథలో క్రొత్తదనంగా కనిపించే అంశాలు కొందున్నాయి. "ప్రేమనేయ, పెళ్ళిచేసు; బంధం వేసు, ఆనందంతేయ"–అని పలికే యువతి పాత్ర ఒకటి, మనిషిని పోలిన మనిషే వుండటం, తమ్ముళ్ళంగా ప్రధాన ఘట్టం ఏర్పడటం.

మైన పేర్కొన్న వింత యువతి పేరు శారద. ఈమె ఒక పేద వకీలును ప్రేమిస్తుంది; తన బావ బాలక్రిష్ణను పెళ్ళిచేసుకోవాలని అనుకొంటుంది కాని అతడేమో ఒక పల్లెకుపోయి మాచిందే తడవుగా ఒక పిల్లను–నిర్మలను–ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకొంటాడు. ఈ పెళ్ళి విషయంలో హెచ్. యం. రెడ్డిగారు క్రొత్తదారి తొక్కినందుకు అభినందించాలి. వేలు వేలు ఖర్చుచేస్తేనేగాని పెళ్ళికాదను

—కొరవ 12 వ పేజీలో

తిలోత్తమలో కనకం, కొండయ్యలు

ఇండియా పాకిస్థానుల మధ్య వర్తక వ్యాపారాలలో సినిమా ప్రసక్తిలేకపోవుట శోచనీయం

ఇండియా పాకిస్తానుల మధ్య వాణిజ్య ఒడంబడిక కుదిరింది. ఫిబ్రవరి 28 తేదీనుంచి ఈ ఒడంబడిక అమలులోకి వస్తుందికూడా.

ఈ ఒడంబడికలో పేర్కొనబడిన సరకులలో పాకిస్తానునుంచి జనపనార, ప్రత్తి, ఆహార ధాన్యాలు, చర్మాలు, దిగుమతిచేసిన తోళ్ళు; ఇండియానుంచి బొగ్గు, ఇనుము, ఉక్కు, సిమెంటు కలప, గుడ్డలు–ఇత్యాదిం. వీనిలో చలనచిత్రాల ప్రసక్తి మాత్రం లేకపోలేదు.

ఇండియా నుంచి పాకిస్థానుకు ఎగుమతి అవుతుండిన చిత్రాలవల్ల ఏడాదికి కోటిరూపాయలకు పైగా ఆదాయంవస్తుండిన విషయం తెలిసికూడా ఇలా జరగడం శోచనీయం.

కరెన్సీ మారకం విషయంలోనూ కష్టనష్టాలు హెచ్చుగావుండడంచేతనూ చిత్రాల ఎగుమతి కష్టతరం కావడంచేత, నిర్మాతలు పాకిస్తానుకు ఫిలిములు పంపడానికి దొంగ తిరుగుడు మార్గాలను ఆశ్రయించవలసి వస్తున్నదట. అలాగే ఈ వాణిజ్య ఒడంబడికలో చలనచిత్రాల ఎగుమతి దిగుమతి విషయములకుకూడా ఒక సవ్యమైన ఏర్పాటు జరిగివుంటే ఉభయ దేశాలకు బాగుండేదికదా!

బహుశా, ప్రభుత్వ అంతస్థులలో చర్చించదగినంత ఆర్థిక ఫిలిం పరిశ్రమకులేదనే ఉభయ ప్రభుత్వాల ధోరణిగా కనిపిస్తున్నది. లేదా ఫిలిం పారిశ్రామిక వర్గాలవారు ఈ విషయంలో ప్రభుత్వాలోక్యం లేకుండటే మంచిదని–(బహుశా ప్రస్తుతం వారివ్యాపారంలోని అపసవ్యమార్గాలు బట్టబయలు కాకద్దునని) అనుకొన్నారా?

ఏమైనా, పాకిస్తానుతో జరిగిన వాణిజ్యవడంబడికలో ఫిలింపరిశ్రమ విషయంకూడా చేర్చబడి వుండవలసింది. ఇకముందైనా అలా జరుగుతుందనే ఆశిస్తాం.

'చిత్రజగత్' పాఠకులకు...

"నిర్దోషి" చిత్రసమీక్ష ఈవారం క్లుప్తంగా ఇవ్వబడింది. వచ్చేవారం సవివరంగా వివిధ అంశాలను చర్చించదలిచాము. పాఠకులు "నిర్దోషి" పై వారివారి అభిప్రాయాలను, అనుమానాలను, ప్రశ్నలను, ప్రశంసలను విస్పష్టముగా వ్రాసి పంపెదరని ఆశిస్తున్నాము.

"నిర్దోషి" సహాయ దర్శకుడు శ్రీ సార్వభౌమరావు గారిని వచ్చేవారం పాఠకులకు పరిచయంచేస్తా.

—"ఆముంచర్ల"

రంజన్ బొంబాయికి మకాం మార్చాడట

చంద్రలేఖ, నిషాన్, మంగళ, చిత్రాలలో ఉత్తర భారత దేశంలో కూడా ఒక వెలుగు వెలిగిన రంజన్ జెమినీ స్టుడియోనుంచి విడుదలైనాడని "జమీన్‌రైతు" పాఠకులకు తెలుసు. రంజన్ గారు బొంబాయి నగరానికి మకాం మార్చారట. ఫిలిమిస్తానువారు తయారు చేస్తున్న "ఆనందమఠం" అనే చిత్రంలో ప్రధాన పాత్రకు రంజన్‌ను బుక్ చేశారని ప్రధాన నటిగా భానుమతి వుంటుందనీ తెలుస్తున్నది.

••• ••• •••

క్రొత్త సాంఘిక చిత్రంలో షావుకార్ జానకి

విజయావారి షావుకారు చిత్రంలో ప్రప్రథమంగా ప్రవేశించి నిరుపమానంగా నటించి ప్రేక్షకుల మన్ననలు పొందిన ప్రతిభాశాలిని శ్రీమతి శంకరమంచి జానకి మరొక తెలుగు సాంఘిక చిత్రంలో నటించబోతుంది. ఈ చిత్రం పేరు. "డాక్టర్" జ్యోతిపిక్చర్సువారిచే శ్రీ ముక్కామల కృష్ణమూర్తి దర్శకత్వంలో ఈ సాంఘిక చిత్రం సృష్టికాబోతుంది.

—

"నిర్దోషి"కి అద్భుతమైన వసూళ్ళు

రోహిణీవారి "నిర్దోషి" కి మొదటి రోజున వసూలైన మొత్తం ఇదివరకు క్రొత్త హాల్లో విడుదలైన చిత్రాలన్నిటి కంటె మించిపోయినట్లు తెలుస్తున్నది. 1950 సం॥ జూలై 28 తేదీ విడుదలైన ఎ. వి. యం. వారి తెలుగు చిత్రం "జీవితం" మొదటి రోజున రు 1851-4-0 టాక్సుఫీను వద్ద వసూలు చేసింది. రెండో రోజు రు1739-1-0 వచ్చింది. ఈనెల ఫిబ్రవరి 24 తేదీ విడుదలైన హెచ్. యం. రెడ్డిగారి 'నిర్దోషి' కి మొదటిదినం రు 1910 లు, రెండో దినం రు 1897-8-0 లు వసూలైనట్లు తెలుస్తున్నది.

ఇప్పటికి వచ్చిన రిపోర్టులనుబట్టి "నిర్దోషి" 'శాశ్వతమైన హిట్' అవుతుందనివిస్పందేహంగా చెప్పవచ్చు.

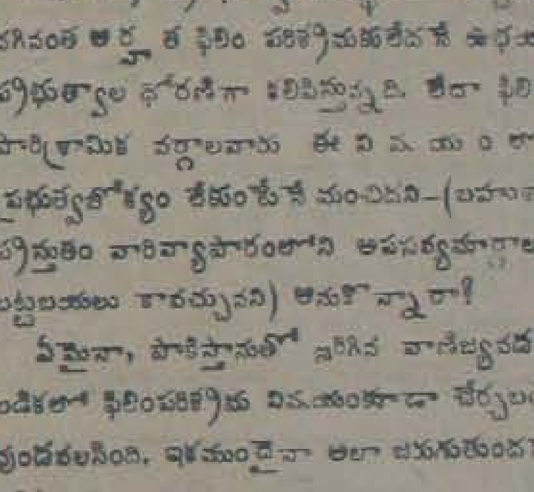

శాస్త్రీయమైన

భృంగామలక తైలం

*

కల్పాశ్రమము

నెల్లూరు

వ్యక్తిగతమైన ఈర్ష్యాసూయలతో ప్రభుత్వాన్ని కువిమర్శకు గురిచేయుట నీతివంతులకు తగదు

భారత దేశములోని జనులు, స్వల్ప స్వల్పరాజ్యములలోని జమీందారులగను, రాజులగనునుండిన వారు, తమలో తాము అంతఃకలహములలో పడి ఒకరి నొకరు ద్వేషించుకొని, అల్పమైన బుద్ధులు కలవారై, ఈర్ష్యాసూయలలో నిమగ్నులై, పరదేశీయులై ఇప్పటి చొచ్చుకొన దలచినవారికి, చేయూతనొసగి వారల సహాయముగొని, తమ ప్రక్క రాజ్యములను కబళించి జయించుచు తుదకు నామమాత్రావశిష్టులై. ఇంగ్లీషువారికి దేశమునంతయు స్వాధీనపరచి, వారికి గులాములై తాకట్టుచేయుచు అధోగతిని పడిపోయి ఇంగ్లీషువారి విద్యావ్యాసంగమునకు దాసోహమని, వారి వేషభాషలందు వ్యామోహితులై, దగ్ధమైపోవుచుండగా, కొందరు మహామహులు, ఆ సమయమునకు వలయు మంచిమాటలతో, ప్రార్థనలతో నైనను ఇంగ్లీషువారు దయతలచి, బట్టుబాగీరుగా ప్రసాదించినట్లయినను ఈ దేశస్థులగు మనకు కొన్ని సౌకర్యములను సంస్కరణల మూలమున కైవశముచేసికొనవెంచి "భారతజాతీయమహాసభ"ను నెలకొల్పి, తమ ఆశయములు, న్యాయమైనవనియు, ధర్మబద్ధమైనవనియు కొందరు ఇంగ్లీషువారికిని తోచునట్లు వారలతో సంప్రతింపులు జరుపుకొని, అట్టి ఇంగ్లీషువారినే, ఈ జాతీయ మహాసభకు అధ్యక్షులుగాను, చేసికొని 'శంకులో పోసినదే తీర్థమన్నట్లు' వారిచేతనే వారి జాతి వారగు ప్రభుత్వ ఉన్నతోద్యోగులకు తమ తీర్మానాశయములను పంపుకొనుచు ప్రాధేయపడి, భారతదేశమందలి విద్యావంతులందరును తలలూపి కేసనునట్లు చేసికొని దేశమునంతయు తమ అభిప్రాయములకు త్రిప్పుకొని, భారత జాతీయమహాసభయనగా ప్రబల విద్యావంతులు ధర్మసమ్మతముగా నెలకొల్పి జరుపుకొను ఒకమహాసంస్థయను పేరును ప్రాశ్చాత్య దేశములందు సంపాదించుకొని 'కాంగ్రెస్' అన్న సర్వసామాన్యముగ అందరికి తెలియునట్లు చేసికొనినదుపుచు, ఎన్నియో సంవత్సరములు జరుగగా ఇంగ్లీషువారు నైకతిప్ప

శ్రీ కొమండూరు
పార్థసారథి అయ్యంగార్

మాటలుచెప్పుచు తమకై తమైన ఏస్వల్ప ఆర్థిక సంబంధమైన అధికారమును వదలుటకు కిష్టపడక భారతదేశియలక్ష్మిని తమ దేశమునకు కొనిపోవుచుండగా, శ్రీ గాంధీమహాత్ముడు, ఎట్లు లోకమాన్య బాల గంగాధర తిలక్ గారి నిర్యాణము నాటికి ఇకదేశమునకు నాయకుడెవరు అని జనులు వాపోవలసి ఏర్పడుసమయమునకు సరిగా, అందుకొని, ఆ మహామహుని అడుగులలో నడచి, చెరకా 'బెల్లం పెట్టు' మన్న పెట్టురాజ్యము కాదీ బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమని, పూని సత్యాగ్రహములలో "ఇంటిలోని పోరు ఇంతింత కాదురా" అని బ్రిటిష్‌వారికి చూపించి సహాయ నిరాకరణోద్యమమును నెలకొల్పి, దేశములోని విద్యావంతులు ప్రఖ్యాతమైనవీరు తా మలవరచుకున్న సుఖజీవనమునకు భంగకరముగా పోవలెను బ్రిటిష్ వారికి

—తరువాయి 13 పేజీలో

లోకాభిరామాయణం

చుండి జగన్నాథం

రైల్వేచార్జీల హెచ్చింపు - కాశ్మీర్ విషయంలో బ్రిటన్ అమెరికాల అధికప్రసంగం - యుద్ధాన్ని తప్పించడమే ట్రూమన్ సంకల్పమైతే....- క్రొత్తరకం రాకెట్ విమానాలకు ఆటంశక్తి

మళ్లీ రైలుచార్జీలు పెరిగినవి. సామాన్యుడికి "అర్థమైన రైల్వేబడ్జెట్" సారాంశం ఇది. ఎట్లయితేనేమి, దాదాపు 22 కోట్ల మిగులు చూపించారు.

యుద్ధానంతరం ప్రయాణీకుల సంఖ్య హెచ్చిన మాట నిజమే గాని, వారిలో అత్యధిక సంఖ్యాకుల సౌకర్యార్థం జరిగిన విశేషమైన వసతులు కానరావు.

★

కాశ్మీర్ విషయంలో బ్రిటన్ అమెరికాలు మళ్లీ అధికప్రసంగం ఆరంభించినవి.

షేక్ అబ్దుల్లా చర్యను నిరోధించడానికి రెండు రాజ్యాలు పూనుకున్నవి. ఇవి ఇంగువకట్టిన గుడ్డలు.

కొరియాలో వీటి వైఖరికి, కాశ్మీర్‌లో వీటి వైఖరికి గల తారతమ్యాన్ని పరిశీలించండి. ఉత్తరకొరియా అక్కడ 'దుష్టశక్తి' (Aggressor) అయితే, కాశ్మీరులో పాకిస్థాన్ అట్టిదే. ఉ. కొరియాలో రాజీ కుదరకపోతే, పాకిస్థాన్‌తో ఎలా కుదురుతుంది? ఇదివిచిత్రమైన హేతువాదము.

తటస్థులైన వారి సేనలు కాశ్మీర్‌లో వుండవలెనట. అప్పుడు జనవాక్యం ప్రకటన కావలెనట. అట్లయితే జమ్మూ ఇండియాకూ, కాశ్మీర్‌లోయ పాకిస్తానుకూ పోగల అవకాశము ఉండవచ్చునని వారి ఆశయట.

అసలు కాశ్మీర్ సమస్యను ప్రపంచసమితి ఎదుటకు తీసుకవెళ్లడమే తప్పిదము. ఇంతటనైనా, ఇండియా ఆ వ్యవహారమున్నా అక్కడనుంచి ఉపసంహరించుకొనుట మంచిది.

★

పసిఫిక్ ప్రాంతరక్షణ కొఱకై ఒక ఒడంబడికను సిద్ధంచేయ వలసిందని, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజీల్యాండు దేశములు అమెరికాను ఒత్తిడిచేసినవి. జపాన్ను స్వేచ్ఛగా విడిచే సంకల్పమును అమెరికా వెల్లడించినది మొదలు, వాటిభయము అధికమైనది.

ప్రత్యేకముగా ఆ దేశముల ప్రతినిధులతో ఈ విషయమై చర్చించి, అమెరికా ప్రతినిధులు అభయమిచ్చినారు. కాని ఆ దేశములకు భీతి తొలగలేదు.

అందువల్ల. అమెరికా విదేశాంగమంత్రి అచిసన్ తిరిగి ఆదేశములకు అభయమిచ్చెను.

★

కొరియాలో మళ్లీ 38 వ అక్షాంశ రేఖను దాటవలసివస్తే, ఆ నిర్ణయమునకు రాగల అధికారం

—తరువాయి 13 పేజీలో

కామినియా నూనె (రిజిష్టర్డు)

శిరోజములకు - మెదడుకు
అద్భుతమైన శాస్త్రోక్తమగు
తలనూనె

వెంట్రుకలు రాలిపోవుటను నివారించును - తలను - మెదడును చల్లబరచి - వెంట్రుకల మొదళ్ళను గట్టిపరచును - శిరోజములకు అందమును - కాంతిని కలిగించి దీని గంధ పరిమళము వలన మనసునకు సౌఖ్యమొసంగి తృప్తిపరచును.

ఓటో దిల్ బహార్ [రిజిష్టర్డు]

ఆకర్షణీయమును ప్రజాను రంజకము
ఈవాసనద్రవ్యమును వాడుకొని మీరు
మీ సహవాసుల ఆనందము నొందుడు.

సువాసన గొప్పగుటయందు అసమానప్రఖ్యాతిని చిరకాలమునుండి గడించియున్న యీవాసనద్రవ్యమును కొన్ని బొట్లు మీ చేతిమాలుపై చల్లుకొనినచో చుట్టుప్రక్కలనెల్ల ఘుమఘుమ మనోహరవాసన వెదజల్లును.

అంతటను అమ్మబడును, అత్యుత్తమమైన సబ్బులు.

AGTS:- Anglo-Indian Drug & Chemical Co., BOMBAY

సభా తత్త్వాలు

★

కల్లకపటము తెలుగనట్టి
పల్లెపల్లెగా నిలకరించే
జానపదముల సమత తత్త్వమురా
ఈ సభాతత్త్వము
పేదజనముల వేదనల కథరా!

• • •

దున్నబోతే తరుగిలేదు
కట్టబోతే గాడిలేదు
జోడుగిత్తలు జేయి రూకలురా!
ఈపాడుబ్రతుకులు
మండిపోయిన బండలాయెనురా!

• • •

విత్తబోతే గింజలేదు
త్రాగబోతే గంజిలేదు
తీరుతాగి జమీందార్లకురా
హై సిన్నులిచ్చగ
తిండవాలతో నాట్యమాడిరిరా!

• • •

తెగిన చెరువుకు కట్టలేవే
తెరువలేదు తగలులేవు
మంత్రివర్యుల మాటలివిగోరా!
ఆకాశవీధుల
గింగురంటూ సుడులుదిరిగెనురా!

• • •

దారిలేదు తీరులేదు
వదుపుకోను బరువులేవు
కైకుంఠతి నోదాయయ్యెనురా!
మనకళ్లుగప్పి
కలగనోళ్లు మిగులుచుండిరిరా!

• • •

జమీందారు బిల్లులంటూ
జగతికంతా చాటుతుంటే
జాణదొరలు పంగ తెగిరిరా
పచ్చని పెట్లు
భాగ్గుతో బంగారుకేసిరిరా!

• • •

ఎకరమునకే రెండుపందలు
ఏడుదిరిగితే వాల్గుపందలు
సన్నరైతు కన్నుపొడిచెనురా
ధాన్యాలశిస్తులు
పేదజనముల నేదపెట్టెనురా?

• • •

కంట్రోళ్లు కేసినింగు
పంటకుప్పల మీదదాడులు
కడుపుగొట్టే కాలమయ్యెనురా?
చినచిన్న రైతులు
నోరుగోడుగ మేడిచిడిచిరిరా?
కట్టక్రింద జొన్నచేలు
నిట్టనిలువున ఎండిపోతే
పట్టుమని ప్రాధేయపడు మెంటుతురా!
ప్రాణోటువ్రాసి
పుట్టి కొనిరెడు కాలమాయెనురా!
ఇనాముదారులు వేలకేసులు
బనాయించిరి కోర్టులందున
పల్లెకే వాళ్ళుబ్బగంటుట
ఈ రైతులంతా
చాకిరీలకు పుట్టినారంటూ!

—కె. సభా

గనోక్వెల్
అన్ని నెలలకు గంటలలో గుణము

ప్రాచ్యదేశాల ప్రజాస్వామిక రక్షణోద్యమం పేరిట...అమెరికా అండర్ గ్రౌండ్ రాజకీయాలు

ప్రపంచ రాజకీయాలలో అమెరికాపాత్ర ధృతరాష్ట్ర ఆలింగనానికి ప్రతిరూపంగా నడుస్తూవుంటుంది.—

ప్రజాస్వామికాన్ని రక్షించడంకోసం ఎట్టి సహాయాలను చేయడానికైనా మరెన్ని త్యాగాలను ఆచరించడానికైనా వెనుదీయమని అమెరికా అధికారులు తరచు ఉద్ఘాటిస్తూవుంటారు.

ప్రజాస్వామిక సిద్ధాంతాల యెడల అమెరికా నాయకులకువున్న మమకారాన్నిగూర్చి సంశయించనక్కరలేదు. కాని, ఆసిద్ధాంతాన్ని ప్రపంచంలో ఏ దేశంలోనైనా పరిరక్షించడంకోసం అమెరికా చేయదలచుకొన్న త్యాగాలలోనే అమెరికా ఐశ్వర్య రహస్యం ఇమిడివుంది.

ప్రతిఫలాపేక్షలేని పనిని చేయడం సర్వసంగపరిత్యాగిఅయిన సన్యాసిస్వభావం. కాని, అమెరికా అట్టి సన్యాసి కాదు. ప్రజాస్వామ్యాన్ని రక్షించు ఉద్యమంతోనే అమెరికా ఇతరదేశాలను తనకు తొత్తు దేశాలుగా మార్చుకొంటూవుంది. తనరాజకీయ, వాణిజ్య ప్రయోజనాలకు కలిసివచ్చే ప్రభుత్వాలను ఆయాదేశాలలో ప్రతిష్ఠించి, పోషించడంలో అమెరికా నాయకులు కనపరచే రాజనీతి అతిగోప్యంగానూ, దురవగాహంగానూ నడుస్తూవుంటుంది.—

తనకు రాజకీయ, వాణిజ్య ప్రయోజనాలుకల ఏదేశంలోనైనా, తనకు కలసిరాని ప్రభుత్వం వున్నట్లయితే, దానిని పడగొట్టడానికి అమెరికా నాయకులుచేసే కుట్రలు సాధారణ రాజకీయజ్ఞుల ఊహలకు అందవు—మచ్చుకు కొన్ని వృత్తాంతాలు:

రెండో ప్రపంచ మహాసంగ్రామ కాలంలో తనతో తోడుగా యుద్ధభారాన్ని భరించిన చర్చిల్, యుద్ధాంతదశలో ఏకు మేకుగా పరిణమించాడు అమెరికాకు. ముఖ్యంగా "అణుబాంబు" సమస్యపట్ల, వలసదేశాల సమస్యలపట్ల, పరాజితదేశాలతో చేసికొనదలచిన శాంతిఒడంబడికపట్ల అమెరికాతో సమానంగా వాటాకు, పోటీకి తయారైన చర్చిల్ పీడ వదల్చుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడ్డది, అమెరికాకు. వెంటనే బ్రిటన్‌లో లేబర్ పక్షానికి మద్దతునిచ్చింది. అట్లీ ప్రధాని అయినాడు. రెండో ప్రపంచయుద్ధం అనే మహోపద్రవంలో చిక్కుకొన్న బ్రిటన్ పాలిట రక్షకుడై విజయాన్ని ఆర్జించిన చర్చిల్ అంతటివాడు ఎన్నికలలో అంతహీనంగా ఓడిపోవడానికి కారణం, అతనికి ప్రజలలో పలుకుబడిలేక కాదు; అమెరికా ఆశీర్వచనం లేకపోవడమే...! ఇది చాలామందికి తెలియని రహస్యం...!!

ఇట్లే, ఫిలిప్పయినులలో క్వెరినో ప్రభుత్వాన్ని అమెరికా కూలదోసింది.

ఆస్ట్రేలియాలో మెంజీస్ అధికారానికి స్వస్తి చెప్పించింది.

ఫ్రాన్సులో డిగాల్ నాయకత్వాన్ని దివాళా తీయించింది.

టర్కీలో ఇనానూ అధ్యక్షుణ్ణి ఊడ పెరికింది.

గ్రీసులో ప్లాస్టిరాస్‌ను ముప్పతిప్పలు పెట్టి మూడు చెరువులనీళ్లు తాగించింది.

పోతే, ఒక్క చైనావిషయంలోనే అమెరికా రాజకీయపు ఎత్తులు బైటపడిపోయాయి; కాదు; అమెరికా బ్రతుకే బట్టబయలైంది — అమెరికన్ రాజనీతి చైనాలో పొందినంత అవమానం ఇంతవరకు ఏ దేశంలోనూ పొందలేదు—కాని అమెరికాకు ఇట్టి గర్వభంగం కలగడం ప్రపంచానికి ఒక విధంగా [illegible]

కనువిప్పు కలిగిన కారణంగానే ఈనాడు, భారత రాజకీయాలపట్ల అమెరికా ప్రవర్తనలను బాగా పరిశీలించుకోవలసిన శ్రద్ధ మనలో కొందరు పెద్దలకు కలిగిందని చెప్పుకోవాలి.

ప్రాచ్యఖండంలో ఈనాడు అమెరికాకు కొరకరాని కొయ్యగా పరిణమించినది నెహ్రూ వైదేశిక విధానం. కొరియా యుద్ధంకంటెకూడా ఇది అమెరికాకు అధికంగా తలనొప్పి కలిగిస్తూవుంది. కాగా నెహ్రూ నాయకత్వాన్ని పడగొట్టడమో, లేక అతనికి బలమైన ఎదురుపన్నాగాన్ని లేవనెత్తడమో చేయడంకంటె అమెరికాకు కర్తవ్యం కనబడలేదు.

భారతదేశంలోని అమెరికా రాయబార కార్యాలయం ఈవిషయంలో అప్పుడే చురుకుగా ప్రవర్తించడం ప్రారంభించింది. నెహ్రూ అనుచరులలోనే కొందరిని అమెరికా పలుకుబడికి ఎరఅయి, ప్రవర్తిస్తున్నట్లుగా దేశంలో బలమైన వదంతులు వ్యాపించివున్నాయి. ఇటీవల భారత పార్లమెంటుసభ్యులు, గోధుమలను సప్లయి చేయవలసినదిగా అమెరికాను అర్థిస్తూ కేబిల్ పంపించడం ఇట్టిచర్యల ఫలితమేననికూడా కొందరు వాదిస్తున్నారు—

ఇందలి నిజానిజాలమాట ఎట్లువున్నా, అమెరికా ఇట్టి రాజకీయకుట్రలను కొనసాగించడంలో ఆరితేరినదే; అవసరంవస్తే అణుమాత్రమూ అందుకు అమెరికా జంకదు.

ప్రాచ్యఖండ దేశాలు, కొత్తగా స్వాతంత్ర్యాన్ని ఆర్జించి, పునర్నిర్మాణదశలో అనేకవిధములైన లేములను అనుభవిస్తూ, ఏదో ఒకవిధంగా అమెరికాఅండను కోరకతప్పటంలేదు— ప్రాచ్యదేశాలు లోనైవున్న ఈ పరిస్థితిని గమనించి, అమెరికా వాటియెడ అపారమైన కారుణ్యాన్ని చూపుతూ, తనపక్కన చేరరమ్మని ఆహ్వానిస్తున్నది. అమెరికాచూపుతున్న ఈఆహ్వాన హస్తాలు కబంధహస్తాలని, అమెరికా ఆలింగనం ధృతరాష్ట్ర ఆలింగనమని మనవారు ఎంతత్వరగా తెలిసికొంటే అంతమంచిది. ఈదృష్ట్యా నెహ్రూజీ అనుసరిస్తున్న స్వతంత్ర వైదేశికవిధానం ఎంత ఉత్తమోత్తమమైనదో అవగాహన చేసికోవడం చాలాఅవసరం.

[illegible] 'ఏకా'

డా॥ మలాన్ దడ దడలు! లియాఖత్, ట్రూమన్ మిలాఖత్!!

దక్షిణఆఫ్రికా ప్రధాని డా॥ డేనియల్ మలాన్ మళ్లీ వాచాలత్వాన్ని వెళ్లగక్కుతున్నాడు. రంగుజాతులమీదనే ఇన్నాళ్లనుండి పొంగుతున్న అతని పరవళ్లు ఇప్పుడు "బ్రిటిష్ కామన్ వెల్తు" మీదనే కుప్పిగంతులు వేస్తున్నాయి.

ఆఫ్రికాలోని బ్రిటిష్ కాలనీలలో ఒక్కొక్కదానికే బ్రిటన్ స్వపరిపాలనను ప్రసాదిస్తూ, ఆ వలసరాజ్యాల దేశాలను బ్రిటిష్ కామన్ వెల్తులో భాగస్వాములుగా చేస్తూవుంది. గత సంవత్సరంలో నైగీరియాకు బ్రిటన్ స్వాతంత్ర్యాన్ని ప్రసాదించింది. ఫలితంగా ఆ దేశం అభ్యుదయపథాలననుసరించి ముందుకు పోతూవుంది. గత మాసంలో బ్రిటన్ "గోల్డుకోస్టు" రాష్ట్రంలో ఎన్నికలు జరిపి, ఆఫ్రికన్ జాతీయనాయకుడైన "క్రూమా" నాయకత్వాన స్వతంత్ర ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించింది. వెంటనే ఆ దేశానికి బ్రిటిష్ కామన్ వెల్తులో సభ్యత్వాన్నికూడా బ్రిటన్ ఏర్పరచింది.

ఇదే విధంగా మరికొన్ని శ్వేతేతర దేశాలుకూడా త్వరలోనే బ్రిటిష్ కామన్ వెల్తులో సభ్యత్వాలను పొందబోతూవున్నాయి. ఇండియా పాకిస్థాన్, సిలన్,లు మూడున్నూ కామన్ వెల్తులో సభ్యులైవున్నందువలననే డా॥ మలాన్ మహా కంఠశోషపడుతున్నాడు. అసలే అఘోరిస్తున్నవానికి, శ్వేతేతర జాతులదేశాలు కొత్త కొత్తగా కామన్ వెల్తులో సభ్యత్వాలను పొందడం, అగ్నిమీద గుగ్గిలం వేసినట్లుగా, శివం ఆడుతూ డా॥ మలాన్ కోటికివచ్చినట్లు ప్రేలాపిస్తున్నాడు.

అతనిభయం ఏమంటే - బ్రిటిష్ కామన్ వెల్తులో శ్వేతేతర జాతుల దేశాలసభ్యత్వసంఖ్య అధికమై, అది, తెల్లజాతుల దేశాలసంఖ్యనుమించి వారి స్వార్థాలకు ఎసరుగోలుగా పరిణమిస్తుందని...!

అందుచేత అతడు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాధికారుల చెవిలో, తన జాతిద్వేష రాజకీయ మాత్సర్యాలను నూరిపోయ నారంభించాడు. అయినా అట్లీ ప్రభుత్వం అతని ధోరణిని ఆమోదించలేదు. ఇక గత్యంతరం లేక అతడు "బ్రిటిష్ కామన్ వెల్తు రాజ్యకూటం" పైననే దుమ్మెత్తిపోయ నారంభించాడు. బ్రిటిష్ కామన్ వెల్తు ఎంతత్వరగా పతించిపోతే, అంతగా అతడు ఆనందిస్తాడట.

నూటయాభై మిలియన్ల ఆఫ్రికా రంగుజాతుల మీద నూటయాభై రకాల ఆంక్షలను ప్రయోగించి పరిపాలిస్తూ రెండుమిలియన్ల తెల్లజాతులకు అచట భూతలస్వర్గాన్ని నిర్మించాలని తహతహలాడే మలాన్ కామన్ వెల్తుపై కాకదృష్టి పెట్టక ఏంచేస్తాడు?

ఇంతకీ, డా॥ మలాన్ కామన్ వెల్తునుండి బైటకు నిష్క్రమిస్తాడా? అంతటి ధైర్యము అతనికివున్నాయా? ఈ సందర్భంలో అమెరికా ధోరణి ఏవిధంగావుంటుంది? మొదలైన విషయాలు వెల్లడిఅయితేనేగాని దక్షిణ ఆఫ్రికా మలాన్ మానవాధముడు ఎత్తే కొత్త అవతారం రూపురేఖల రంగులు బైటపడవు...!

*

అఖిల ముస్లిమ్ దేశాల ప్రతినిధులందరూ ఈమధ్య కరాచీలో సమావేశమై, "కాశ్మీర్ భౌగోళికంగా, రాజకీయంగా, సాంస్కృతికంగా చారిత్రకంగా మతవిషయకంగా, జాతిపరంగా పాకిస్తాన్‌కు చెందినది అని తీర్మానంచేశారు. అఖిలముస్లిమ్ రాజ్యాల ఫెడరేషన్ ఒకటి ఏర్పడాలని లియాఖత్ ఆలీఖాన్‌వంటి ముస్లిమ్‌నాయకులు చేస్తూవున్న ప్రయత్నాలకు ప్రాతినిధికంగా, కరాచీలో ఈ సమావేశం జరిగి, తొలిసారిగా ఈ జాతిమాత్సర్యం ప్రకోపితమైనతీర్మానం చేసింది.

చిత్రమేమంటే, ఆతీర్మానంలోని విశేషణాలు అన్నిటిపరంగా పాకిస్థాన్ భారతదేశానికి సంబంధించినదనే విషయం వారు విస్మరించి, ఆ ప్రసక్తియే పెట్టుకోలేదు.

ఇట్టిధోరణికే ఈజిప్టుకూడా త్రిప్పివేయాలని పాకిస్థాన్ ప్రయత్నిస్తున్నది.

మరి, అమెరికా ప్రోద్బలంతో ఐక్యరాజ్య సమితిలో వెలువడిన తీర్మానానికి, ఈపైన కరాచీ తీర్మానానికి భాషలోతప్ప భావంలో వ్యత్యాసం కనపడటంలేదు.

ఇంతకీ పాకిస్థాన్, అమెరికాలు కూడబలుక్కొని, కలిసికట్టుగా కాశ్మీర్ సమస్యలో కొత్త కుట్రలు పన్నుతున్నవా? ఇదే, పెద్దలఅనుమానం.

ఈ అనుమానంలోని నిజానిజాలు త్వరలోనే బైటపడతాయి - కొన్ని రహస్యపత్రాలుకూడా లభించాయట! వేచిచూడవలసివుంది.

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా	10—0—0
అర్థ సం॥ చందా	5—0—0

బ్రిటిష్ కామన్వెల్తు సంబంధాలమంత్రి గార్డన్ వాకర్ తన సంసారంతోకూడా నుర్వుటగా ఫోటో తీయించుకొన్నారు.

"తిక్కయజ్వా కవేసూక్తిః కౌముదీవ కళానిధిః"

తిక్కనజయంతి సందర్భమున శ్రీ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారి ఉపన్యాసము

నెల్లూరు వర్థమాన సమాజంవారి ఆధ్వర్యమున 26 తేది సాయంకాలం పురమందిరంలో తిక్కన జయంతి ఉత్సవం జరుపబడింది. జిల్లాకలెక్టరు శ్రీ జోగప్పగారు అధ్యక్షత వహించారు; మైసూరు విశ్వవిద్యాలయంలో ఆంధ్రోపన్యాసకులునూ, ఆంధ్రావనికి చిరపరిచితులునూనైన శ్రీ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారు ఉపన్యసించారు.

కార్యదర్శి నివేదికనుచదివిన శ్రీ గుజ్జం సుబ్బరామయ్యగారు ఒక చక్కని సూచన చేశారు. తిక్కన నెల్లూరివాడగుటచే నెల్లూరివారికి తిక్కన జయంతి జరుపుటయందు ఉత్సాహముండుట ఒక విశేషముకాదు. తిక్కన జయంతి కేవలం నెల్లూరికే కాదు. అఖిలాంధ్ర ఉత్సవముగా జరుగుట మిక్కిలి సముచితము. కావున ఈ జయంత్యుత్సవ సందర్భమున పండితపరిషత్తు లేదా కవిపరిషత్తు నేర్పాటుచేసి అన్ని ప్రాంతాలవారిని ఆహ్వానించి తిక్కనజయంతిని అఖిలాంధ్ర ఉత్సవముగాచేయవలెనని శ్రీ సుబ్బరామయ్యగారి సూచన.

తిక్కనజయంతి 1915లో ప్రారంభించబడింది. ప్రతిసంవత్సరమూ నియమముగా వర్థమాన సమాజమువారిచే జరుపబడుచున్నది. అధ్యక్ష, ఉపన్యాసకుల పీఠముల నలంకరించిన పలువురు కవి పండిత ప్రకాండుల పేర్లు చదువుతూ, "ఈ స్థానముల నలంకరింపనివారు సాహితీ ప్రపంచమున లేరనియే చెప్పవచ్చు" నన్నారు. 1936 సం॥ము నుండి శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు తమతండ్రిగారి పేరిట ప్రతిఏటా ఈ జయంతి ఉత్సవసందర్భమున ఆహ్వానితులైన ఉపన్యాసకునికి రు116ల సమ్మానము చేస్తున్నారు. తిక్కన వంశీయులైన పాటూరివారు జయంత్యుత్సవమునకు విరాళము లిస్తున్నారు.

తిక్కన, పోతన, వేమన, పాల్కురికి సోమనాథుడు—వీరు తెనుగునవ్విర నలుగురు కవులని పలికారు. కవిబ్రహ్మ కవిత్వముపై మెప్పుమాటలను చెప్పించినారు.

శ్రీ దుర్భా రామమూర్తిగారు భారతమునందలి శల్యసారథ్య ఘట్టమును చదివారు.

ప్రధాన ఉపన్యాసకులు శ్రీరాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారు తిక్కయజ్వనుగూర్చి చెప్పుటకు ముందు కీ॥శే॥ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి మరణమునకు పరితాపము ప్రకటించారు. తమకు వారితో ప్రథమ పరిచయం 1910 లో సిద్ధించినదనియూ, తెలుగును తెలుసుకొన్నప్పుడు రెడ్డిగారిని తెలుసుకొందురనియూ అన్నారు. కట్టమంచివారి పలుకువల్లనే తిక్కనపై అభిమానంకలిగినదనియూ

అనంతకృష్ణశర్మగారికి రామిరెడ్డిగారి సత్కారము

సభా ప్రారంభంలో అధ్యక్షులు శ్రీ జోగప్పగారు కీ॥ శే॥ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి సాహితీసేవనుగూర్చి ప్రసంగించారు. కట్టమంచి మరణానికి సంతాపము ప్రకటిస్తూ సభవారు రెండునిముషాలు మౌనముగా నిలుచున్నారు.

అధ్యక్షుని తొలిపలుకులలో జోగప్పగారు, వెల్లడించారు. కట్టమంచివారికి "అనుకరణంచేసి తిక్కనగూర్చి నాల్గుమాటలను" చెప్పారు. తిక్కననుగూర్చి "తన కావించినసృష్టి తిక్కనకులచేతం గాదుపో, యేముఖంబున దాపక్కన పల్కులం జేదనై..." అని ఎఱ్ఱన చెప్పినదే మళ్ళీఅనువాదం చేయవలసిఉంటుంది—అన్నారు.

"ఆంధ్రవాఙ్మయంలో తిక్కన అఖండ ప్రామాణ్యాన్ని అనుభవిస్తున్నాడు, కవిత్వమే తన ఉపాసనోపకరణముగా ఉపయోగించుకొన్నారని నానమ్మకము. లేనిచో ఆసిద్ధిసిద్ధించదు" అన్నారు, అనంతకృష్ణశర్మగారు.

—శేషం 12 వ పేజీలో

శ్రీ రామరెడ్డి

[గత ఫిబ్రవరిలో జరిగిన తిక్కనజయంతి సందర్భంలో, సాహితీపోషకులు శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారికి, శ్రీ మరుపూరు కోదండరామయ్యలుగారిచే సమర్పించబడ్డ పద్యము లివట యిస్తున్నాము. —సంపాదకుడు]

నీ కారుణ్య కటాక్ష చంద్రికలలో
నీ స్మేరపూరమ్ములో
వ్యాలోలించిన భవ్యకావ్య వన
కల్హారమ్ము లెన్నెన్నొ అం
ద్రీ శైత్యమ్ము నలంకరించినవఘో
రెడ్డిప్రభూ! శ్రవ్యశో
భ్రి కర్పూర పరీమళోర్మికల
ధాత్రిన్ సొంపురోగించుచున్.
కవితాభారతి స్వేచ్ఛ పక్కటికముల్
ఘల్ ఘల్లనన్, రెడ్డిభూ
ధవ దివ్యశ్రీసభత్తలంబు మును
నృత్యమ్మాడె; నేడో భవత్
భవనంబా మెను రంగభూమి: తగనే
భావింపగా మిమ్ము—సం
స్తవనీయార్హ విశుద్ధవాచకుల,
భామాసోమ దాసస్థులన్.
వవహింపబిందు శీతల
మనస్కుడ, పివోత వర్థమాన తి
క్కవరపు వంశ వాటికా
కాదు—కవీంద్ర మనోరథైకచూ
తివనకిసూద నైతురిదపు:
ధన్యమతీ! పులకించెరా భవ
ద్విమల దానవర్ష జలధారల
వాంధ్రికవాప్రపంచముల్.
భవ్యభారతీ పుణ్యాతిపుఫలావ
తారులు కవులెగారు: విద్యావినోద
భోజులు, వదాన్యమాన్యులు, పుణ్యమతులు
మీరుకూడ—రామనరెడ్డి మేదినీశ!
అనవరతమ్ము వేంకట
నగాధిపవాసి దయాప్రబద్ధలో
చన కమలద్వయాగకళ
సారసుధారస వర్షబిందు నే
చనమున బోధిసల్పుతను
చక్కగ, శాంతి జీవింపు వం
దనవనముల్ కవీశ్వర వన
ప్రియుగీతి కల్పసిల్లగన్.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (Regd.)

పిల్లల లివర్ & స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును.

డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్సు,

11, దక్షిణమాడవీధి – మైలాపూరు – మదరాసు.

కుంభకోణము బ్రాంచి: 7, సారంగపాణికోవిల – తూర్పువీధి.

తిరుచునాపల్లి బ్రాంచి: 15, పుంగీయపిళ్ళవీధి – తెప్పకుళం. P.O.

— అన్ని మందులషాపులలోను దొరుకును —

విటా ★ అశోక

స్త్రీ లపాలిటి వరప్రసాదిని

శ్వేతరక్తప్రదరము—బుతుశూలలు—బుతుబద్ధము—నడుమునొప్పి—నిద్రలేకుండుట బలహీనము మొదలగు గర్భాశయ వ్యాధుల పోగొట్టి టానిక్కుగా పనిచేయును—

వెల సీసా రు 2—8—0 లు

సి. ఆర్. గోపాల్‌బ్రదర్సు—ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి పక్షవాతనివారణిడిపో!

మా "భుజనేత్రాదిగం ..." (రిజిష్టర్డు) పక్షవాతం, ముఖవాతం, వచ్చు, తిమ్మెర్లను త్వరలో గ్యారంటీగ కుదుర్చును. మా షాపులో స్పెషిడ్ యూక్కల ఔషధముమాత్రమే వాడుదు. వ్యాధి వివరము తెలుపుడు - యింతవరకు దీనికి ప్రపంచములో లేదు—

8 రోజులకు ఔషధము రు 7-0-0 లు ★ ప్యాకింగ్ పోస్టేజి వేరు.

"ఆయుర్వేదశేఖర" - "వైద్యవిశారద" "కవిరాజ్" కాకర్ల వెంకటప్పయ్య.

పక్షవాతాన్నుపరిక్షు (రిజిష్టర్డు) ఆయుర్వేద ప్రాస్పెక్టసు - 222, కాకర్లవారివీధి- నెల్లూరు

వేంకటరాయశాస్త్రిగారి వర్ధంతి

ఫిబ్రవరి 27 తేది సాయంత్రం, నెల్లూరు వర్థమాన సమాజమువారి యాజమాన్యమున, శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన వేదము వేంకటరాయశాస్త్రులవారి వర్ధంత్యుత్సవము జరుపబడినది. రామిరెడ్డిగారు వేంకటరాయ శాస్త్రులవారి ఆంధ్రభాషా సేవనుగూర్చి ప్రశంసించుచూ, శాస్త్రులవారు ఆంధ్రుల స్మృతి పథంలో శాశ్వతంగా నిలుచుటకు వారి ప్రతాపరుద్రీయ నాటకమొక్కటే చాలునని చెప్పుచూ, ఆ నాటకములోని పేరిగాని పాత్ర, యుగంధరుని పాత్రలను ఉదహరించారు.

కార్యదర్శి నివేదికను శ్రీ గుజ్జము వేంకటసుబ్బరామయ్యగారు వాక్రుపమున వివరించారు. ప్రతిఏటా శాస్త్రిగారి వర్ధంతి నిరంతరాయముగ జరుగుచున్నదని తెలుపుచూ, శాస్త్రిగారి మనుమలు శ్రీ వేదం వేంకటనారాయణ శాస్త్రిగారు వచ్చే సంవత్సరంనుంచి ఈ వర్ధంతి సందర్భముల వ్యాసరచనయందు పోటీ నేర్పెట్టి ప్రథమ శ్రేణియందు వచ్చిన వారికి శాశ్వతనిధి వడ్డీ రు 25,

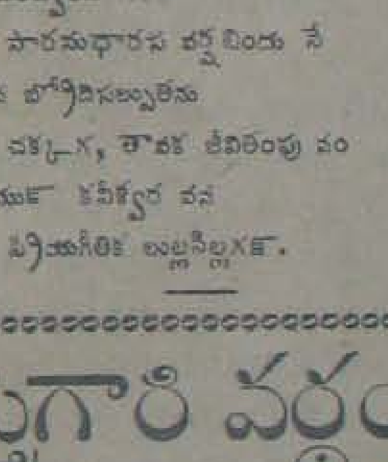

హైస్కూలువిద్యార్థికి రు 15 లు బహుమతులు గా ఇచ్చుటకు వాగ్దానం గావించిరని ప్రకటించారు.

ప్రధాన ఉపన్యాసకులైన శ్రీ వేదాల తిరువేంగళాచార్యుల వారిని, శ్రీ భరణికోట వెంకటసుబ్బయ్యగారు పరిచయం చేస్తూ తిరువెంగళాచార్యులవారు రసజ్ఞులనియూ, సౌమ్యులనియూ, పారుహ్రాసిన—వ్యాఖ్యానలోకము, అలంకారప్రపంచము—అను రెండులక్షణ గ్రంథములవలన ఆంధ్రవాఙ్మయ మునకు చక్కని తోడ్పాటొసంగిరనియూ

— శేషం 12 వ పేజీలో

ఉదయగిరి, కనిగిరి, పొదిలి, దర్శి, కందుకూరు తాలూకా లలో గోపాలరెడ్డిగారి పర్యటన

ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు గత 22 23 తేదులందు క్షామపీడితమైన ఉదయగిరి, కనిగిరి, పొదిలి, దర్శి, కందుకూరు, తాలూకాలలో పర్యటించిరి.

21 తేది మార్టూరుపేట, వెంకటగిరి, రాపూరు తాలూకాలలో సంచరించి, రాత్రి నెల్లూరుచేరి, 22 తేది వుదయం బయలుదేరి వింజమూరుపోయిరి మంత్రిగారితో కూడా కలెక్టరు శ్రీ [illegible] పి.ఏ., జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారలుండిరి.

వింజమూరు

పంచాయితీబోర్డు ఆఫీసులో స్వర్గీయ గణపం బాలకృష్ణారెడ్డిగారి చిత్రపటాన్ని మంత్రిగారు ఆవిష్కరించిరి. పంచాయితీబోర్డువారు సమర్పించిన మెమోరాండంలో పిల్లపేరును తిమ్మాపురం వద్ద అడ్డగించి పూటుకూరు, వింజమూరు, చెరువులకు నీటివసతి కల్పించాలని, హైస్కూలు పెట్టాలని కోరారు.

యువజన కాంగ్రెస్ వారు యిచ్చిన సన్మాన పత్రంలో హైస్కూలు అవసరాన్ని తెల్పిరి. చేనేతవారు నూలులేక బాధపడిపోతున్నారని, గణపం వెంకటప్పచెరువు, యర్రబల్లిపాలెం చెరువు కలిపి రిపేరుచేస్తే వెయ్యి ఎకరాలు సాగు కాగలదని, నాయుడుగుంట బొమ్మరాయిచెరువు గ్రామం చెరువు, కొండపల్లి నాగలింగంచెరువు రిపేర్లు చేయించాలని, యినుము, చక్కెర మొదలగు కంట్రోలువస్తువులు కో ఆపరేటివ్ స్టోరుద్వారా మాత్రమే యిప్పించాలని కోరిరి.

గోపాలరెడ్డిగారు జవాబుచెప్తూ హైస్కూలుకు స్థానికంగా కొంత సహాయం లభిస్తే, ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందని, అంతా ప్రభుత్వాన్ని చెయ్యమనడం భావ్యం కాదని, ఓట్లిచ్చారని నోట్లు తెచ్చిపెట్టలేమని చెప్పారు. ఇరిగేషన్ విషయంలో తగిన సహాయం చేయగలమన్నారు.

వింజమూరు గ్రామస్తులు హైస్కూలుకు 10 వే లిచ్చుటకు వాగ్దానం చేసినట్లు తెలుస్తున్నది.

ఉదయగిరి

తాలూకా అభివృద్ధి సంఘము, తాలూకా కాంగ్రెస్ సంఘములవారు మెమోరాండములు సమర్పించిరి. హరిజనులు ఇచ్చిన స్వాగతపత్రంలో భూమి భూములు సాగుకివ్వాలని, చాలినంత నూలునిచ్చి నేత నేయువారికి వృత్తి కల్పించాలని కోరిరి.

అభివృద్ధి సంఘమువారి విందులో [illegible] గోపాలరెడ్డిగారు గండిపాలెం ప్రాజెక్టుయొక్క పుల్లాయపల్లి కాల్వ అయినా, తిమ్మా పురం ప్రాజెక్టుయినా విడివిడిగా పెద్ద నిర్మాణానికిచ్చి, ఫలానిపని చేయమంటే చేయగలమే గాని, అంతను అన్నికోరికలే చేయడం సాధ్యమా? అని అనిరి అసలు గండిపాలెం ప్రాజెక్టు అవి వుండదని, ప్రస్తుతం గండి ప్రాజెక్టు ఎక్కిమీవద్ద అధికంగా వున్నదియు యిప్పట్లో సాధ్యపడదని చెప్పిరి. రాజకీయంగా ఆర్థికంగా, సాంఘికంగా, నైతికంగా, మనుష్యుల వభివృద్ధి పరచండి అని చెప్పుకొన్న రైతు యువకులకు, దగ్గర పాఠాలలో హైస్కూలువున్నా చదువుకొని అభివృద్ధికిరాండి అని పలకోయిచ్చిరి.

భోజనానంతరం ముత్తలూరు, నర్రవాడ, పలుగుంటపాడు, రామగాంధీపురం, పామూరుమీదుగా రాత్రి కందుకూరుచేరిరి.

కనిగిరి

9 గంటలకు కనిగిరిచేరిరి. పౌరకామ్యు ప్రత్యేకులు మంత్రిగారికి స్వాగతమిచ్చిరి.

కనిగిరి, పొదిలి, దర్శితాలూకాల ప్రజల తరఫున మంత్రిగారికి సమర్పించిన వినతి పత్రంలో కొత్తగనుమసెక్కు మొత్తం తక్కువలేక తమకేమాత్రం వుపయోగపడదని; నెల్లూరు ధర్మల్ స్టేషను తమ ప్రాంతమున వుపయోగపడదు కాబట్టి, తమకు వేరొక ధర్మల్ స్టేషను నిర్మించడమో, లేక నెల్లూరు స్టేషను సహాయం తమకందునట్లు చేయగలిగినచో; బావులలో నీరులేదని, పవర్ డ్రిల్ బోరింగ్ సెట్టు ద్వారా ట్యూబులుపెట్టి తవ్వించిన పూటలుపడి పానికి వుపయోగపడునని; ప్రభుత్వ యంత్ర

—కొరత 8 వ పేజీలో

Long Awaited!!

GRAND OPENING OF

THE PREMIER THEATRE

SESH MAHAL

NELLORE

Installed with

Latest "WESTREX" Master Sound system

ON

6--3--1951

WITH

BHAKTA POTANA

Special Features?

SOUND SUPERB
ELEGANTLY DESIGNED
SEATING A SPECIALITY
HOUSE FOR ENTERTAINMENT
MAHAL OF BEAUTY
ARTISTICALLY DECORATED
HAPPY RESORT
ACE OF THEATRES
LIGHTING MARVELLOUS

Your Patronage Solicited.

ఆనందముతో నిరీక్షింపబడుచుండిన ★★

కళాశోభితమైన సినిమాహాల్

శేష్‌మహాల్

నెల్లూరు

ఆధునిక శబ్దోత్పత్తియంత్రం

"వెస్ట్రెక్సుమాస్టర్ సౌండ్ సిస్టంతో" అలరించబడినది

6-3-51 ప్రారంభ సుదినం

వాహినీవారి

"భక్త పోతన"

సందర్శనంతో

"శేష్‌మహాల్" ప్రత్యేకత:

మనోరంజకమైన ఆకారము
కళాభరితమైన అలంకరణ
కన్నులపండువైన కాంతి
సుస్పష్టమయిన ధ్వని
సుఖదాయకమైన ఆసనములు
నెల్లూరిలో ఉత్తమ సినిమాహాల్

శేష్‌మహాలే........

పేదవారి సహాయార్థం

ఉచిత ప్రసూతి వైద్యశాల

డాక్టరు మాథ్యూస్‌గారు
ఉచిత ప్రసూతి వైద్యశాల పెట్టారు.
20 మంచాలున్నాయి – పేదలకు ఉచి
తంగా కాన్పులు చేస్తారు.

మాథ్యూస్ నర్సింగ్‌హోం,
(మద్రాసుబస్టాండుకు పడమరతట్టుపాలెంలో)
నెల్లూరు.

నా పేనా పోయింది

27-2-51 తేది మధ్యాహ్నం 1 గం॥కు నెల్లూరు జిల్లాకోర్టులోని బారురూము వరండాలో వ్రాసు కొనుటకు ఎవరో నా "పైలట్" పేనా తీసుకొన్నారు. తిరుగా నాకు యివ్వలేదు. వారు నాకు తెలియనివారు. కావున నా పేనాను నా యీ క్రింది అడ్రసుకు తెచ్చి యివ్వకోరుచున్నాను.

—వై. శ్రీహరినాయుడు,
108, కర్నాలవీధి - నెల్లూరు.

నెల్లూరు మునసఫ్ కోర్టులో

O. S. No. 757 of 50

కన్నెలకంటి సుబ్బరాఘవయ్య —వాది.
(1) పూండ్ల సుబ్బరావు (2) ఆ వెంకటకృష్ణరావు —ప్రతివాదులు.

ప్రతివాదు వాదికి వ్రాసియిచ్చిన ప్రోనోటును బట్టి రు 791-13-0 లకు దావా తేబడి 16-3-51 తేదీకి ప్రతివాదులకు నోటీసుకుగాను వాయిదా వేయబడినది. ప్రతివాదు సదరు తేదీన కోర్టులో 11 గం॥కు హాజరు కానియెడల వారిపరోక్షమున తీర్మానింపబడును.

—క. కోదండరామయ్య,
వాది అడ్వొకేటు.

కావ్యూరు డి॥ మునసబ్ కోర్టులో

O. S. No. 114 of 48

మానికిరెడ్డి లింగమూర్తి —వాది - D. H.
గురజాడ సీతమ్మ —ప్రతివాది - J. D.

యీ నెంబరు డిక్రీబాకీకిగాను ప్రతివాది తా॥ దర్శిపర్తి గ్రామం తా॥ పాటివిశేసిన స్థలం ఇండుల కోడి దావాయిల్లు పై కోర్టువారి యెదుట 20-3-51 తేది పగలు 10 గంటలు లగాయతు వేలం కాబడును. కనుక కావలసినవారు ఆరోజున హాజరై పాడుకోవలసినదని యిందుమూలముగా తెలియచేయడమైనది.

—ఆకెళ్ళ సూర్యసత్యసుబ్రహ్మణ్యం,
వాదితరపు అడ్వొకేట్.

చిత్తూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 463 of 1950

MADRAS S. C. No. 1401 of 1950

ఆర్. వి. గోవిందరావు —డిక్రీదారుడు.
సి. దొరసామిరెడ్డి —జడ్జిమెంటుడెటర్.

పై నెంబరులో వాది ప్రతివాని స్థావరసొత్తులను అటాచ్‌మెంటుచేసి ప్రతివాదికి రు॥ ల ము నో టీ సు సర్వు అగుటకుగాను తే 15-3-1951 దికి వాయిదా వేయబడి యున్నది. 15-3-1951 తేది మీరు హాజరు కానంతట మిమ్ములను యెక్సుపార్టీ చేయబడునని సంగతి యిందువల్ల తెలుపడమైనది.

—వి. కె. శివరామాచారి,
డిక్రీ హో॥ అడ్వొకేటు.

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా 10—0—0
అర్థ సం॥ర చందా 5—0—0

పెళ్లికట్నం రూ 25 లు

కోవూరు, పూనూరు ఆదెపరెడ్డిగారి కుమారుడు పోలారెడ్డిగారికి, విరువూరు పెద్దా రాఘవరెడ్డిగారి పెంపుడుకుమార్తె సౌభాగ్యవతి సుదర్శనమ్మగారికి గత 19 తేది నెల్లూరులో జరిగిన వివాహ సందర్భంలో పోలారెడ్డిగారు జమీన్ రైతుకు రూ 25 లు విరాళమిచ్చి సాయపడినందుకు వందనములు.

వధూవరులకు మా శుభాకాంక్షలందజేస్తున్నాము. —నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు, పత్రికాధిపతి.

జమీన్‌రైతు

2—3—51 శుక్రవారము
విక్రృతి మాఘ బహుళ సప్తమి

డాక్టరు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు

ఫిబ్రవరి 24 తేదీ శనివారం ఉదయం 8.20 గంటలకు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు అస్తమించారు. వీరిని కోల్పోయినందుకు భారతావని అంతా పరితపించడం సహజమే. కానీ రామలింగారెడ్డిగారు లేని కొరత ఆంధ్రులకే హెచ్చు.

"ఆంధ్రమహాపురుషులు". అను గ్రంథంలో శ్రీ తొన్నలగడ్డ సత్యనారాయణగారు ఇలా అన్నారు.

"రెడ్డి ప్రజ్ఞ మూడు రీతులుగలది. సాహితీ ప్రజ్ఞ ఇతనికి సహజమైనది. విద్యాంగణ మునకీతని అభిజ్ఞతమెండు. రాజకీయోద్యమమందును ఇతనికి ప్రీతికలదు కావున, రెడ్డి చక్కని ఓరచూపుల దానిపై సారించుచుండును. సారించుటయేకాదు, దిద్దినట్లుండు దాని కనుబొమ్మలను సంబోధించుచు షేక్స్పియరు తెలిసిన యువకునిలీల తీయని కవిత నల్లుచుండును. మూడు దిక్కుల పరువులెత్తక, ఒక్క క్రియాంగణమున తన జీవితమునకు ఆటపందిరి జేసికొనియుండుచో, రెడ్డి విజయలక్ష్మినందువాడు, విజయలక్ష్మియే ఆతని కర్దాంగలక్ష్మి యయ్యెడిది."

రెడ్డిగారి 71 ఏండ్ల జీవితమును పరిశీలిస్తే పై వాక్యములలోని యదార్థత తెలుసుకోవచ్చు. ఇతర ప్రతిభా విశేషాలు ఎన్నిఉన్నా రెడ్డిగారు విద్యావేత్తగా, విమర్శకుడుగా వక్తగా, చమత్కారిగా ఎక్కువ ప్రసిద్ధి పొందాడు. విద్యార్థి జీవితంలోనే రామలింగారెడ్డి ప్రతిభ చక్కగా ప్రసరించింది. కేంబ్రిడ్జివిశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థిగా నున్నప్పుడు ఇతడు విద్యార్థి సంఘ కార్యదర్శిగా, వైస్‌ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకోబడ్డాడు.

రామలింగారెడ్డిగారు మొట్టమొదటబరోడాకాలేజి వైస్ ప్రిన్సిపాలుగా ఉద్యోగంలో ప్రవేశించాడు. తర్వాత మైసూరు ఎడ్యుకేషనల్ సర్వీసులో చేరాడు. మైసూరు మహారాజాకాలేజి ప్రొఫెసరైనాడు. మైసూరుప్రభుత్వంవారిచే 1916 లో ఇన్‌స్పెక్టర్ జనరల్ ఆవ్ ఎడ్యుకేషనుగా నియమింపబడ్డాడు. విద్యావిధానాన్ని తీర్చి దిద్దటంలో రెడ్డిగారిక్కృషిని మైసూరుప్రభుత్వం ఎన్నటికీ మరచిపోలేదు. 1920 లో హఠాత్తుగా ఆ పదవికి రాజీనామా ఇవ్వడంజరిగింది.

మద్రాసుకు వచ్చినతర్వాత రామలింగారెడ్డి రాజకీయజీవితం ప్రారంభమైంది. జస్టిస్ పార్టీలోవుండి పేరు సంపాదించుకోలేకపోయారు. కాంగ్రెసులోకి రావటానికి ఎక్కువ కాలం పట్టలేదు. జస్టిస్‌పార్టీవారిని నిశితవిమర్శలతో నోరెత్తలేకుండా చేసిన ధీమంతుడే. కానీ అతడు కాంగ్రెస్‌లో చేరినా ఎక్కువగా స్వతంత్రుడైన జాతీయవాదిగానే ఉండిపోయాడు.

1926 లో రెడ్డిగారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయానికి ఉపాధ్యక్షులైనారు. వారి ప్రాపుననే ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయం అనేక విధాల అభివృద్ధిపొందింది.

1930 లో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం విరంకుశ విధానానికి నిరసనగా వైస్‌ఛాన్సలర్ పదవికి రాజీనామా ఇచ్చి మద్రాసు లెజిస్లేటివ్‌కౌన్సిల్ సభ్యుడుగా మళ్ళీ ఇంకొక 5 ఏళ్ళపాటు రాజకీయ జీవితం గడిపాడు. కానీ విద్యారంగమే అతనికి సరిపోయింది, మరలా ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులైనాడు. ఒక ఏడాది క్రితమే మైసూరు విశ్వవిద్యాలయానికి ప్రోఛాన్సలర్‌గా మరలా మైసూరు చేరాడు.

మొత్తానికి విద్యావేత్తగానే రామలింగారెడ్డి మన హృదయాలలో శాశ్వతంగా నిలిచిపోతాడు. రెడ్డి ఆంధ్ర ఆంగ్లభాషల రెండింటా ప్రవీణుడు. తెలుగులో ఆయన వ్రాసిన గ్రంథాలు ముసలమ్మమరణం, అర్థశాస్త్రము, కవిత్వతత్వవిచారము. భారతమునకు తెలుగులోను, రామాయణమునకు ఇంగ్లీషులోను భాష్యము వ్రాయుచూ ఏప్రెల్ నెలలోగా పూర్తిచేయదలచి అనుకొన్నారట. అవి పూర్తికాకముందే రామలింగారెడ్డిగారు అస్తమించారు తీరని నష్టము కలిగింది తరలి పోయిన రెడ్డిగారి మరణానికి పరితపిస్తున్నాం. వారి ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక!

గోపాలరెడ్డిగారి పర్యటన

(7 వ పేజీ కొరవ)

గేమ్‌కు రోడ్డుపనులు జరుగు ప్రాంతంలో కూలీల సహాయార్థం చౌక డిపోలు ఏర్పాటు చేయించవలసిందని, కమ్యూనిస్టు ప్రమాద నివారణకు తిమ్మారెడ్డిపల్లెమీదుగా గుడిపాటిపల్లెకు, కనిగిరి పామూరురోడ్డు జంక్షన్ నుండి దొనకొండవరకు రోడ్లు వేయించవలసిందని; ఇదివరకు ఆలోచనలో వుండిన కనిగిరి నెల్లూరు రైలుమార్గము ఏర్పడుటకు సహాయపడవలసిందని కోరిరి.

గోపాలరెడ్డిగారు రోడ్లవిషయమై వెంటనే ధనాభావంవల్ల అది యిప్పట్లో సాధ్యపడదని, రైలుమార్గంవిషయంలో అది కేంద్రప్రభుత్వానికి సంబంధించినదని, తగిన సహాయం చేయగలమని చెప్పినట్లు తెలుస్తున్నది.

మంత్రిగారు తిమ్మారెడ్డిపల్లెకు విచ్చేసిన సందర్భంలో, పాలీపురంఫిర్కా ప్రజలతరపున ఒక విజ్ఞాపనపత్రం యివ్వబడింది.

అందులో, కమ్యూనిస్టులనుండి ప్రజల రక్షణకొరకు తిమ్మారెడ్డిపల్లెనుండి గుడిపాటిపల్లెకురోడ్డు వేయవలసిందని, వందనవనంలోవుండే పోలీస్ స్టేషనును, ఫిర్కా కేంద్రస్థానము, కమ్యూనిస్టుల అలజడి ఎక్కువగావున్న పాలీపల్లకు మార్చవలసిందని; తిమ్మారెడ్డిపల్లె చెరువును మరమ్మత్తుచేసి, పెద్దదిగచేస్తే చెరువులో క్రొత్తగ 250 ఎకరాలు సాగు కాగలదని నివేదించిరి.

పొతకమూరు

పొదిలె కార్యక్రమం ముగుసుకొని 6 గంటలకు పొతకమూరు చేరిరి. కేసిటి విందనంతరం సభ జరిగెను.

పంచాయితీబోర్డు 'స్వాగతాంజలి' పద్యరూపంలో సమర్పించింది మంత్రిగారికి.

"శాంతి రక్షణకై పోలీసుస్టేషను" కావాలని, "దొనకొండ మధ్యమధుర తోటములందలి నూతనకుంట" ఆనకట్టకట్టమని, "విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యము లను కల్పించి, మిగులు ప్రాంతములు కేటాయించమని, "విద్యార్థుల కష్టములు తొలగునట్లుగ ఉన్నత పాఠశాల రయంబున పెట్టుడు" అని పంచాయితీబోర్డు వినతిపత్రింలో విన్నవించిరి.

తాలూకా కాంగ్రెస్, రైతుసంఘం తరఫున యిచ్చిన నివేదికలలో రోడ్లువేయాలని, పలుకేసులకు ఆనకట్టలు కట్టించమని, రెమిషన్ యిప్పించమని, రాత్రిప్రదేశమునుండే బావుల పన్నిక్కీ ఎక్కువ చేయుమని, మోటారు యింజనులు, పంపుసెట్లు కొనుటకు రైతులకు సహాయపడమని విజ్ఞప్తిచేసిరి.

హైస్కూలు కమిటీ 1951 జూన్‌లో 4 వ ఫారంతో హైస్కూలు ప్రారంభించవలసిందిగా కోరింది.

మంత్రిగారు వీలున్నవరకు సహాయపడెదనని,

దర్శి

తాలూకా కాంగ్రెసుకమిటీ యిచ్చిన నివేదికలో కరవు పనులక్రింద రోడ్లు వేయించవలసిందని, కాలింతలకుకూడా నిత్యావసరములు దొరకడములేదని, రిలీఫ్ షాపులు పెట్టి సహాయపడవలసిందని, తాలూకాలోవున్న హాస్పిటల్సులో నిరేచనం మందుకూడా వుండడంలేదని, హాస్పిటల్సులో బెడ్స్ ఎక్కువచెయ్యాలని విజ్ఞప్తిచేశారు.

దండలూరు పంచాయితీబోర్డువారుకూడా ఒక సన్మానపత్రాన్ని సమర్పించారు.

కురిచేడు

ఏ. సి. అధ్యక్షతన సభ మోటార్‌షెడ్, దర్శితాలూకా జమీన్‌రైతులసంఘం, కొచ్చెర్ల కోటఫిర్కా జమీన్‌రైతుసంఘం, పంచాయితీబోర్డు, చేనేత కాంగ్రెస్ సంఘాలవారు వినతిపత్రాలనిచ్చిరి.

సెస్సురెమిషన్ యివ్వాలని, గుండ్లకమ్మకు బ్రిడ్జి కట్టించాలని, గుండ్లకమ్మనుండి నాగులచెరువుకు కాలువత్రవ్వాలని, కొచ్చెర్లకోట వెంకటాచలంపల్లెరోడ్డు, పొదిలి మూరపాడురోడ్డు వేయాలని జమీన్‌రైతుసంఘాలు సమర్పించిన మెమొరాండంలో కోరబడింది.

రాత్రి మంత్రిగారికి విందు గావించబడింది.

ముఖ్యవార్తలు

● కాశ్మీర్ సమస్య భద్రతామండలిలో చర్చకువచ్చింది. నిశేషాధికారాలతో తగు మధ్యవర్తినియామకాన్ని సూచిస్తూ బ్రిటన్ అమెరికాలు ఒక తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించాయి. దీన్ని అబ్దుల్లా ఏమాత్రం ఒప్పుకోవన్నాడు. ఇండియా కూడా అంగీకరించే సూచనలులేవు.

● మద్రాసు బడ్జెటు 26 తేది శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టబడింది. 28 లక్షలలోటుతో, క్రొత్త పన్నులులేవు. పత్రికలమీద అమ్మకంపన్ను, నాటకాలమీద వినోదపుపన్ను, రాష్ట్రాలమధ్య వున్న వర్తకవ్యాపారాలపన్ను రద్దుచేయబడింది. చేనేతపై అమ్మకంపన్ను సగం చేయబడింది. బడ్జెటులో విద్యకు పెద్దమొత్తం కేటాయించబడింది. వివరాలు మరువారం.

● కేంద్రంలో నూడా 5½ కోట్ల లోటుతో బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టబడింది. తేయాకు, పొగాకు, సిగరెట్లు, [illegible] వస్త్రాలపై క్రొత్త పన్నులు విధింపబడుతివి. వివరాలు తర్వాత.

నెల్లూరు నలుచెరగుల్లో

— విమర్శకుడు

శేష్ మహల్

మంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారిచే 6 తేది ఉపశ్రీ ... మహోత్సవము గావింపబడును.

మహాశివరాత్రి పుణ్యదినము, మహాభక్తుడు బోళశంకరాధన యిదిరెండూ వుత్తమసంఘటనలే!

అనన్య కళావిలసితోజ్వల ప్రతిభాన్వితమగు యీమహాసౌధమును, ప్రకృతి చిత్రకారదయిత శుభాశీస్సులనొసంగి రక్షించుగాక.

• • •

సత్యనాథన్‌గారు

విద్యాబోర్డు సభ్యులకు సత్యనాథన్ ఐ. సి. యస్. గారు 12 తేదినుండి 17 తేదివరకు ముత్తుకూరు సముద్రతీరమున, కోనమాల్ బంగళాలో విడిదిచేయుదురు.

• • •

కలెక్టరుమార్పు

కలకటరుమార్పు నిమ్మరమ నాయరగారికె
కారణంబు లెన్నొ గలవు మాకు
ప్రజలవాంఛితంబు ప్రశ్నింప నీవెవడు?
విశ్వదాభిరామ, వినర రామా॥

కలెక్టరుమార్పుమని శాసనసభ్యులు ధైర్యంగా కోరారట. ఇది ప్రజాప్రభుత్వమనేదే నిజమైతే, ప్రజల యీకనీసపు వాంఛితాన్నైనా మన్నించి తీరాలి. ఆర్థికమంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు యీ విషయాన్ని పలుముఖాల ప్రత్యక్షంగా విన్నప్పటికి యెందుకు వెనుకాడుతున్నాడో మాకు బోధపడడంలేదు. ఒకవేళ విద్యామంత్రిగారికి అభిమానమున్న మాటే నిజమైతే ఆయనను సెక్రటరీగా నియమించుకోమనండి! అంతేగాని మా నెత్తిన రుద్దడంమాత్రం ఏమాత్రం సబబుగాలేదని మా సండిలీయుల దృఢాభిప్రాయం. పబ్లిక్‌దృష్ట్యా మాత్రం వీరిని మరొకజిల్లాకు మార్చడంకూడా తగనిపని. మాకేకష్టాలున్నవో, అవి వారికిమాత్రం వుండవా? కావున వీరిని స్వతంత్ర కార్యనిర్వాహకు నియమించక సెక్రటేరియట్‌కు తీసుకోవడం బాగుంటుందేమో?

ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారూ! మీరు జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు. అందరికంటే ఎక్కువబాధ్యత గలవారు. విషయం మాకంటే విపులంగా తెలిసినవారు. ఎందుకు ఆ విద్యామంత్రిగారిని నిలబెట్టి అడగకూడదు? ఇదేం మీయింటిపనా? యిట్లాటి వాటిలో మొగమాటమెందుకయ్యా స్వామీ!
"కాస్త కాస్త మొగమాటముతోటి?
ఇస్త్రీగానే అడగండి!"
ఓం! నిశ్శంక మాటాడునను.

• • •

ఉదయగిరి తహసీల్దారు

ఇదివరకుండిన ఆనమాలీ సాహెబ్‌గారు ఎల్లసిపాళెం, పండిపాటి శంకరరెడ్డిగారికి ఒక్కలక్షరూపాయలకు ఉదయగిరి తాలూకాలో ఇనామ్ రిస్యు చేయించాడట. సాహెబుగారి అనంత కోటి లీలలలో యిది ఒకటి. ఇతనికి సహాయపడడానికి ఎవరు ప్రయత్నించినా అపవాదపు పాలైపోతారు జాగ్రత్త!

• • •

సూళ్ళూరుపేట టి. యస్. ఓ.

వీరికథ భూమినుండి ఆకాశమువరకు పెరిగింది. మొన్న 24 తేది ఆ తాలూకా బడాబడా ఆసాములంతా వీరి ట్రాన్సుఫరునుగూర్చి మంత్రి గోపాలరెడ్డిగారివద్దకు, కలెక్టరువద్దకు రాయబారం వెళ్లారు. కామేశ్వరరావుగారూ! కొమ్ముకాస్తున్నారే!

జిల్లాబోర్డు మీటింగు

27 తేది ఉదయం పార్టీ మీటింగులో బత్తిన రెడ్డిగారికి, కనిగిరి లక్ష్మిరెడ్డిగారికి, వాగ్యుద్ధం ముదిరి చేతులుకలిసేంత పరిస్థితికివచ్చిందట. ఎ. సి. రెడ్డిలేకపోతే అంతపని జరిగియుండేదేమో? రాజకీయ విజ్ఞానధురంధరులను కోనేవారు సామరస్యంగా వ్యవహరించుకోలేకపోవడం హాస్యాస్పదం కాదా?

• • •

మధ్యాహ్నం చేపల బజారులాగా మీటింగు సమగ్రంగా జరిగిపోయింది. ప్రెసిడెంటు, వైస్ ప్రెసిడెంటులు హెచ్చించుకొన్న బత్తాల ఆక్షేపణ కొంత అలజడి కలిగించినా చివరకు బడ్జెట్ అంగీకరించబడి, తక్కిన విషయాలు మరుమీటింగుకు వాయిదాపడినవి.

ప్రెసిడెంటు, వైస్‌ప్రెసిడెంట్లు, నేటికాల పరిస్థితులనుబట్టి బత్తాలు హెచ్చించుకోవడం సబబే గాని, రశ్మిగల్లవారు కాబట్టి ఆ బత్తాలను బోర్డుకు సంబంధించిన ఏ కార్యానికైనా ధర్మార్థంగా యివ్వడం బాగుంటుంది.

బడ్జెటులో విరగబడిచేసిన మహాత్మ్యాలు ఏమీ మాకు కనుపించలేదు. నేటికాల తీరానికి యీ బోర్డులు పడిచే అసమర్థమైన వర్తకుల్ల వడ కలకు రొక్కడక్కడ! కాలంముందుకు, మనం వెనక్కు నడుస్తున్నాం. ఈ బోర్డులు వెనక అధికారులచేత నడపబడేటప్పుడే చక్కగావుండిన వేమో? అసలు యీ బోర్డులు అవసరమా ఆలోచించండి.

నెల్లూరు రేషనింగ్

మునిసిపల్ సిర్మానాధారంతో శ్రీ ఎ. సి. రెడ్డి ప్రభృతులు రేషనింగ్ ఆపమని కృషిచేస్తున్నారట.

శాసనసభ్యుడు శ్రీ బెజ్జం లక్ష్మణరాఘవయ్యగారు కూడా 27 తేది మద్రాసులో ఆహారమంత్రిని కలుసుకొని నెల్లూరులో రేషనింగ్ ప్రవేశపెట్టవద్దని కోరారు. మంత్రి విని, అనుకూలంగా చేయగలనని హామీయిచ్చారట.

పార్లమెంటు సభ్యుడు శ్రీ బంగల్లు కోదండరామరెడ్డిగారు ఢిల్లీలో గత 26 తేది కేంద్ర ఆహారమంత్రి మున్షీని దర్శించి నెల్లూరుటౌనులో రేషనింగ్ తీసివేయవలసిందిగా కోరినమీదట, తాను యీ అభిప్రాయాన్ని మద్రాసుప్రభుత్వానికి తెల్పగలనని చెప్పారట.

వీటినిబట్టి ఈ మార్చి 11 రేషనింగు వుండదేమో.

గోగినేని నాయుడు పన్నులు ఎగవేసివుంటే మస్తాన్‌సాహెబ్ మాత్రం నేరస్తుడుకాడా?

ఒక స్థానికపత్రికలో గోగినేనినాయుడుగారు 50 లక్షలు పన్ను ఎగవేశాడని, 1932 లో అప్పులుండినవారు ఈ దినం కోటిరూపాయలు ఆస్తి కలిగివున్నాడనివ్రాస్తూ, దాని చివరభాగంలో మైకా ఇన్‌స్పెక్టర్ మస్తాన్‌సాహెబ్, జమీన్‌రైతు మున్నగు స్థానికపత్రికలచే వీడుగుటని పొగడబడిన వ్యక్తికి అపకారం జరిగిందని ఏమేమో వ్రాయబడివున్నది. అందులో మాప్రసక్తివచ్చినందున కొంతసమాధానము ఇవ్వక తప్పిందికాదు.

* * *

ఆ స్థానికపత్రిక ఒక గోగినేనినాయుడు గారినే ముందుకు తెచ్చిందిగాని, మైకాలో దగా ఈనాడు అందరుచేస్తున్నదే. గవర్నమెంటుకు ఎంత వుత్పత్తిమీద పన్నులు చెల్లిస్తున్నారో, ఎంత పరాయి దేశాలకు ఎగుమతి ఔతున్నదో లెక్కమాచినఎడల చాటులో వెలక్కాయలమాదిరి తెలిసిపోగలదు. బయట దేశానికి ఎగుమతి అయ్యే సరకులో ఏ సహస్రాంశమునకో పన్ను చెల్లింపబడుతున్నది; తక్కినదంతా గల్లంతైపోతున్నది. ఈ విషయం ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చినా, అది గమనించడములేదు. కావున ఒక్క దగా గోగినేని నాయుడే చేయుడములేదని, అందరుచేస్తున్నదేనని, కావున సిస్టంలో తప్పున్నదిగాని వ్యక్తిలో కాదనీ, అదిసెంటునే సవరించబడవలసివున్నదని తెలుసుకోవలెను. ఒక్క మైకావిషయమేకాదు; వ్యాపారములోని ప్రతివ్యక్తి కొన్నసరకుకు రశీదు యివ్వకుండా, సేల్సుటాక్సును కనుమరగి మోసం చేస్తున్నారు. ఉప్పు విషయంలోకూడా ఇట్టిమోసమే జరుగుచున్నది. ఒక ఉప్పేమిటి అన్ని విషయాల్లో ప్రభుత్వానికి చెందవలసిన పన్నులు చెందకుండా పోతున్నవనేది అందరికి తెలిసిన బహిరంగ రహస్యమే! అయితే, ఒక్క గోగినేని నాయుడుగారి పేరు మాత్రమే ఎందుకు ముందుకు వస్తున్నదంటే ఆ కల్పవృక్షాన్ని కరిగిలతో, రాళ్లతో కొట్టి నాలుగు పళ్ళు రాల్చుకొని, పదిమంది తింటున్నారు కాబట్టి ఆపేరు ప్రసక్తికివచ్చింది. అంతేకాని, ప్రతివార్లు సంగ్రహిస్తూ ఏ ధర్మకార్యము కూడా చేయకుండా కుటకాయుస్వహాలు చేస్తున్నారు. ఈ నాయుడుగారు కేవలము అట్లుగాక పది ధర్మకార్యాలుకూడా చేస్తున్నారు. అదే వీరిలో మెరుగు.

* * *

ఇకపోతే మస్తానుసాహెబుగారినిగూర్చి రెండుముక్కలు:- ఈమస్తానుసాహెబు చాలా స్ట్రిక్టుఆఫీసరని భూనభోంతరాళాలు దద్దరిల్లేటట్లు ఒర్లుతెలియని ఆవేశంతో మేముకూడా పొగడినమాట నిజమే! రాను రాను-

"అమస్తానుని రజ్రిపంజర
నిర్ధంకైరెయుప్ప సంకల్ప స
ద్భావం బన్యుల లంచగొండితనం
సంతర్పణంబుగా లోహామై,
గ్రీవంబై, దృఢకాయమై, తరుణ
వృక్షంబై, ఫలప్రాయమై,
ఘనమై, తమ్మకరందమై, కడకు
పెట్రోల్కంటకుం బల్మాపోయింది

అమస్తానుసాహెబు క్రోధము, అని తెలిసినతర్వాత అదేదమీన్‌రైతు అతనిని తెగడెందదేయమాటకూడా దాచిపెట్టబోలేదు. అయితే సుడిని, గుండాన్ని మింగే ఇతరులకంటే మస్తానుసాహెబు కొంత మేలేమోనని అంటేఅనవచ్చు.

అయితే మస్తానుసాహెబునుగూర్చి సమర్థిస్తూ వ్రాసిన అవాస్తవానికి ఒకమాటచెప్పక్క?

సానుతాపం

శ్రీ బెజవాడ లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి మాతామహులైన యాతమక్కల సుబ్బమ్మగారు 28-2-51 తేది వుదయం దివంగతులైరి.

శ్రీ కోటి కోదండరామిరెడ్డిగారి సోదరుడు వెంకురెడ్డిగారు క్షయవ్యాధిచే 28 తేదిపరసపల్లిలో మరణించిరి. కవాన్ని కొమరుకు తెచ్చిరి.

ఇండియా సిరమిక్స్ వేజెజరు వెంకటసేవయ్యగారు 24 తేది మరణించిరి.

కాంగ్రెస్ మంగళాంబసోదరులు యుగళకైన వై. కె. సూర్యప్రకాశరావుగారును, డాక్టరు కుటుంబీకుడు కొల్లి సుబ్బారెడ్డిగారి పుణ్యకైన జయమ్మగారును గత నెలలో మరణించిరి.

వీరందరి కుటుంబాలకు మా సానుభూతి తెలుపుకున్నాము.

— గత 13 వ పేజీలో

తాళ్లపాకవారి కవిత్వ తత్వ విచారము

తాళ్లపాకన్నమయ్య- తత్వార్థ మ్మగు మధు
పదములెత్తి శ్రావ్యశక్తి బాడి
లాళ్లపల్లి శర్మ, రాణ్మరగించెరా
విశ్వదాభిరామ, వినర రామ.

భారతిమున రెండు పద్యాలు కొలరిన
దిమ్మరించె అమృత కుండపోత
బ్రౌపది గద్దింపు దర్పరిల్లగ తెరె
విశ్వదాభిరామ, వినర రామ.

అడిగొ 'జమీనుడు' ఆనందభైరవి
దాక అతడు తీరంగ గలడె
జుజ్జకేని, త్యాగి సాక్షి సోలితిమయా
విశ్వదాభిరామ, వినర రామ.

తాళ్లపాకవారి పాకం "మధురపేద గోప్యపాయసప్రసారాతి రసప్రసార రుచిరంబుగ" వినిపించారు శ్రీయుత రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారు 28 తేది ప్రాత:కాలమున ఆంధ్రసభవారి ఆలయంలో—

35 వేల పదాలు రచించాడట అన్నమయ్య 500 సంగీత వాదు. అందులో పోయినవి పోగా తక్కినవి రేణుకొండలవాడి సాన్నిధ్యంలో రాగిరేకులమీద లిఖింపబడి నిక్షిప్తమైయున్నవట.

భావ భక్త్యావేశ సరళసంఘటనలు అన్నమయ్య నుండి త్యాగరాజు గ్రహించాడా అనిపిస్తుంది. అన్నమయ్య వ్రాసిన భావంలోనే శర్మగారి ముఖతావినడం అదృష్టం—

"అలరులుగురియగ ఆరతేరమనుగున ఆడిన అలమేలుమంగ"

"విశ్వప్రకాశునకు వెలియేడ లోయేడ"

"చలువలోపలికేడి సంసారము"

"సంగరహితుడైనగాని శాంతములేదు"

ఇత్యాది పదాలు శ్రోతలముగ్ధులచేసినవి. వీటిని పాతాళమునుండి తెచ్చినట్టిన వ్యక్తియు ప్రకాశరుడు,మనకు సాక్షాత్కరింపజేసిన శర్మగారు, సదావంద్యులు. స్థలసంకోచం; మన్నించండి.

గోగినేని నాయుడుగారు ఆ సంపాదించిన కోటిరూపాయలలో ముఖ్యంగా కోటి రూపాయలు ఈ స్ట్రిక్టు ఆఫీసరు మస్తానుసాహెబు హయాములోనే గదా సంపాదించివుండవలెను? ఆ 75 లక్షలు ప్రభుత్వము కళ్ళల్లోదుమ్ముకొట్టి ఆనాయుడు సంపాదిస్తుంటే స్థానికపత్రికలచేత సిరుగుఅని పొగడ్తలందిన ప్రభుత్వోద్యోగి, స్ట్రిక్టు ఆఫీసరు, మైకాఇన్స్పెక్టరైన ఈమస్తాను సాహెబుగారు కన్నుకెట్టుకొనిమాస్తూ ఏం చేసినాడండి! ఈనాయుడుగారు ఆచెట్టునురాల్చి నాలుగుపండ్లుతింటూ, కొన్నిమసిగిని హుక్కాత్రాగుతూ, వనాజ చేస్తూవున్నాడు కాబోలు?

ఈరంగంలోనిసిద్ధయ్యనాయుడును, మస్తానుసాహెబును ఈద్వంద్వంలో వారికి ఆపకారమో వుపకారమో? భగవంతునికె తెలియవలె.

కృష్ణాతరంగాలు

★★★ 'రోహిణి' ★★★

నాటక కళాపరిషత్తు

ఆంధ్ర నాటక కళాపరిషత్తు మహాసభలు జరిపే సమయం దగ్గరపడుతోంది. ప్రతిసారికి వలెనే యీ సారికూడా నాటకములు, నాటికలు పోటీ ప్రదర్శనములు జరిపేందుకు నిర్ణయించుకున్నారు.

ఇంతవరకూ స్థలనిర్ణయం జరగకపోయినా తెనాలిలో జరపగల అవకాశాలున్నాయంటున్నారు.

నూతన సంవత్సర కార్యనిర్వాహకాధ్యక్షుడుగా శ్రీ ఉయ్యూరు కుమారరాజాగారు పోటీ లేకుండా ఎన్నుకోబడ్డారు.

కొత్తసంవత్సరం బడ్జెట్టులో నాటకాలపై వినోదపు పన్నును తొలగించుట పరిషత్తు కొన్ని సంవత్సరాలుగా చేస్తున్న ఆందోళనఫలితము గనుక యీ యేడు మహాసభలను పరిషత్కార్యకర్తలు ఇతోధిక ఉత్సాహంతో జరిపించే సూచనలు గలవు.

◆ ◆ ◆

క్రిష్టియన్ వర్కర్ల సమావేశం

మద్రాసురాష్ట్ర వివిధ జిల్లాలలో క్రిష్టియన్ సంఘ శాఖలను ఏర్పరచవలెనని. యిటీవల విజయవాడలో శ్రీ ఆప్పిట్ల జోసెఫ్ గారి అధ్యక్షతను జరిగిన క్రిష్టియన్ వర్కర్ల సమావేశంలో తీర్మానించారు. హరిజనులకు కలిగించే సౌకర్యములపట్ల క్రిష్టియన్లను వేరుచేయవద్దని ప్రభుత్వమునుకోరారు. జోసెఫ్ గతసంవత్సరం మంత్రుల రాజీనామాల వల్ల ఖాళీపడిన యిండియన్ పార్లమెంటుకు ఎన్నుకోబడిన యువకుడు. తన కులమువారిని కూడగట్టుకొని నాయకత్వమును స్థిరము చేసుకోవాలనే ప్రయత్నం యిది.

◆ ◆ ◆

కార్మికుల నిరాహారదీక్ష

స్థానికంగా ఒక మోటారు ట్రాన్స్‌పోర్టుకంపెనీలో అయిదుగురు కార్మికులను ఉద్యోగంనుండి తీసివేయడంచేగాని వారికిసెలవు కోర్కెలనుకూడా అంగీకరించ నందువల్ల కార్మికసంఘ కార్యదర్శి, మరొక కార్మికుడు రెండు రోజులు నిరసనవ్రతం చేసారు. లేబరుఆఫీసర్లు యీవివాదము పరిష్కారం చేస్తామనియిచ్చిన హామీపైవారు ఉపవాసం చాలించారు.

గాంధీజీ జటిలమైన జాతీయసమస్యలను పరిష్కరించుకొనుటలో ప్రయోగిస్తుండిన నిరశనవ్రతం వ్యక్తిగత సమస్యల పరిష్కారమునకు ప్రయోగింపడం ధర్మమా?

◆ ◆ ◆

సింహా బొంబయి ప్రయాణం

రాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘ కార్యాలయ కార్యదర్శి శ్రీ కె. యల్. సింహా బొంబాయివెళ్లాడు. గతరెండు మాసాలుగా ఆఫీసుసిబ్బందికి జీతాలు యివ్వని కారణంగాను, ఇతర పద్దులపై బాకీలు వున్నందుచేత పాటిల్ నుండి అడ్వాన్సుతీసుకొని రావడానికి వెళ్లారని అనుకుంటున్నారు. గత పర్యాయమువెళ్లి పది వేల రూపాయల చెక్కు తెచ్చుకొన్న విషయం పాఠకులకు జ్ఞాపకముండి వుంటుంది.

◆ ◆ ◆

ఆంధ్ర కాంగ్రెసు ప్రత్యేకోద్యోగి పాటిల్ వద్దనుండి మళ్లీడబ్బురాని కారణంగా రాష్ట్ర కాంగ్రెసు టెలిఫోనుపై ట్రంకుకాల్సును బంద్ చేసారు.

◆ ◆ ◆

హత్య, ఆత్మహత్య

శీలంపై అనుమానంచేత ఆమెను హత్యచేసి, తానుఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు ఒక కానిస్టేబుల్ బందరులో.

మండవి సుబ్రహ్మణ్యంఅనే ఒక కానిస్టేబుల్ గత శుక్రవారంరాత్రి సెంట్రీ డ్యూటీలోవుండి అర్ధరాత్రిప్పుడు యింటికివెళ్లి భార్యను తన మస్కెట్‌తో చంపి, తాను కాల్చుకొని చచ్చిపోయాడు. ఇంతకూ కారణం ఆతని భార్య ప్రవర్తనపై అనుమానమట.

కాని ఎవరినిఉద్ధరించినట్టు తప్పులుచేస్తున్నా నని తెలిసిచేయడం మనహాస్తే! అందుకేయిటువంటి పరిస్థితులలో చేరయి విడాకులు పొందడం మేలుగదా!

◆ ◆ ◆

పరశురామ ప్రీతి

సత్యనారాయణపురంలో ఏలూరు కాలువ గట్టు సమీపంలో ఆరు యిళ్లు పరశురామ ప్రీతి అయాయి. ఈ ఆరింటిలోనూ పెళ్లివారిల్లు ఒకటుంది. ఫైర్ బ్రిగేడ్‌వారికి కబురుఅంది వచ్చేసరికి యిళ్లన్నీ పూర్తిగా భస్మీపటలమైనాయట కూడా. శీతాకాలంగానే పరిగణించవల్సిన మాఘమాసంలోనే అగ్నిప్రమాదాలు జరగడం సంభవిస్తే, వచ్చేది వేసవికదా ఎలా గుంటుందోనని పిస్తుంది.

◆ ◆ ◆

కొత్త పోస్టాఫీసులు

గాంధీనగరం, అరండేలుపేట, వించిపేటల ప్రజల సౌకర్యార్థం కొత్త పోస్టాఫీసులు ప్రారంభమైనాయి. ఈ వారంలో, సివిలుకోర్టుల సమీపంలో మరొకటి పెట్టారు స్టీడర్లకోసం. మొత్తం వీటిలో రెండు డెలివరీ ఆఫీసులకుతోడు పని ప్రారంభించి ఆఫీసులైనాయి.

సిటీకి లోటు ఒక్కొక్కటి వస్తున్నాయన్న మాట.

◆ ◆ ◆

రేషనింగువ్యతిరేకత

విజయవాడ సిటీకాంగ్రెసు కార్యవర్గ సమావేశము శ్రీ అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షతను జరిగింది. మిగులుప్రాంతాలలోగల మునిసిపాలిటీలయందు రేషనింగు పెట్టాలనే మద్రాసు ప్రభుత్వపు నిర్ణయము ఉపసంహరించుకోవల్సిందిగా అభ్యర్థించారు. కాళేశ్వరరావుగారిని మద్రాసు ప్రభుత్వంతో ఉత్తర, ప్రత్యుత్తరాలు జరపవల్సిందిగాకూడా కోరారు.

విజయవాడ మునిసిపాలిటీ, విజయవాడ ప్లీడరు గుమాస్తాలసంఘం, కృష్ణాజిల్లా ఆహారసంఘం మిగులు ప్రాంతమైన విజయవాడలో రేషనింగు వద్దంటూ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానాలు చేసారు.

విజయవాడలో రేషనింగుకు ఏర్పాట్లు పూర్తి కావచ్చాయి. తొందరగా కార్డులు పంచిపెట్టించే ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. మార్చినుండి ప్రారంభము కాగలదనే తెలుస్తున్నది.

మరి యీ ప్రజా సంఘాల ఆందోళనంతా అరణ్యరోదనమేనా? ప్రజాప్రభుత్వమేగదా అధికారంలో వున్నది!

◆ ◆ ◆

మునిసిపల్ బై ఎలక్షను

మునిసిపల్ కౌన్సిలర్ హకీంగారు మున్సబుగా సెలక్టుచేయబడిన కారణంచేత కౌన్సిలులో 13 వ వార్డు ముస్లిం రిజర్వుడు స్థానానికి బై ఎలక్షను వచ్చింది. సిటీకాంగ్రెసు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని నిలిపేందుకే నిశ్చయించింది. మార్చి 3 వ తేదీవరకు దరఖాస్తులను స్వీకరించుటకు ఉపాధ్యక్షులు ముదిలి వెంకటేశ్వరరావుగారికి అధికారమిచ్చారు.

షేక్ దళపతిరావుగారి ప్రత్యర్థివర్గం ఒకటి తగ్గి, బలం ఒకటి హెచ్చయిందన్న మాట.

◆ ◆ ◆

ఆంధ్రకేసరి కంచువిగ్రహం

ఆంధ్రకేసరి కంచువిగ్రహం తయారయింది. మద్రాసునుండి యిక్కడకు చేర్చబడిందికూడా. సుమారు 7 అడుగుల విగ్రహం.

అధ్యక్షుడిగా ఎన్నుకోబడకపూర్వం కంచు విగ్రహ ఆవిష్కారానికి అంగీకరించిన కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు టాండన్ ఎందుకోగాని తేదీ నిర్ణయము చేయడానికి వెనకాడుతున్నారు. చివరకు మార్చి 15 తేదీలోగా తేదీ నిర్ణయించవల్సిందిగా కంచువిగ్రహ నిర్మాణసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ విష్ణువర్ధనరావుగారు టెలిగ్రాం యిచ్చారుకూడా. ప్రకాశంగారిపై క్రమశిక్షణచర్య తీర్మానం తన కార్యవర్గం ముందుండగా యిటువంటి సంకోచ మున్నాడని అంటారు కొందరు.

ఏమైనా ఆయనను తేదీ నిర్ణయించమనడానికి యిదే ఆఖరుతడవ అంటారు విష్ణువర్ధనరావుగారు.

◆ ◆ ◆

ఎలక్ట్రిసిటీ

మద్రాసుప్రభుత్వం ఎలక్ట్రిక్ సరఫరానంతటిని స్వాధీనంచేసుకోవాలని తలపెట్టి చట్టప్రకారము మునిసిపాలిటీ, ప్రైవేటుసంస్థల యాజమాన్యమున్న కార్పొరేషన్లకు పరిహారం యివ్వ

—తరువాత 16 వ పేజీలో

డాక్టర్ సి.ఆర్. రెడ్డి నిర్యాణం

ఉపహారము

పదియేండ్లనాడు మచ్చిరకాలమిత్రుడు శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి షష్టిపూర్తి సంచికకు వ్రాసి, యది ప్రకటింపబడనందున అముద్రితములుగా నిలిచిపోయిన పద్యములు — ఇవి వారు చదువుకొనియున్న నెంతసంతోషించియుందురో, ఆట్టిభాగ్యమీ పద్యములకు పట్టమికి చింతిలుచున్నాను.

('సాహిత్యసామ్రాట్' దుర్భా సుబ్రహ్మణ్యశర్మ)

★

వంశాను గతమైన ప్రతిభాతిశయముతో
విమల విద్యను మేళవింపకేసి;
విద్యాధికతకు, వివిధ దేశ సంచార
జాతానుదానన్నతి జతమొనర్చి;
ఆశయాన్నత్యమూహాలయంద నిలుపక
క్రియలయందు నవతరిల్లజేసి;
అనుభూతి నిశపాత్మమున దవీయ గుణాగు
ణాళి నొరసి మేలరసి తెలిసి;
ఎందును గతానుగతిక ప్రవృత్తి లేక;
రాజకీయ సాంఘిక సుసారస్వతముల
కడిగి స్వచ్ఛందుడగు పరాక్రమధనుండ
వంగుగ యుండు మా రామలింగ రెడ్డి.

కొట్టినపిండి వాఙ్మయ నిగూఢ
రహస్యములెల్ల నీకు; నీ
పెట్టిన భిక్ష యాంధ్రకి నవీన
విమర్శన వీథ్రములు, నీ
పట్టినవెల్ల బంగరువు; భారత
మాతృ తపఃఫలంబుగా
బుట్టిన నల్వ రేవురు సుపుత్రుల
జాబ్రిదవీవు, ధీనిధీ!

పలుకు పలుకున నవ్యతమ్ము చిలుకరింప,
కలయునో గాని దావపాటక మెవర్వి
అంతలో తర్క మంతిహా హాస్యధార
యుట్టిపడ బల్కెదరు మీ వేళ్లొక్కనితని.

అనలాక్షుం డెదురొడ్డినన్
వెడని చిత్తౌన్నత్యమున్, బాలకో
క్తిని సైతమ్ము గుణంబయేని గొను దార్
ఢీరత్వమున్, మీ ప్రవ
ర్తనమున్ జెట్టనిసొమ్ము లార్యమతి
పాత్రా! యప్రధృష్యుండవౌ
చు నితాంతం బభిగమ్య మూర్తి
వగుచే చోద్యంబు మీపట్టునన్.

పదములకై పెనంగుచును
ప్రాసలు పట్టుక పీకులాడుచున్
గుదిగొను సిద్ధ శాస్త్రములకున్
చరిపోవని పిచ్చులించుచున్
దుదిమొద లేదు వాదముల
క్రుంగు కవుల్ప్ర్యాల కన్నువిప్పి రౌ
ప్యదపు విమర్శ పద్య నడిపింపగ
నీకె తగుజ సుధృవ్యని.

ఒక షష్టిపూర్తియే గా
దిక నోకటేమి నీకుకనుబ నెపగుత నిరుట్
సకలాంధ్ర కీర్తి విద్య
ప్రకార చంద్రాయమాణ చారిత్రునకున్.

అఖండ ప్రతిభాశాలి శ్రీ డాక్టరు సి. ఆర్. రెడ్డి గారి నిర్యాణము

●

శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయం సానుభూతి

విద్యాసముద్రుడు, రాజకీయవేత్త, రసజ్ఞుడు, కవి. శ్రీ డాక్టరు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి నిర్యాణమునకు ఈ విద్యాలయమువారు గాఢ విషాదముతో తమసానుభూతిని తెలుపుచున్నారు. శ్రీ రెడ్డిగారి అస్తమయము దక్షిణాపథమునకేకాదు. సమస్త భారతభూమికి తీరనిలోపము. విద్యావైజ్ఞానికరంగాల్లో ఆ స్థానము అనన్యము. తెలుగుతల్లి నేడొక మహామనీషిని కోల్పోయినది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాతగనేకాక ఆంధ్ర, మైసూరు విశ్వవిద్యాలయాల అధికారిగా ఆయన చేసినసేవ అపారము. సారస్వత కళోపాసకులు, అభ్యుదయపథగాములునైన యువకులకాయన పట్టుగొమ్మ. ఆయన ప్రముఖవక్తయేగాక గొప్ప రచయిత. ఏవిషయంలోనైనా, ఏ భాషలోనైనా ఆ వాక్కు అలిఖిత అప్రతిమానంగా ఓకేగమునతో నడిచేది. శ్రీ రామలింగారెడ్డిగారు ప్రపంచ వ్యక్తులలో నొకరు. పరమేశ్వరుడు వారికి పరమశాంతి ప్రసాదించుగాకయని ప్రార్థన.

సంతాపసూచకంగా 26-2-51 న పాఠశాలకు శెలవీయబడింది.

ఊసుపోక...

కట్టమంచివారు కథావశేషులైనారు.

—కళాహృదయుడు, వాగ్మి, వక్త, విజ్ఞానఖని, వాక్చతురుడు, విద్యావేత్త—అని ప్రముఖులు ఆయన ప్రస్తుతించారు; పత్రికలు పరిఘోషించాయి. అయినా ఇవి, ఇన్నీ ఆయనపట్ల ఊరక వెలువడిన అతిశయోక్తులు కావు; ఆ అతిశయ పదకోశానికే ఆయన అలంకార ప్రతిభులైనారు.—

కట్టమంచివారి జీవితం ఒక కమనీయ కథాఖండం. రసవచ్ఛలమైన ఆయన వాగ్ఝరినుండి జాలువారిన రత్నాలు, ఆధునికసాహిత్య, సంస్కృతి, సామాజిక వృత్తాలను రాగరంజితం చేశాయి. హృదయాన్ని గిలిగింతలు పెట్టే ఆయన సున్నితమైన హాస్యం ఆంధ్రజాతి హృదయం వుండునంతకాలం మరపురానిదే...! ఆయన సరసోక్తికి సంబంధించిన కొన్ని మచ్చుతునకలను మననం చేసికొందాం...

* * *

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయానికి ఆయన అధిదేవత. అధిదేవతగా ఆయన ఎదుర్కొన్నన్ని విమర్శలను మరియేవిశ్వవిద్యాలయమూ పాత్రపడుతూ. ఎదుర్కొని వుండదు 'ఇది విశ్వవిద్యాలయం కాదు; విద్యలకు ఇది లయప్రవేశం' అని పెద్ద పెద్ద పండితులు విమర్శిస్తున్నట్లుగా రెడ్డిగారి అంతరంగిక మిత్రుడొకాయన రెడ్డిగారితో మనవిచేయగా ఆయన ఇచ్చినసమాధానం ఇది:... 'నిజమే; ఇది విశ్వవిద్యాలయం కాదు; ఇది రామలింగాలయం. ఈ పదంలోని 'లింగ' శబ్దం 'లయా'నికి 'రామ' శబ్దం శుభానికి అన్వయిస్తూ, కువిద్యలను నశింపజేస్తూ, సద్విద్యలను పెంపుచేసే ఆలయంగా రూపొందుతున్నది. అందుచేతనే దీనిని 'రామలింగాలయం' అని సగర్వంగా చెబుతున్నాను. వెళ్ళి ఈసమాధానాన్ని ఆ విమర్శకులతో చెప్పు... వ్రాసిఇమ్మంటే కూడా వ్రాసిఇస్తాను ...

* * *

మనుచరిత్రలోని వరూధిని, ప్రవరాఖ్యుల ప్రేమఘట్టం పాఠ్యగ్రంథంలో ఒకయేడు చేర్చబడింది. ఆసంవత్సరం ఆ పాఠ్యగ్రంథాన్ని చదువవలసిన ఒక విద్యార్థినితండ్రి "ఇదేమిటి? ప్రేమపాఠాలా పిల్లలకు బోధించడం? మీరు చూస్తూ ఎలా వూరుకున్నారు?" అంటూ రెడ్డిగారికి నివేదించుకున్నాడు. అంతట రెడ్డిగారు, ఆప్తమిత్రులైన పింగళి లక్ష్మీకాంతంగారితో ఈవిషయం ప్రస్తావించగా ఆయన "అన్నికళలతోపాటు పిల్లలకు ప్రేమకళకూడా తెలియడం మంచిదేగాని, అందులో తప్పు ఏమీలేదు" అని సమర్థించారట. అందుపై రెడ్డిగారు ఏమీ చర్యతీసుకోకుండా వూరుకుంటే, ఆ విద్యార్థిని తండ్రి 'రిమైండర్లు' వ్రాయడం మొదలుపెడితే, రెడ్డిగారు పింగళివారితో మళ్లీ ప్రస్తావన తెచ్చారట. అంతట పింగళివారు "ప్రేమలో పావిత్ర్యంవుంది. స్త్రీ పురుషుల ప్రేమ విషయాలనుగురించి, నేను ఎంత చెబితే మీకు అర్థం అవుతుందీ..." అంటూ మెల్లిగా చెప్పేసరికి... రెడ్డిగారు, ఓహో...అదా! అర్థమయింది... నేను బ్రహ్మచారిననిగా నీ అభిప్రాయం..." అని నవ్వేశారట!

* * *

విశ్వవిద్యాలయాలు ఇచ్చేడిగ్రీలు "బ్యాచులర్ ఆఫ్ ఆర్ట్స్", "బ్యాచులర్ ఆఫ్ సైన్సు" ఇత్యాదిగా "బ్యాచులర్" శబ్దంతో ప్రారంభం అవుతున్నాయి. "...బ్రహ్మచారి-సైన్సు బ్రహ్మచారి-అంటున్నవే ఈ డిగ్రీలు భావయుక్తంగాలేవు; విద్యావేత్తలు, భాషాపారంగతులు అయిన మీరు వీటికి మంచిపదాలను సూచించి, ప్రచారం చేయకూడదా?" అని ఒక జాతీయాభిమాని రెడ్డిగారితో పనిగట్టుకుని వెళ్లిచెబితే, ఆయన "ఇంతకంటె నాకు అవమానం లేదు" అన్నారట. "ఇందులో మీకు అవమానం కలిగించేదేమున్నది?" అటూ ఆయన తెల్లబోతే రెడ్డిగారు: "నేను బ్రహ్మచారిని. నేనిచ్చేవన్నీ బ్రహ్మచారిడిగ్రీలే. నువ్వు ఆడిగ్రీలకు పెళ్లిచేయదలచుకుంటే, నేను పెళ్లిచేసుకోకుండానే సన్యాసం పుచ్చుకోవలసి వుంటుంది. ఏమంటావ్..." అంటూ పకపక నవ్వేశారట!

* * *

విద్యాలయాలకు సంబంధించిన గ్రంథాలయాలలో 'సోషలిస్టు, కమ్యూనిస్టు' సాహిత్యంఏమీ వుండరాదని, రెడ్డిగారు 1930-32 ప్రాంతాలలో ఒక ఆంక్షను జారీచేశారు. అప్పట్లో కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శిగావున్న ఆచార్య కృపలానీ రెడ్డిగారి నిషేధచర్యను "సముద్రపు అలలను వెనకకుపొమ్మని ఆజ్ఞాపించి నవ్వులపాలైన కాన్యూట్ డేనిష్ రాజు"తో పోల్చి, ఎక్కిరించాడు.—పదేళ్లు దొర్లిపోయాయి—కమ్యూనిస్టుసాహిత్యం దేశములో విచ్చలవిడి విహారంచేయడం చూచి, కృపలానీ, "ఈ తలతోకాలేని సాహిత్యాన్ని మంట కలిపెయ్యాలి" అని ప్రకటనలు చేస్తూవుంటే, రెడ్డిగారు "కృపలానీ నాకంటే పదేళ్లుచిన్న; నిజంగా అతడిప్పుడు కాన్యూట్ డేనిష్ స్థితిలోపడ్డాడు" అని వ్యాఖ్యానించారు.

* * *

ఆధునిక రాజకీయాలలో రెడ్డిగారు ప్రయోగించిన కొన్ని పదాలు సర్వాత్మనా వ్యావహారిక పదాలైపోయాయి.

పానగల్ మంత్రివర్గంపైన రెడ్డిగారు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించగా అదివీగిపోయింది. అంతట రెడ్డిగారు శాసనసభ్యులను "డిటోగాళ్లు, డమ్మీగాళ్లు" అని విమర్శిస్తూ ప్రయోగించిన పదాలు, నాటినుండి నేటివరకు అన్ని శాసనసభల్లోను వ్యావహారిక పదాలు అయిపోయాయి.—

రాజగోపాలాచారిగారి మంత్రివర్గాన్ని విమర్శిస్తూ, మద్రాసు కౌన్సిల్‌లో రెడ్డిగారు 'కుంభకోణం' అనేపదాన్ని ప్రయోగించారు. ఆమాట నాడు పత్రికలలో పెద్దగా దుమారాన్ని లేపడమేగాక కుంభకోణం పురపాలక సంఘంచేత ఒకఅసమ్మతి తీర్మానాన్నికూడా చేయించింది. ఇంత దుమారంరేగినా రెడ్డిగారు చలించలేదు సరికదా, "ఆమాట ఇంగ్లీషు డిక్షనరీలో చేర్చబడినట్లు కృష్ణారావు భోన్స్లే (స్మాల్ సైనల్ పరీక్షాధికారి) నాతోచెప్పాడు" అన్నారురెడ్డిగారు...!

ఈపదాలేగాదు, ఇటీవల శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారు ప్రయోగించిన "హంసగానం" అన్నపదంకూడా శ్రీ రామలింగారెడ్డిగారు ప్రయోగించినదే! జస్టిస్‌పార్టీమీద విమర్శలు చేస్తూ రెడ్డిగారు ఏనాడో ప్రయోగించిన "హంసగానం" అనేపదం నాటినుండి అందరిచేత అంటిపెట్టుకొని బడుతూనేవుంది...!

ఒక్కొక్కమాట ఒక్కొక్కచలోక్తి! ఒక్కొక్కపదం ఒక్కొక్క సరసోక్తి!—ఇలాంటివి చెప్పాలంటే, రెడ్డిగారి నవ్వు పువ్వులు వేలూ, లక్షలు దొరుకుతాయి...!

* * *

శ్రీ రామలింగారెడ్డిగారికి కాంగ్రెస్ అభిజ్ఞవర్గాలలో "లాటరీ రెడ్డిగారు" అనే ఓ పేరు నామంవుంది. ఇది చాలామందికి తెలియదు.

చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షపదవికి జరిగిన ఎన్నికలలో రెడ్డిగారికి, ప్రత్యర్థికి సమానంగా ఓట్లువచ్చాయి. అంతట లాటరీవేశారు. ఆ లాటరీలో రెడ్డిగారు నెగ్గారు.

ఆసంవత్సరమే-కాకినాడలో జరిగిన ఆంధ్రరాజకీయ మహాసభసందర్భంగా జరిగిన అధ్యక్ష ఎన్నికలలో స్వర్గీయ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారికి, రెడ్డిగారికి సమానంగా ఓట్లురాగా లాటరీ వేశారు. ఆ లాటరీలోకూడా రెడ్డిగారే గెలుపొందారు.

ఈ రెండుసంఘటనలూ జరగడంవల్ల రెడ్డిగారిని 'లాటరీ రెడ్డి'గారు అని వినోదంగా అనుకుంటూ వుంటారు.

* * *

కృష్ణరాయని అష్టదిగ్గజాల్లో రామలింగకవివలె ఈనాటి 'రామలింగడై' ఆ ప్రతిభాప్రతిపత్తిని వెలార్చినవాడాయన.

ఆయననుగురించిన కథలు, కథలుగావు; అవి మధురజాలువారే రసగాథలు...!

తెనాలి రామలింగకవివలె, చిత్తూరు రామలింగడు ఆంధ్రజాతిలో అజరామరుడు!

ఆయనగతించినా, ఆయనకథలు శాశ్వతాలు!

స్వీకారము

జై భారత్

సచిత్ర వారపత్రిక: సంపాదకుడు శ్రీ న్యాయపతి నారాయణమూర్తి. ప్రచురణ ప్రతి ఆదివారం— 38, హంటురోడ్డు, మద్రాసు 6 నుండి.

క్రౌను 1/8 సైజులో, 60 పేజీలతో, ముచ్చటైన ముఖపత్రంతో వెలువడుచున్నది. హాస్యము, కార్టూనులు యీ పత్రికలో ప్రత్యేక విశేషాలు. పజిల్సుకూడా ఈ పత్రికను అలంకరించి వున్నవి. 60 పేజీలను ఎంతో చదువతగిన విషయాలతో 4 అణాలకు అందించడం మరీ ప్రత్యేకతే అని చెప్పవచ్చు.

సాలు చందా రూ. 12-0-0 లు; అర్ధ సం|| చందా రు. 6-0-0; మూడు మాసాలకు 3-8-0.

తెనాలి డి|| ము|| కోర్టులో
O. S. No. 37 of 51

చీమకుర్తి మోహనరంగయ్య —వాది.

సామూల్ చారు ఆహారాం —ప్రతివాది,

— Ahmedabad

Damages వగైరా పరిహారంల నిమిత్తం వాది ప్రతివాదిమీద రు. 1,100 లకు దావా చేయగా ప్రతివాదికి నోటీసులుపంపగా తీసుకోనక Evade చేయుచున్నందున వాది నోటీసు Publicationనిమిత్తమున్నా 19-3-51 తేది వాయిదా వేసినాయుగాన వాయిదారోజు 10½ గంటలకు ప్రతివాది ఆక్షేపణలు తెలుపుకోనవలెను లేనియెడల Exparte చేసి వాదిపక్షం తీర్మానించెదరు. —అబ్బిరాజు రామసుబ్బారావు. అడ్వకేట్.

ప్రకటన

నెల్లూరుజిల్లా రాపూరు తా|| మొలకలపూండ్ల మజరా సైదాపురం గ్రామములో 6. మై 6 ఫర్లాంగు సమీపములో రాళ్ళపోకలకు అనుకూలముగాయుండి రోజు 1కి దాదాపు 100 గంపలు మంచి క్లాసు మైకావచ్చు భూములుగలవు కావలసినవారు మాసుకోనవచ్చును. సదరు భూములు అమ్మదలచినాము కాబట్టి యీ క్రింది అడ్రెస్సుకు స్వయముగాగాని వ్రాతమూలకముగాగాని వ్రాసుకొన్న వివరములు తెలియగలవు.

ఇట్లు
పలుకూరి మార్కండేయులు,
కేరాఫ్: యం. గోపాలరావుగారు.
వాలాజానందపురం — కూడూరు.

చెవుడు వినుపించును

చెవిలో రసికారుట, పోటు, మంట, వహించ పరాని నొప్పి. చెవిలో కులకంటి శబ్దము, చెవిలో పుండ్లు, కురుపులు, ఎక్కువ క్వినైన్ ఉపయోగములవలన లేక యితర కారణములవలన గలిగిన చెముడు లేక పూర్ణముగా వినిపించక పోవుట మొదలగు సర్వవిధములగు చెవిబాధలకు, చెముడునకు అనుభవమున కనుగొనబడిన దివ్యౌషధము చాటి పిల్లల చెవిబాధలకు సహితము వాడతగినది. వేలకొలది చెవిటివారు యీఔషధ యుపయోగమువలన గుణముపొంది వినిపించుట కోట్ల పొగడుచున్నారు.

వాడువిధము: రసి లేక నీరు కారుచున్న చెవి కడిగి 4, 5 బొట్లు మందును చెవిలో వేయవలయును. —బుడ్డి 1-కి రు 2-8-0 3 బుడ్లు 6-8-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం

"ఏర్గో" ఆస్థమక్యూర్

ఉబ్బసము — దగ్గు

ఎగశ్వాస, తీవ్రమగు దగ్గు, రాత్రుల నిద్ర లేకుండుట, రొమ్మునొప్పి, కఫము తెగకుండుట, ఊపిరికొరకు తపకులాడుట ఇత్యాది లక్షణములు గలిగియుండును..."ఏర్గో ఆస్థమక్యూర్" సేవించుటచే శ్వాస సంబంధమగు నాళములు వాపుతగ్గి వ్యాపించుట తేలికపరచును. రాత్రిలందు సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి కలుగును. ఎట్టి పురాతన ఉబ్బసవ్యాధిని, దగ్గును నిర్మూలంచేయును. వేలకొలది వ్యాధిపీడితులు ఆరోగ్యమును పొందిరి. ఈఔషధంను సేవించుచు ప్రఖ్యాతి సహితము వాడవలయును. ఆయుర్వేద వైద్యులు విపులముగ వాడుచున్నారు.

—బుడ్డి 1-కి రు 3-0-0 లు.

ఈస్టర్న్ రెమిడీస్ కంపెనీ,
64-బి, మహీం మేకర్,
మహీం — బొంబాయి —16.

చోడవరం డి|| ము|| కోర్టులో.
O. S. 434 of 48 E. P. 319 of 50

బులుసు కృష్ణమూర్తిగారు —వాది.

విశ్వనాథ అదినారాయణ వగైరాలు —ప్రతివాద్లు.

యీ నెంబరువాది డిక్రీబాకీ రాబట్టేనిమిత్తం ప్రతివాద్ల తా|| కృం|| తా|| రావవరం గ్రామంలో యున్న మెట్టయ 1-13 ట్లు రు. 200-0-0 మతింపుతో నున్న. పల్లం య 7-03 ట్లు రు. 7000-0-0 లు మతింపుతోనున్న పై కోర్టువారిచేతను 26-3-51 తేది పగలు 11 గంటలగాయుతు 5 గం|| లోపున వేలంజరుగును కావలసినవారు పాడుకోనవలెను. వేలం జరుగ బోయే ఆస్తి తా|| పూర్తివివరములు వాది వకీలుగారి ఆఫీసులో తెలుపబడును.

—మార్యాముల కామేశ్వరరావు
వాదితరపు అడ్వకేట్

చిత్తూరు డి|| ము|| కోర్టులో
O. S. 399 of 50 E. P. 517 of 50.

వి. రాజగోపాల్ శెట్టి - తంగవేలుశెట్టి—వాద్లు.

సి. మునగోళ మొదలియారా —ప్రతివాద్లు.

పై నెంబర్లలో ప్రతివాదికి భాధ్యపడిన చిత్తూరుటవున్ సిర్యారి గుడిపండువీధిలో డోర్ నెం 140/10 రు గల మెంటటియిల్లు 12-3-51 తేదిన చిత్తూరు డి|| ము|| కోర్టులో డిక్రిబాకీకిగాను వేలంవేయబడును. సవాల్ దార్లు వేలంలో సవాల్ చేయవచ్చును. —పి. ఆర్. శ్రీనివాసన్,
వాదులఅడ్వకేటు.

తెనాలి సబ్‌కోర్టులో

బెజవాడ సబ్‌కోర్టునుండి

O. S 77 of 33 E. P 3 of 51

శ్రీ రాజాబొమ్మదేవర నాగన్నా నాయుడు బహదూరు జమీందారుగారు —వాది. D. H. R.
వీరమాచనేని బాపయ్య వగైరాలు —ప్రతివాదులు
— (J. D. Rs.)

—వాది. D. H. R. తరఫు నోటీసు—

యీ పెంటరులోని ప్రతివాదులు J. D. Rs. అయిన 1 వీరమాచనేని బాపయ్య సా॥ గుడివాడ డి. ము. కోర్టు యిలాకా కేసనమూలు 2 యార్లగడ్డ రంగయ్య 6 యార్లగడ్డ లక్ష్మయ్యగారి కుమారుడు శ్రీకృష్ణం 7. యీ లక్ష్మయ్యగారి కుమారుడు రాఘవయ్య 2, 6, 7 J. D. Rs. సా॥ రేపల్లె డి.ము కోర్టు యిలాకా పెదలంక అనువార్లకు హేతువు నోటీసులుచేయగా సదరు నోటీసులు పుచ్చుకొనని సందున తిరిగి నోటీసు అందు పబ్లికేషన్ నిమిత్తం 14-3-51 తేదికి వాయిదా వేసినారు గనుక సదరు వాయిదారోజు ఉ॥ 10 గం॥లకు పై కోర్టు వారి యెదుట హాజరై మీకుగల ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలెను లేని యెడల మీ పరోక్షమందు యుక్తమైనట్లుగా ఉత్తరువులు పొందబడునని మీకు యిందుమూలముగా తెలియచేయడమైనది.

—యల్లంరాజు సూర్యనారాయణపంతులుగారు,
D H. R తరఫు అడ్వకేట్.

నెల్లూరు సబ్‌జడ్జి కోర్టులో

O. S. 105 of 49 E. P. 185 of 50

ఆలింశెట్టి రామయ్య ... —వాది.
సర్వేపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య వగైరాలు—ప్రతివాదులు

యీ దిగువ వహూదైన ప్రతివాదుల తా॥ స్థిరాస్తిని 9-4-51 తేది బహిరంగముగా నెల్లూరు జిల్లా కోర్టువద్ద యేలంవేయుదురు కాబట్టి యేలంలో పాట పెట్టుకొనదలచువారు పాటలు పెట్టుకొనవచ్చును.

—ఆస్తి వివరాలు—

నెల్లూరు రిజిస్ట్రేషన్ డిస్ట్రిక్టు యిలాకా నెల్లూరు తా॥ సు దూరు సబ్ రి॥ లో చేరిన ఇడిమెపల్లి గ్రామంలో:(1) నెం 149 రు పట్టా సర్వే నెం 520 రు యం 0-12 ట్లు మాగాణి వర్షాధారం. (2) డిటో॥ సర్వే నెం 522 రు యం 0-27 ట్లు డిటో॥ (3) డిటో॥ సర్వే నెం 567 రు యం 4-4 ట్లు డిటో॥ (4) డిటో॥ సర్వే నెం 575 రు యం 3-96 ట్లు డిటో॥ (5) డిటో॥ సర్వే నెం 158 రు యం 2-87 ట్లు డిటో॥ (6) డిటో॥ సర్వే నెం 156/2 రు యం 3-9 ట్లు డిటో॥ (7) డిటో॥ సర్వే నెం 523/1 యం 0-10 ట్లు డిటో॥.

—ఆర్. వి. గోవిందరావు,
వాది వకీలు.

చోడవరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 85 of 49 E. P. 279 of 50

పెదపాళ్ల ఆదెమ్మ ... —వాది.
గుడ్డు అప్పలనాయుడు వగైరా —ప్రతివాదులు.

—వేలం ప్రకటన—

వా. తా॥ బూలంపల్లి సబ్ రిజిస్ట్రారాఫీసులో చేరిన పొన్నకోలు గ్రామంలో వున్న టుకంటి నెం. 48 వ. పట్టా సర్వే 105/4; 105/5 రులలో చేరిన యం 3-54 ట్లలో ప్రతివాదులకు హక్కు అయిన కి యం 1.18 ట్ల జిరాయితీ పల్లం భూములు రు. 700-0-0 లు విలువతో 2-4-51 తేది పై కోర్టులో వేలం వేయబడును. గాన వలయువారు శ్రీ కందర్ప వెంకటరామేశం (వాది వకీలు) గారి ఆఫీసులో కావల్సిన పోగట్టాలు తెల్సుకుని వేలంలో పాడుకొనవచ్చునని యిందుమూలంగా ప్రకటించడమైనది.

—కందర్ప వెంకటరామేశం,
వాది వకీలు.

'నిర్దోషి' చిత్రసమీక్ష

(3 వ పేజీ కొరవ)

కొసవాళ్లలో కొంత మార్పు తేవడానికి ఈపద్ధతి బాగా ఉపకరిస్తుంది.

నిర్మలను ప్రేమించిన చంద్రయ్య సేవాడు నిర్మల తిన్న పెళ్ళాడకుండా ఇంకొకర్ని చేసుకొన్నదనే కోపంలో మీసం మెలితిప్పాడు. తన బావ తన ఆశలు నిరాశలు చేసిన కోపంతో తార ను పగబూనుతుంది. దాంతో కూడా అసలు ఆ ప్రేమించిన పేదకిల్లును పిచ్చెత్తి అఘోరిస్తున్న అతడి సంగతి పొత్తుగా పట్టించుకోరు. తారా, చంద్రయ్య ఏకమై, నిర్మలను పోలిన ప్రమీలను ఆకస్మాత్తుగా కనిపెట్టి ఆమెను ఉపయోగించుకొని నిర్మల సంసారంలో నిప్పుపెట్టారు. ప్రమీల, నిర్మలలాగున వేషంవేసుకొని చంద్రయ్యతో మాయప్రేమ నటిస్తుండగా తార కథానాయకుణ్ణి తీసుకొచ్చి చూపెట్టుంది. అతనికి భార్యామీద అనుమానం, వెంటనే తరిమివేస్తాడు. ఆమె చాలా కష్టాలంపడుతుంది. ఈలోగా చంద్రయ్యకు తారకు చెడుతుంది. చంద్రయ్య నిజం బయటపెడ్తాడు. బారిష్టరుగారునమ్మడు. భార్యను తిట్టిపంపేస్తాడు. ఆమె పారిపోయి మదార్సు కూవమ్ నదిలో దూకుతుంది. ఈలోగా, చంద్రయ్య వెళ్ళి ప్రమీలను తెచ్చి జరిగిన కుట్ర బట్టబయలు చేసేస్తాడు. బారిష్టరుగారికి నిజం తెలిసి ఏడుస్తాడు. కోపంతో తారనొంతు పిసికి పరుగెత్తాడు. తారచావబోయే ముందే పోలీసులకు ఫోన్‌చేసి బారిష్టరు తన్ను హత్యచేశాడని ఆరోపిస్తుంది. అదిగమనించిన కోపోద్రిక్తుడైన సేవకుడు పిస్తోల్ పేల్చి తారను కాస్తా ముగించేస్తాడు.

చచ్చిపోయిందనుకున్న భార్య చావలేదు. ఎవరో బ్రతికించి బండ్లో వేసుకొని తెస్తుంటారు. బారిష్టరు ఆనందంతో ఆమెను కలుసుకుంటాడు— కథ అంతమౌతుంది. అయితే ప్రేక్షకులకు ఒక సందేహం కలుగుతుంది—తారను చంపినందుకు ఎవరిని అరెస్టుచేశారు? ఏమైంది; అని—హెచ్.యం. రెడ్డి జవాబుచెప్పకుండానే తెరమేస్తాడు.

మొదటిభాగంలో హాస్యరసం అధికం. రెండవ భాగంలో దుఃఖరసం మితిమీరింది. కోర్టుసీనులు, ప్రేమఘట్టాలు, పల్లెటూరి దృశ్యాలు - ఇవి తప్ప తక్కినభాగంలో దర్శకత్వం బాగున్నది. సాంకేతికంగా చిత్రం సంతృప్తికరంగావున్నది.

సంగీతంలో క్రొత్తదనం ఏమీలేదు పాత హిందీ ట్యూనులు కాపీకొట్టేశారు.

నటీనటుల్లో మధు ఆశే మరొకడినిమెచ్చుకోవచ్చు. అంజలి అతిగా నటించింది. జి. వరలక్ష్మి తార పాత్రను చక్కగా నిర్వహించింది. ఇలాంటి 'దుష్ట' పాత్రలకు ఈమెను మరెవరూ పోటీచేయలేరనిపిస్తుంది. ముక్కామలను మెచ్చుకోలేము.

మొత్తముమీద చిత్రం ప్రశంసనీయంగా వున్నది. ప్రజలను ఆకర్షిస్తుందనటానికి సందేహం లేదు.

భారతీయ చిత్రంలో స్పెయిను దేశపు నటి

ప్రప్రథమంగా భారతీయచిత్రంలో ఒక స్పెయిన్ దేశపు నటి నటిస్తున్నది. ఈవిడ పేరు లీవార్ మేరియా. ఈమె నటించే భారతీయచిత్రం పేరు "ఆరామ్".

ఈ చిత్రాన్ని శ్రీ డి. డి. కాశ్యప్ గారు బొంబాయి ఫేమస్ స్టుడియోలో నిర్మిస్తున్నారు. మధుబాల, ప్రేమనాథ్ దేవానంద్, దుర్గా ఖోటే, హరిలాల్, మన్మోహన్ కృష్ణ, చేవి కలమ్యమ్, తివారి, లీల మిశ్ర — మొదలైన సుప్రసిద్ధ ప్రతిభావంతులంతా నటిస్తున్నారు. అనిల్ బిశ్వాస్ సంగీత దర్శకత్వం, రాజేంద్రకృష్ణ పాటలు ప్రత్యేకమైన అంశాలు.

స్పెయిన్ నటి లీవార్ మేరియా ఒక చక్కని నాట్యం చేస్తుందట.

రసంతో ఆనందించదగిన గ్రంథం, భారతం లోకోత్తరమహపరోపకారానికి అంకితంచబడినది. కనుక నే దానిని పంచమ వేదమన్నారు. కాని వ్యాసుడు, సామాన్యకథా ప్రీతితో చదువుకొనే వారికి ధర్మోపదేశములు చేశాడు. వారు లోక కల్యాణవాదులు. పాత్రలన్నీ ఉపకరణాలు మాత్రమే. అతకాలం నాటికి నప్పుడంతా జన సామాన్యానికి కావలసిన తత్వములు వర్ణించారు.

భారతమును కన్నడ భాషయందు వ్రాసిన ఇద్దరు కవులను పేర్కొని అందు ఒకరు అతి సంగ్రహముగా వ్రాసియుండ, మరి యొకరు మిక్కిలి విశాలముగా వ్రాసిరనియూ తిక్కన వీరిరువురికి మధ్య ఉన్నత స్థానంలో ఉంటాడనియూ అన్నారు, శర్మగారు.

"తిక్కన సాధించినది అసాధ్యమైన సిద్ధి. వారిది ఒకే శైలి; ఒక పేధార. అందుకు కారణం వారిది ఒకే విధమైన దృష్టి, తిక్కనది ధారాళమైన కవిత్వం. యతి ఉందని ప్రత్యేకంగా అనిపించదు. శబ్దచిత్రం, అర్థచిత్రం, అలంకార విశేషాలకు బాధపడలేదు. ఆయన దృష్టివేరు. పాత్ర స్వరూపాన్ని మన ఎదుట తెచ్చిపెట్టడం ఆయనలోని ప్రత్యేకత. ఆయన కవిత్వంలో స్వాతంత్ర్యము, స్వాచ్ఛ్యము, ధార, సర్వత్రా వుంది. అది ఎన్నోయేళ్ళుగా చేసిన ఉపాసనా ఫలితం"

నెల్లూరులో తిక్కనజయంతి

(6 వ పేజి కొరవ)

శైవ వైష్ణవ మతములమధ్య కలహములు రేగుచుండిన కాలమున తిక్కన హరిహరనాథుని నిర్మించుట ఆయన హృదయ వైశాల్యాన్ని, సర్వ సమత్వదృష్టిని తెలుపుచున్నదన్నారు.

రామాయణ మహాభారతములను పోల్చుతూ రామాయణము పుష్పలతోట వంటిదనియు, భారతం గచ్చపొదను పోలినదనియూ పలికారు. ఉదాహరణముగా రామాయణమందు రావణ సంహార ఘట్టమును, భారతమందలి కీచకవధా ఘట్టమును వివరీకరించారు. "అజ్ఞాత వ్రణవేదం" అన్నట్లు బాధ తెలియకుండా రావణుని పది తలలను ఒక్కసారే రాముడు ఉత్తరించాడు; అనగా నొప్పి లేకుండా చంపాడు. భారతంలో భీముడు కీచకుని వధించునపుడు, 'వికృతపు చావు చంపగ' బుద్ధికలిగింది. భారతంలో ఇత్యాది అనేక సందర్భాలలో అమానుషమైన వస్తువులు కానవస్తాయి.

ప్రతి పాత్ర ధర్మం కలిగిస్తుంది. రామాయణం అన్నారు.

అనంత కృష్ణశర్మగారు తమ ఉపన్యాసాన్ని ముగిస్తూ వీరశంకరాయని భార్య సంస్కృత గ్రంథము వ్రాస్తూ తిక్కనను మాత్రమే పేర్కొన్నదనియూ, 'తిక్కయజ్వ కవేసూక్తిః, కాము దేవకళానిధిః' అని వ్రాసిందనిఅన్నారు.

సంస్కృతంలో రామాయణం సులభగ్రంథమనియు ఆంధ్రంలో భారతం సులభమైనదనియూ, భారతమును పలుమారులు పఠించుటవలన హృదయ సంస్కారము, లోకోపకార ప్రవృత్తి కలుగగలవనియూ చెప్పి ముగించిరి.

శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు అనంత కృష్ణశర్మగారికి నూట పదారు రూప్యములనిచ్చి సన్మానించారు. అధ్యక్షుడు శ్రీ తోగప్పగారు కన్నడ కవుల ప్రతిభా విశేషములనుగూర్చి ప్రసంగించిన పిదప సభ సమాప్తమైనది.

వేంకటరాయశాస్త్రిగారి వర్ధంతి

(6 వ పేజీ కొరవ)

తెలిసిరి. బహువిధ శ్యాయ ప్రయాసములకోర్చి ధ్వన్యాలోకమునూ మాత్రమే అచ్చువేయించిరనియూ రెండవ పుస్తకము—అలంకార ప్రపంచమును కూడా రామిరెడ్డిగారివంటి వదాన్యులే ముద్రింపవలసియున్నదనియూ పలుకుచూ, స్వభావసిద్ధమైన చమత్కార వచనములో—"ఇదివాస్వార్థము, అందుకై పరార్థమును కోరుచుంటి" నన్నారు.

శ్రీ తిరువేంగళాచార్యులవారు వేంకటరాయ శాస్త్రులవారినిగూర్చి వ్యాఖ్యానముగా ఉపన్యసించారు. తెలుగులో నాటకగ్రంథముగా పేర్కొనదగిన దానిలో కవ్యాకుల్యము ప్రథమమనగాను, ప్రతాపరుద్రీయము ద్వితీయముగాను కొందరు పేర్కొనుట సమంజసము కాదని నిరూపించుటకు, ప్రతాపరుద్రీయమందలి వివిధపాత్రములను శాస్త్రిగారు సృష్టించిన [illegible] [illegible]

మందలి వివిధ పాత్రములలో ఒక్కటైననూ ఉత్తమ గుణములు కలది లేనిదయూ అందుచే ప్రతాపరుద్రీయమే తెలుగులో నాటకగ్రంథముగా పేర్కొనదగినదనియూ నిరూపించిరి. తిరువేంగళాచార్యులవారు, తాము చెప్పకపోయిననూ కవ్యాకుల్యమునకు ద్వితీయ స్థానమైనను లేదనుట వారి మాటలయందు ధ్వనించినది.

శ్రీ గోలటూరు రామదాసయ్యంగారు శాస్త్రుల వారి ప్రతాపరుద్రీయం, బొబ్బిలి నాటకములందు శ్లోకపూర్వకముగా కొన్ని ఘట్టములను చదివారు.

ఈ వర్ధంతి సందర్భమున శ్రీ రేబాల పట్టాభి రామిరెడ్డిగారు యిచ్చిన రు 116లను తిరువెంగళాచార్యులవారికిచ్చి సన్మానించారు. పదుర్తి వెంకట రామచంద్రయ్యగారు తమ అన్నగారి పేరిట ఒక స్వర్ణ పతకాన్ని సంస్కృత కళాశాల విద్యార్థికి గాను బహూకరించారు.

శ్రీ గుర్రమ్మగారి [illegible] సభ పరిసమాప్తమైనది.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

—కొరవ—

షాపుచట్టంక్రింద శిక్షలు.

షాపు ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు చట్టంక్రింద నిర్ణయించిన రిజిష్టర్లు పెట్టలేదని నెల్లూరు అడిషనల్ ఫస్టుక్లాసు జాయింట్ కోర్టువారు ఈ క్రింది జుల్మానాలు విధించిరి.

1) ఉమామహేశ్వర సర్వీసు సుబ్బారామానాయుడుగారికి రు 25 లు, (2) ఆ ప్యాక్టరీ...రింగు సిగరెట్ ఫ్యాక్టరీ వెంకయ్యగారికి రు 30లు (3) బాలవంత్రి గనేశర్... శీతాపతివంటువ్రిగారికి రు 50 లు, (4) యస్. యం. నా సూ రు మీరాసాహెబ్ గారికి రు 50 లు, విజయలక్ష్మి విలాస్ కిరణం వరసింహ్మంగారికి రు 25 లు జరిమానాలు విధించిరి.

* * *

అవి - ఇవి

నెల్లూరు తాలూకాఆఫీసులో నైరుతీ మూలన ఒక కక్కూసున్నది. ప్రథమంలో ఉద్యోగుల నిమిత్తం ఏర్పడ్డదేమోకాని ఈనాడు ఒక్క గూదూరులోతప్ప మరెక్కడా భూలోకంలో కని విని ఎరుగనంత దుర్గంధభూయిష్టంగా సహిమ...గాజులకు క్రీ...రంగా సూకరవిహారభాజనంగా, ప్రపంచ నరకకూపంగావున్నది. తా సి ల్దా రు వారొకమాటు దర్శిస్తే, మహాభాగ్యమే.

◆ ◆ ◆

గీటురాయి:- తెలుగు, ఇంగ్లీషులలో మార్చి 1 నుండి ప్రచురిస్తామంటున్నారతన్ని ర్యావాకులు

◆ ◆ ◆

ప్రజాసేవ:- తిరుగా సంవత్సరాదినుండి పత్రిక టిస్తారట గాలి సుబ్బరామయ్యగారు.

◆ ◆ ◆

సింహపురి:- ఇదిగో తిరుగా దర్శనమిచ్చినా వంటున్నారు పాటూరు సుబ్బరామయ్యగారు.

◆ ◆ ◆

శానిటోరియమ్:- క్షయవ్యాధికి స్పెషలు శిక్షణ పొందివచ్చిన డాక్టరు యం. వి. కృష్ణారెడ్డిగారు నవలాకు తోటలలో 19 తేదీ శానిటోరియమ్‌కు శంఖుస్థాపన మహోత్సవముజరిపిరి.

◆ ◆ ◆

అన్నదానం:- గత 17 తేదీ గాంధీజీ జ్ఞాపకార్థం మూలపేట హరిజనపాఠశాలవద్ద వికలాంగులకు అన్న ప్రదానము జరుపబడెను. రాత్రి సపంక్తి భోజన సమయమున పండిత విద్యాసాగర ప్రభృతులు కులభేదముల నిరసించుచూ మాట్లాడిరి.

◆ ◆ ◆

నేషనల్ సేవింగ్సు:- పై పార్టీవారి యాజమాన్యమున. ఈనెల 14 తేదిజోగప్ప కలెక్టరుగారి అధ్యక్షతక్రింద పొదుపునుగూర్చి, కూడపెట్టుకొనుటనుగూర్చి వుపన్యసించిరి.

◆ ◆ ◆

లంచాలకేరానికి అమీర్‌సాహెబ్ రాఘవాచారి, దఫేదార్లను బలవంతంగా పెట్టుకొని తీసుకొని యిండ్లకు పొమ్మన్నారట.

◆ ◆ ◆

టపుకాహోరి:-19 రాత్రి దేవరాజులగ్రామంలో మిద్దెక్కి పేల్చుకొనగా అరుదైదు వందల పోత్తుతో మాత్రమే వెళ్ళినదొంగలు అగ్నిద్రావక శీసాను వదలి వెళ్లారు. ఇకొకకొత్తరకం పంథాగా కనుపిస్తున్నది.

◆ ◆ ◆

మహోదని, మన్నెపల్లి రామకృష్ణరావు గారి పత్ని మణి వెంకమ్మగారు 21 తేది కాలధర్మము చెందిరి. హనుమంతురావుకు మహోదనికి మాసానుభూతి.

కావలి ఉపాధ్యాయ సంఘం మహా సభ 23 తేది కావలిలో విద్యాశాఖాధికారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగనున్నది. ఈ గాంధీ యుగానికి ముందు ఆదిలో రాజకీయ ఖైదీగా నూనె గానుగ నైతిమ్ముత్రిప్పి, ప్రథమ జాబితాలో భారతమాత పుత్రులలో అగ్రగణ్యత గణించిన వారికర్తే క్షేమరావుగారు ఉపన్యాసకుడుగా విచ్చేయుదురని తెలుపుతున్నారు.

◆ ◆ ◆

కంటుకూరు రైల్వే ప్రయాణీకుల సంఘం:- పై సంఘస్థాపన సమావేశము 24 తేది సింగరాయకొండలో మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జరుగునుందని అందరిని రావలసినదిగా సి కారుల సుబ్బారావుగారు ఆహ్వానిస్తున్నారు.

లోకాభి రామాయణం

(4వ పేజీ కొరవ)

జనరల్ మెకార్థరుకు ఇవ్వదమైనదని ప్రెసిడెంట్ ట్రూమన్ ప్రకటించినప్పటికీ, 'మనల్ని, ఇతర సమితిరాజ్యాలను సంప్రదించనిదే, ఆరేఖను అమెరికన్ సేనలు దాటవు; అదీ ఒడంబడిక'అని బ్రిటిష్ ప్రధానమంత్రి అట్లీ తెలియజేశాడు.

★

అధఃపతనాలా యుద్ధానికి సన్నద్ధులవుతూవున్నప్పటికీ 'మూడవ ప్రపంచయుద్ధాన్ని తప్పించగల స్థితిలో మనం వున్నాము' అని అమెరికా అధ్యక్షుడు ఫిబ్రవరి 21 వ తేదీన వాషింగ్‌టన్ పత్రికసంఘంతో తెలియజేసెను.

మనసా, వాచా, కర్మణా అమెరికా అధ్యక్షుని తాత్పర్యం అదే అయితే, కొరియా సమస్యగాని, చైనా విషయంపట్లనూ, తనదేశం నైఖరిలో మార్పుంచాలని ఆయన గ్రహించవలెను.

మనువు ప్రజాస్వామ్యంకోసం యుద్ధం, ఫాసిజమును ఎదిరించి యుద్ధం జరిగినది. ఈపర్యాయం యుద్ధప్రయత్నాలవల్ల యుద్ధాన్ని తప్పించగలమని యుద్ధోన్ముఖులైనవారి ప్రకటనలు అతి విచిత్రంగా వున్నవి.

మరికొందరు శాంతికోసమే ఈసారి యుద్ధం అంటున్నారు!

★

విమానాలకు అటంశక్తిని తగిలించి, నడిపించే యత్నం అమెరికాలో చేస్తున్నారు. విమానాన్ని ముందుకు నెట్టేసాధనకు అటం ప్రయోగమది.

ఇకమీద విమానపు ఇంజన్‌లోనే అటంశక్తిని ప్రవేశ పెడుతారట.

ఇట్టి విమానాలను శాంతిసమయంలో రవాణా వినియోగిస్తే మంచిదేకాని, కోపనిమయమైన స్థితి విమనగా వీటిని యుద్ధంకొరకే వినియోగిస్తారు.

జమీన్ రైతు	
సంవత్సరం చందా	10—0—0
అర్థ సంII చందా	5 —0—0

ప్రభుత్వాన్ని కువిమర్శకు గురిచేయకండి!

(4 వ పేజీ కొరవ)

దాసాను దాసులుగానేయుండి, వారినే అనుకరించుచు, మీదు మిక్కిలి, స్వరాజ్య సాధనోద్యమమునకు వ్యతిరేకముగా బ్రిటిష్‌వారికి పురికొల్పివారిఅండజేరి, అధికారాశేసులై, భారతదేశీయులను ధన్మీ ధూతులుగా చేయుచుండ. విద్యావంతులు కాక, వెనుకబడి యుండిన సామాన్యసన్న జనముకంతయు బోధయగునట్లి ఉద్యమముల తెచ్చి పెట్టిఅతిథదొంపేతమైనాటుకొనియుండిన బ్రిటిష్ సర్కారును 'తత్తెకు' స్థలములోనికి లాగిడింపి కదకుమీరు "పైసంవత్సరం జూన్ నెలకుమీ దేశాన్ని వదలిపోయెదముస్వామి" అనిమనవి చేసికొనగా వినక, ఈదినము ఎందుకుపోరేవు-గంతా బొంతా గాడిదల బరువు ఏమున్నది ఆలస్యమేల అని (గాంధీగారు) ఒక్కఊపు ఊపగా బ్రిటిష్‌వారు, ఆ ఆగస్టు 15 తేది నాటికి రాజ్యమును భారతీయులకైవశముచేసి వెళ్ళిరి. ఇదిచేసినది కాంగ్రెస్ అని సామాన్య జ్ఞానముకలవారందరికి తెలిసియేయున్నదిగదా.

ఈవిధముగా కాంగ్రెస్ రాజ్యాధికారమును బూనుకొనునాటికి, మన దేశీయులలో, తిరుగ ప్రాతకాలపునాటి కలహములు అంతర్యుద్ధములు పొడచూపి, మహమ్మదీయులు, వేరే ఒకరాజ్యము నిర్మించుకొని చీలిపోవలయునని పట్టుబట్టి ఎవరుచెప్పినను వినక ఆ జిన్నాసాహెబ్ గారు అది యొంటిచేసికొని తానే గవర్నరు జనరల్ హోదాను అనుభవించవూనుకొని, జరిపి దివంగతుడైనాడు - ఇక తరువాత, ఈరాజ్యమైన ఇండియన్ యూనియన్‌లో ఈర్ష్యాళువులును, అసూయాగ్రస్తులును, ఇతరుల ప్రాభవ్యలమునసైననేమి, తమలో తమకే దుర్బుద్ధులుపుట్టినయైన నేమి కొందరు బయలు వెడలిరి. ప్రాతకాలపు చరిత్రవలె, ఒక కొందరు తగవులపంకొని, తిరుగ మొదటివలె, దేశమునకు దుర్గతి చేయూర్పసుందురనట్లు, ముందు కాంగ్రె

...త్యాగా, ధీమంతుడునూ ప్రతిభాశాలియునగు సర్దార్ పటేలు విశ్వప్రయత్నమొనర్చి, స్వదేశ సంస్థానాధిపతులు బ్రిటిష్ సర్కారువారికి ఎప్పుడు అండగానుండి, తమ జాతీయతను మరచి బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమున వ్యామోహితులై, స్వరాజ్యోద్యమమునకు వ్యతిరేకించి 'ఎంత తేనిపనులు చేయుటకైనను సమకట్టియుండిరనుటను జ్ఞాపకమునసుంచికొని, ఆ సంస్థానాధిపతుల కలసికొని వారలను యుక్తమైనవిధమున సమ్మతిచేసి వారికందరికి ఏకీకరణోద్దేశమును కలిగించి ఇండియన్ యూనియన్‌కు చేర్చి శాశ్వతఖ్యాతిని మనకు చేకూర్చి పరమపదించినాడు. అతను ఈ ప్రయత్నములో ఉండగనే, మనవారు కొందరు తగవులాడుకొనుట ఏల ఈచిన్ని రాజ్యములుండవుగదాయని, అధికార పదవులను దేశీయుల ఓట్లమీద ఆక్రమించియుండువారిపై తప్పులు తప్పుల వెదకుచు మాటలాడుచు, అల్లలవాడుట ప్రారంభించుకొనియుండిరి. ఒకరు అధికారమునకు వచ్చినప్పటికి, ఇతర పార్టీలవారేమి మరి ఆతే సంస్థకు సంబంధియుండియూ, ఈ అధికార స్థానమున తాముండిన బహుచక్కగా ఏలుదిరోట్లు ప్రజలకు తృప్తిపరుపగలిగి రాజ్యములనేగలిగి వాళ్ళుఅప్రయోజకపు అర్థములేని మాటలతో ఇతర వ్యతిరేక పార్టీల కిన్నసుమించి, సర్కారుదూషణచేయుచు, వారికి మరింత సంతోషముకలుగునట్లు చేయుటయే కొంత గొప్పతనమేగాను, అది తమ జీవితవరమావధిగాను భూనుకొనుట ఎంత అసహ్యముగానున్నదో వారికి తోచుటలేదు. పరిపాలనలో నుండువారినిగూర్చి, అట్టి పదవులకు ఎన్నడు అందరానివారము, కూలవాడుటకప్పు కేరేమిలేయగలము - మాకు, మర్యాద, గౌరవముంపోవడచి, వాగ్వ్యర్థముననుపూని నిరాఘాటముగా వర్తించుటను, జనాభిమానికేనివారు చేయుటయు, ఈ

—కొరవ 14 వ పేజీలో

అమోఘమైన శాశ్వత ఉబ్బసనివారిణి

తక్షణం ఉపశమన్ని కలిగించి, ఉబ్బసమును శాశ్వతంగానివారించు శాస్త్రీయమైన ఔషధము. పురోహిత్ 'శ్వాసహారి' గత 28 సం॥ములుగ ప్రసిద్ధి పొందివున్నది. మందు సేవించుట మొదలుపెట్టినతోడనే గళ్ళ పలచనగును - శ్వాస ధారాళముగ ఆడును - ఆకలి వృద్ధిచేయును - ఊపిరి తిత్తులకు బలము కలిగించి ఉబ్బసబాధనుండి విముక్తినొందెదరు.

3, 6, 12 ఔన్సుల పురోహిత్ 'శ్వాసహారి' రు 3-12-0; 6-8-0; 11/- లకు అన్ని గొప్ప మందుషాపులలోను - లభించును, లేనియెడల క్రిందివారి వ్రాయగోరెదను.

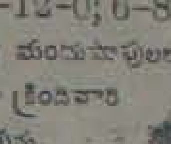

డాక్టరు-పురోహిత్ ఫార్మసి
కొల్హాపూరు (యమ్.యస్.యమ్. రైల్వే)

కుష్ఠు బొల్లి

వగైరా మేహ మచ్చలు-సెగ-సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.
శ్యాంపులాగు ఉచితం.

జి. వి. రెడ్డి & కో., [రిజిష్టర్డు]
"ఆయుర్వేదాశ్రమము"
గోపాలపురం :: తూర్పుగోదావరి.

ఆంధ్ర దంత వైద్యశాల

35, జొన్నలగడ్డవారివీధి
నెల్లూరు.

దంత చికిత్సకు
పండ్లు కట్టుకొనుటకు
కె. మోహనరావును
కలుసుకొనుడు

సిద్ధ మకర ధ్వజము

(ఔషధరాజము)

దీనిని సేవించినయెడల అగ్నిమాంద్యము, పరిణామశూల, క్షయ, అన్ని విధములైన ఉబ్బసములు, కంఠవ్యాధులు, అండవృద్ధి, బోదకాలు, నాడీక్షీణము (నారికురుపు), కుష్ఠవ్యాధి, భగందరము, సమస్త వాత వ్యాధులు నశించును.

మంచి జఠరదీప్తినిచ్చును. వీర్యవృద్ధినికలిగించుటలో అసమానమైనది. ముసలితనంరాపును. జ్ఞాపకశక్తినికలిగించును. సమస్తవ్యాధులను నశింపజేయు రాకాసుధం. ఎక్కువ పథ్యములేదు. ఎక్కువ వివరములు మందుతోపంపబడును.

వారందినములకు సరిపడు మందు రు 10/- లకును. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

రక్తపుపోటు — పక్షవాతము మున్నగు వ్యాధులకు ధారావెండనైన మలబారు స్పెషలు చికిత్సలుచేయబడును.

—: వివరములకు :—

డా॥ జె. నారాయణయ్య, L. I. M.
ది ఇండియన్ ఫార్మస్యూటికల్స్.
(గవర్నమెంటు రిజిష్టర్డ్)
నెం 165 రు, తిప్పరాజువారివీధి - నెల్లూరు.

పరిణామ శూలలకు
Gastric Deuodenal Ulcers
దివ్యౌషధము

ఈ వ్యాధి ఆహారము జీర్ణము అగుటవల్ల ఏర్పడును. కడుపు నొప్పులు ఎన్ని సంవత్సరముల నుంచి యుండినను ఎంత హోదా వాళ్ళు సేవించి యుండినను - ఏ దేశములో యుండినను గ్యారంటీగా 100/-కి నూరు కేసులు బాగుచేయబడును. 15 రోజులకు సరిపడు ఔషధం 20-0-0 లు.

అనేక వేలమందికి బాగుచేసి యున్నాము.

పి. సుబ్రహ్మణ్యం — లక్ష్మీపురం — నెల్లూరు
(పరిణామశూలలకు స్పెషలిస్టు)

స్థాపితము 1920

కుష్ఠు - బొల్లి

సుఖరోగాది చికిత్సానిపుణులు

కేటలాగు - ఉచితము

రెడ్డి & కో., (రిజిష్టర్డు)
(గోపాలపురం—తూర్పు గోదావరిజిల్లా,)
(వయా తణుకు.)

పక్షవాతమునకు
PARALYSIS CURE (REGD)

మా మందు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది. ఆ వ్యాధి నుండి విముక్తుల విముక్తులచేస్తుంది. దిగులుపడ నవసరంలేదు. వారం మందు రు 7/- లు.

బొమ్మా కేశవులు,
(పక్షవాత స్పెషలిస్టు) సంతపేట—నెల్లూరు.

నమ్మకమయిన నగలవర్తకు

బండాల పేదా రెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడి యున్నవి. లేనివి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును.

మాడల్ లాడ్జి - మద్రాసు

శాఖాహార భోజనం — గదులు — వేడినీళ్ళు అన్ని సదుపాయాలేగాదు — ప్రత్యేక ఆదరాభిమానాలతో ఆహ్వానిస్తున్నాం. ఒకసారి దయచేయండి.

విధేయుడు:
తన్నీరు నరసింహులు శెట్టి.
155, గోవిందప్పనాయక్ వీధి — మద్రాసు.

పల్లెటూళ్ళలో

[1వ పేజీ కొరవ]

పుల్లాయపల్లె

పంటలనష్టం

ఈ సంవత్సరం మా గ్రామంలో వర్షాలు లేని కారణంగా రాగిపైరు పూర్తిగా ఎండిపోయింది. దెలిగడ (ఆరుక, పులవ వగైరా) మెట్టపైర్లుకూడా వ్యర్థమైనవి. మా గ్రామానికి చెరువు ఆధారములేనందువల్లనే యీ అవస్థ సంప్రాప్తించింది. ప్రస్తుతం మా వూరుకు దక్షిణంగావుండు కట్టలచెరువును రిపేరు చేయించినయెడల ఈ దురవస్థ కొంతవరకు తగ్గగలదు. రైతులమేమేము బాగుపడుతాము. అధికారులు ఈ దృష్టి పూర్వమం సెలవిత్తురుగాక.

—కంభాల కోటిరెడ్డి.

• • •

చింత గుంటపల్లె

గ్రామాభివృద్ధి సంఘం

మైకమిటీ సమావేశం 14 తేదీ లక్ష్మీనరసయ్యగారి అధ్యక్షతనజరిగి, తెగిపోయివున్న శంకరమ్మ చెరువును మరమ్మత్తు చేయించవలసిందనిన్ని, పంట చెరువుకు పర్మిట్ పద్ధతి ప్రవేశపెట్టవలసిందనీ, ప్రభుత్వఖర్చుతో గ్రామచావడి నిర్మించవలసిందని తీర్మానించారు.

—పి. వి.

పాఠకుల లేఖలు

పుత్తూరు వైద్యప్రభావం

నా మనుమడు సైకిలుమీదనుండి పడి ఎడమ చెయ్యి విరిగిపోయింది. గుంటూరు గవర్నమెంటు ఆసుపత్రిలో 3, 4 మాసాలు చికిత్సచేశారు ఎముకను పాటుకు సరిగా రాయనందువల్ల చెయ్యి వంగలేదు. అప్పుడు బుద్ధివచ్చి దేముడా అని ఏడుస్తూ ఆ పిల్లవాడిని పుత్తూరుకు తీసుకపోయినాను. ఆ రాజుగారుచూచి ఆ చేతికి మొదట లింగడాడుకట్టి మెతువుపడ్డతర్వాత లోపలికినుకిపోయి ఆ పిల్లవాడికి ఆమాట ఈమాట చెప్పుతూ ఆ చేతిని బలవంతంగా విరిచి ఎముకను పాటుకు తోసి కట్టివేశారు. పూర్తిగా నెమ్మదించినది. తర్వాత యథోచితకట్నం సమర్పించుకొందామని పోతే పనేమిరా అంటే పనేమిరాఅని ఒక దమ్మిడీ కూడా తీసుకోలేదు. ప్రథమంలో నే చికిత్స చేసివుంటే ఏమయినా తీసుకొందును గాని, ఇతరులు చెడిచిన కేసును బాగుచేయడం కాబట్టి దీనికేమి తీసుకోనన్నారు.

ఆతని దయకు, నీతికి, ఉపకార కాంక్షకు, ఆ దివ్య చికిత్సకు వారికి సదా కృతజ్ఞుడను.

ఎముకలు విరిగినవారు, తెలియనివారివద్ద, తెలిసి తెలియనివారివద్ద చికిత్స చేసుకొని తరుగావారిని బాధపెట్టడం, మనం బాధపడేదానికంటే ప్రథమంలోనే వీరి చికిత్స పొందుదురుగాకయని నా సలహా.

సి. ఆదినారాయణ శర్మ.
నెల్లూరు. రిటైర్డ్ ఓవర్సీయరు.

రైతులోకం

(1వ పేజి కొరవ)

డిపార్టుమెంటుల పనితో నే తీరకుండా వుంటుంది. ప్లానింగు కార్యకలాపాలలో శ్రద్ధతో పాల్గొనడానికి ఈ సంస్థ వినుపయోగం"

యు. పి. రాష్ట్ర డవలప్‌మెంటు శాఖ మంత్రి శ్రీ కె. డి. మాలవ్యాగారు కమిటీ వారికి చెప్పటంలో సక్రమమైన స్థాయికి జిల్లా ఉద్యోగుల స్థాయికీ మధ్య సామరస్యం కుదరటంలో కష్టమున్నదనీ, అభివృద్ధి కృషికి అవశ్యకమైన డిపార్టుమెంటులన్నీ ఒకటిగా చేర్చబడలేదనీ ఒప్పుకొన్నారు, మరియూ, ఏది ముందు ఏది వెనక అని ప్లానింగు విషయంలో ఖచ్చితమైన నిర్ధారణ లేకలేదు. అసలు డిపార్టుమెంటుల సంబంధమైన ప్రాజెక్టులకు ఒక విస్తృతమైన ప్లానులేదు విత్తనాలస్టోర్లు పెట్టుతున్నారు, చెట్లునాటుతున్నారు, చెరువులు త్రవ్వుతున్నారు, ఆవోతు ఎడ్లులను ఊయూరా పంపకం చేస్తున్నారు—అయితే ఈ పనులన్నీ ఏదైనా ఒక నిక్కనిస్తానా వనుసరించి జరగటంలేదు.

భూమి విధానం, వ్యవసాయం విషయాలను గూర్చి కాంగ్రెసువారిచే నియమింపబడిన నేషనల్ ప్లానింగ్ కమిటీయొక్క సబ్-కమిటీ ఈ విధంగా సిఫారసుచేసింది:—

సముచితమైన, శాస్త్రీయమైన సమరసంతో కూడిన వ్యవసాయానికేగాక, అట్టి వ్యవసాయపు ఆధిపత్య పర్యవేక్షణలకుకూడా దేశీయ, రాష్ట్రీయ జిల్లావారి తాలూకావారి, గ్రామంవారిగా వ్యవసాయ సలహాశాఖలు (అగ్రికల్చరల్ కవున్సిల్) స్థాపించబడాలి.

ఈ శాఖలన్నీ ఒకదానికొకటి అనుబంధితమై ఒక ఫెడరేషను (సమాఖ్య) లాంటిది ఏర్పడి, ముందుగానే ఇన్వెస్ట్మెంట ఒక జూరిస్‌డిక్షను (పరిపాలన) ఏర్పరచుకొని, ఆ ప్రదేశంలో వ్యవసాయం సక్రమంగా ప్లాను ప్రకారం సాగించవలెను,

వేము సూచించే భూనిర్వాహ అధికారవర్గం, నేషనల్ ప్లానింగు కమిటీవారు సిఫారసు చేసిన దానినసుసరించి ఇంకా పెద్దదిగా వుంటుంది.

ఈ ఆధిపత్యాన్ని స్థాపించడంవల్ల రాష్ట్రప్రభుత్వం దీనికి కొంత అధికారాన్ని జారవిడవవలసివస్తుంది. ప్రస్తుత ప్రభుత్వశాఖల పరిపాలనలు (జూరిస్‌డిక్షను) కొంత తగ్గించడంకూడా జరగవలసివుంటుంది. ఈవిషయాలను పరిశీలించి నిర్ణయించడంకోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక చిన్న ఎక్స్‌పర్టుకమిటీ (ప్రవీణుల సంఘాన్ని) స్థాపించవలసివున్నది.

ప్రభుత్వాలపై కువిమర్శ తగదు

(13వ పేజీ కొరవ)

రహస్యమాటలనన్నిటు గమనించుచుండుట పెట్టుకొనిన రాజ్యకార్యములే గతిపట్టిపోవలెను అని, తమతమ కార్యములయందు నిమగ్నులై అధికారవర్గము నడుచుకొనుటయు సహజమే యగును - అదిగో వానికి చెప్పేవారు లోకుల అనియేగదా సామెత ప్రాతకాలమునుంచి ఇంగ్లీషులో సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ, తిలక్ మహాశయుడు చెప్పుచుండిన మాటలు 'Good Government is no subst-i -tute for self-Government' అనుట తెలియమా!

ఈనాడు రాజ్యము మన కైవశమైనదనగా, ఈ దేశస్థులదైనదనియు, ఇకపై, ఇతర దేశస్థుడెవ్వడును ఇక్కడ అధికారము పూనుటకు వీలనిస్థితికి తెచ్చికొంటిమనియు, ఎవరున్నను "ఒకరు బాగా చేయుడములేదు, నేనైతే కరుస్తాను, బాగుస్తాను" అను అభిప్రాయములు గలిగినవారును, ఈదేశస్థుడుగానే ఉండవలయుటమా తన విశ్వప్రయత్నము చేత సాధించినది కాంగ్రెస్ అనుటను మరచునంతటి అవ్యక్తుడైయే యుందురా?

మహాత్మాగాంధీగారు, మహాత్ముని పదపీఠిని సేవచేయుచుండి, నిరంతర సాన్నిధ్యమువలన ముక్తులై యుండువారు గవర్నమెంటును నడుపుటకు సమకట్టి 'దేశము అవ్యాయముగ అధోగతికిపోవుచో' అనుచింతతో, ఆవరకు అన్ని సంవత్సరముల సత్యాగ్రహాముపలో లాఠీఛార్జీలకు, జైళ్లలో మ్రగ్గుటకు తెలల్గొగ్గి, సకలబాధలుపడి, తీయపాటు కోరతగినవారే, ఒక నిముసమైనను విరామముగోరక, వృద్ధవయస్కులైనను, రాజ్యభారమును తోరివహించి దేశాంతర ఖండాంతరములయందు ఈ దేశమునకు గౌరవమును కలిగించుకొని, పాశ్చాత్యులందరు తమదృష్టుల నీరాజ్యముపైపునకుత్రిప్పి, ఈ దేశము యొక్క మహాసందేశమునకు ఎదురుచూచువారుగ చేయుచుండువారే, మనలోని వ్యతిరేక మనస్కులును, వ్యక్తిగతమైన ఈర్ష్యాసూయాగ్రస్తులును ఇట్లుచేయుచుండగా, మరొకరు మరొకరు రాజ్యమువకువచ్చిన నిలువగలుగువా? ఆ మరునాడే అతనికి నిలువ వాధారములేక వూడిపోకుందువా? రాజ్యము చేతికివచ్చినప్పటికి ఈదేశమునకు చుట్టు ప్రక్కల ఏర్పడిన కంటకములు, బాధలు తలచుకొనిన కాంగ్రెస్‌వారుకాక, మరియెవరు రాజ్యాధికారమునందుండినను, సాంగతేసి, ఓయమ్మో-నావల్లకాదని దండంపెట్టి చెప్పకుండే తిరుగ కంటికి కనబడకుండ దేశాంతరగతులై, ఏ పరరాజులలో సేవచేసికొనుచు, వారిదేశములలో మ్రగ్గిపోయియుందురని గ్రహింపలేనివారేనా ఈ దేశములో నుందు జనము? ఆట్టిదుర్గతియేనా మనదేశమునకు?

ఇకచాలును-ఇప్పటికైనను విషయము గ్రహించుకొని ఓటర్లు జాగరూకులై తమఓట్లు, కాంగ్రెస్ వారేర్పరచిన ఎవరికైనను, వ్యక్తులతో తామనిమిత్తము పెట్టుకొనక, ఒసంగి తమ్ముతాము ధన్యలను చేసికొనవలసియున్నది. వ్యక్తిగతమైన ద్వేషములు శాశ్వతముకాకపోగా, అట్టి ద్వేషబుద్ధులనైనను ఈనాటికైనను విడనాడక పోవుటయేనా మనము భారతపితయగు మహాత్మునికి సమర్పించు గురుదక్షిణ? ముందు ఈగుణముల పోవడముకొని రాజ్యమునకు సౌకర్యమును కలిగించు అభిప్రాయములేనైన, ఎవరికైనతో చినవుడు సవినయముగా రాజ్యమువారికి తెలిపి. వారు కాంగ్రెస్‌వారగుట, ఇతర ఏవిషయములలో వారితో అంగీకారము లేకున్నను, అట్టి సలహాలను ఎంతో భక్తితో నిర్వహించుటకు సర్వసిద్ధముగ వారు నుందురుగాని, అట్లానర్చుట మంచిది.ఎన్నడును తిరస్కరింపరు. పత్రికలవారు పార్టీ వ్యామోహమున, అనరాని మాటలు, రహస్యాలలో అలబడులు తిట్టుకొనునట్టి మాటలుగూడ పత్రికలలో వ్రాయుటయు, ఈ మాటలకు ఎవరును సంతోషింపక, అసహ్యించు కొందురనుట తెలియుచుండుటకు కోరెదము.

శిశు తగ్గుదల చట్టం

వెల 2 అణాలు, పోస్టేజి 9 పైసలు "జనవాణి రైతు" మేనేజరుకు వ్రాయండి.

పృధ్వీ ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్
హెడ్ఆఫీసు:— మద్రాసు

మా కంపెనీ నెల్లూరుబ్రాంచికి ఇన్‌స్పెక్టరుగా శ్రీయం కొండయ్యగారిని నియమించినాము. మా కంపెనీపాలసీదారులున్నూ, ఏజెంట్లున్నూ, వారితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుటకు వారిని కలుసుకొనవచ్చును. ప్రత్యేకమైన సలహాలకు ఇన్‌స్పెక్టరుగారిని గాని, బ్రాంచి మేనేజరుగారినిగాని కలుసుకొనవచ్చును.

శ్రీలం దయ్యి, ఇన్‌స్పెక్టరు.
పృధ్వీ ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్
నెల్లూరు, నెల్లూరుజిల్లా.

గుంటూరు వెంకటచలం, B. Sc. బ్రాంచి మేనేజరు,
పృధ్వీ ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్
491, ట్రంకురోడ్డు నెల్లూరు.

వెదిచర్ల

చక్కెర కుంభకోణం

సంక్రాంతికి స్టాకిచ్చిన చక్కెర రెండుబస్తాలలో ఒకటి కూడామాకుగ్రామానికే మాయమైంది. మిక్కిలిన ఒకటి పెద్దవాళ్ల గర్భాలకు మాత్రమే ముట్టింది.

అయితే నవంబరు ప్రాక్యూర్‌మెంటు సందర్భంలో దండగబాపు రూ 50 లు రైతులమీద దండడం ఏమైనట్లయ్యా!

—గ్రామశ్రేయోభిలాషి.

• • •

వెంకటగిరి

టీచర్లకు ఆహారసమస్య

వెంకటగిరిలో ఆహారపరిస్థితి చాల క్లిష్టంగా వున్నది. అందులో నెలజీతాల పరిశోధులకన్నాకూడా జీతాలురాని ప్రాథమికోపాధ్యాయులస్థితి మరీ దుర్భరం. ఇప్పుడున్న రిలీఫ్ షాపులవల్ల మాకు ఏలాటి న్యాయము జరుగదు. ఈ నిరుపేదలైన వుపాధ్యాయులకు ప్రత్యేకంగా ఒక రిలీఫ్ షాపుపెట్టి సాయపడితే, వారి వుద్యోగధర్మాన్ని ద్విగుణీకృతోత్సాహంతో నెరవేర్చగలరు.

—ఎస్. మీరయ్య, టీచరు.

• • •

పండ్ల సహకారసంఘం

పండ్ల సహకార సంఘమునకు సంబంధించిన ఆడిట్ రిపోర్టును సభ్యులకందరికీ పంపవలెనని కోరుచున్నాము. —ఒకసభ్యుడు.

• • •

కొండూరుపాళెం

హాంకెక్కిన సభ

16 తేది కోవూరు సర్కిల్ యిన్‌స్పెక్టరుగారి అధ్యక్షాన సభ జరిగినట్టు ఒక వార్త ప్రచురించబడిందని, అలాటి సభ ఏది జరుగలేదని, సి. ఐ., యస్. ఐ; లు వారిపనిమీద ఆరోజు ఆగ్రామం వచ్చియుండినారని, రాత్రి కోరాబత్తిన చిన్నయ్య యింటికి వారుపోయివచ్చారని, యీ విషయాన్ని కల్పించి మహాసభఅని చుట్టుపక్క గ్రామాల నుండికూడా మనుషులు వచ్చారని ఆ టీచరు వ్రాయుడం సబబుగాలేదని, ఎవరో ఒకవ్యక్తి వ్రాస్తారు.

సంతకంలేని యీ వార్తమాత్రం ఎట్లానమ్మమంటారో ఆ "చీఫ్‌చంద్రి"యే తెల్పడంబాగుంటుంది.

• • •

పోతులపాడు

స్కూలుపై ఫిర్యాదు

లాబర్ గారి యాజమాన్యాన జరుగుతున్న గ్రాంటు పాఠశాల పరికరాలకు గ్రామస్తులు తగిన సహాయంచేశారు. దానికితోడు ప్రభుత్వం నుండి గ్రాంటుకూడా తీసుకొన్నారు. ఇదిగాక పెళ్లకు నెలకు పింఛనుటీచర్ను తెచ్చిపెట్టుకొంటే గ్రామస్తులంతా చందాలిస్తామన్నారు. ఒక టీచర్ను తీసుకొచ్చారు. చందాలు వసూలు చేసుకొన్నారు. చందాలవసూలైన తర్వాతనే ఆ టీచర్ను పొగనంపారు.

ఈ టీచరు లేనిన యీ మూడాన్నంతా విద్యాశాఖాధికారులకు తెలుపుకొన్నా యిప్పటికేమీ చర్యలేదు. నిర్బంధ విద్యావిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టనున్న ప్రభుత్వం, యిలాటి అభివృద్ధినిరోధ

లపై తగినచర్యతీసుకోం. విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడ మనవసరం. —గ్రామవాసి.

• • •

చినన్నలూరు

సేవింగ్సుబ్యాంకి కావాలె!

మా పల్లెలో రెండు రూకలుంటే దాన్ని భద్రపరచుకోడం పెద్ద సమస్యగా వుంటున్నది. ఇంట్లోవుంటే చేతులారా దొంగలకు అర్పించవల సిందేమోనా వేదయం! అందువల్ల గడ్డంపట్టుకొని చేశా, వడ్డీ 0-4-0లు గిట్టకపోయినా, వ్యాపారస్తులవద్ద గుప్తపరచుకోవలసివస్తున్నది. అదే వ్యాపారస్తులు క్రింది లెక్కల అవసరంకొద్దీ వడ్డీ రూపాయ, రూపాయపావలాకూడా గుంజుతుంటారు. రైతులు యిలాటి కష్టనష్టాలకుగురికాకుండా వుండుటకు, మా పోస్టాఫీసులో సేవింగ్సు బ్యాంక్ ప్రారంభించకూడదా? పోస్టల్ అధికార్లు యిది గమనించి తగినవిధంగా సాయపడెదరని విశ్వసించెద.

వ్యాపారస్తులుకూడా, అవకాశం దొరికిందని మితిమీరిపోకుండా, న్యాయాన్ని పాటించడం కూడా అవసరం! —గ్రామస్తులు

• • •

— కొరత 14.వ పేజీలో.

ఎల్లసిరిఫిర్కా హైస్కూలుభవన ప్రారంభోత్సవం

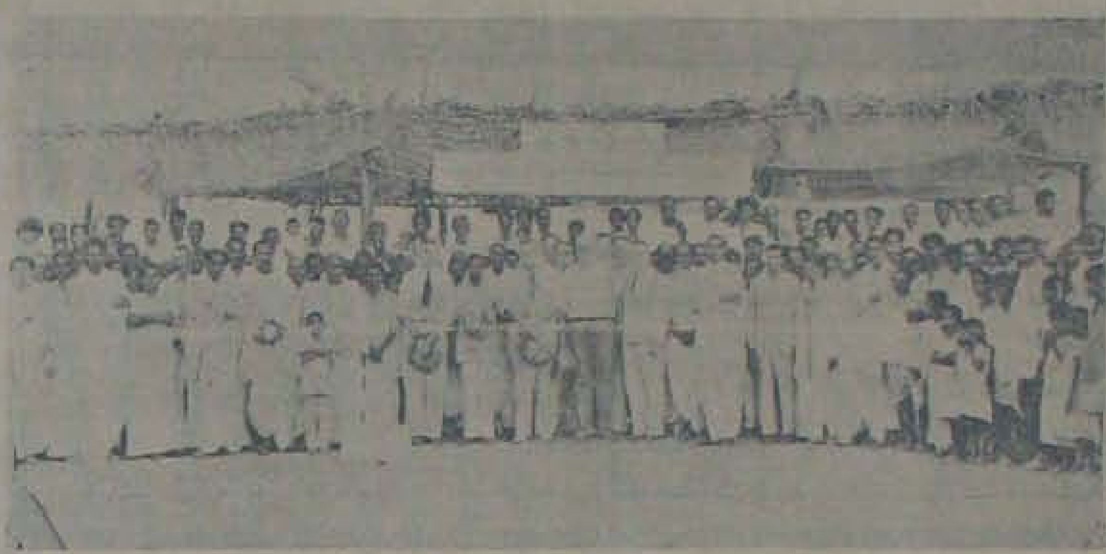

ఎల్లసిరిఫిర్కా కేంద్రమైన వాకాడుగ్రామంలో గత 8 తేది, హైస్కూలు భవన నిర్మాణ ప్రారంభోత్సవం గూడూరు సబ్ కలెక్టరు శ్రీ కార్తికేయన్ గారిచే జరుపబడిన సమయంలో తీయబడిన ఫోటో యిది. ఇందులో పార్లమెంటు సభ్యుడు శ్రీ వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డి, జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి, పెనుబోలు వెంకట్రామిరెడ్డి, ఎస్. బాల కృష్ణారెడ్డి గారలు కలరు.

వ్యవసాయ సంస్కరణలు కుమరప్పకమిటీ రిపోర్టు

(2 వ పేజీ కొరవ)

లను హెచ్చుతగ్గులు లేకుండా నిలకడగా స్థిరంగావుంచడం—వీటివిషయాలలో సామరస్యం అవసరం. భూమి అభివృద్ధిని ప్లాను ప్రకారం చక్కగా సాగించడంకోసం, రాష్ట్రీయ సహకార వ్యవసాయబోర్డు, రాష్ట్రీయ మార్కెటింగుబోర్డు, కూలీలవిషయమై 'వేజెస్‌బోర్డు', భూమినిబాగుచేయడంలో సంబంధంకలిగిన ల్యాండు రిక్లమేషనుబోర్డు, రాష్ట్రీయ గ్రామ ఋణాల బోర్డు ఇంటర్ ప్రావిన్షియల్ రివర్ ట్రెయినింగు కమీషన్ను (ఈరిపోర్టులో ఏవిధ అన్యాయాలలో సిఫారసుచేయబడి వున్నది.)—ఇవన్నీ ఒక రాష్ట్రీయ ల్యాండు కమీషనువంటి సంస్థయొక్క ఆధిపత్యం క్రిందికి రావలసి ఉన్నది. వ్యవసాయపు ప్లానులు రాష్ట్రపరిహద్దులను దాటి మరింత విశాలంగా వ్యాపించేకొద్దీ, రాష్ట్రీయల్యాండు కమీషన్లపనిని సమరసపెట్టడానికి అఖిల భారత ల్యాండు కమీషను ఉండటం అవసర మవుతుంది.

మేము సూచించే భూనిర్వాహణ పద్ధతులలో డెమోక్రసీ, బ్యూరాక్రసీ, టెక్నోక్రసీల లోని మంచి అంశాలన్నీ ఫలప్రదంగా సమకూర్చడానికి వీలున్నది. ఇందులో ప్రతిదానిలోనూ పనికివచ్చేదున్నది. ఒకదానికొకటి లోబడవలసిన అవసరంలేదు. డెమోక్రటిక్ ప్లానింగులో ముఖ్యంగా ఉండవలసిన కేంద్ర తదధీనవర్గాల మధ్య పరస్పర సామరస్యం సూచించే క్రొత్త అధికారవర్గపు స్వభావంగావుంటుంది. ఈ అధికారవర్గపు వ్యాఖ్యానంగావుంటుంది. ఈ అధికార వర్గపు చల్లని ఏలుబడిలో ప్రజలు, "చైతన్యవంతమైన పరిజాస్వామికంలో చైతన్యవంతులై సభ్యులుగా అన్నింటా పాల్గొంటూ, సహజపు క్రొత్తపాత సంస్థలను" ప్రజలు నిర్వహిస్తారు; నిర్వహించడానికి నేర్చుకుంటారు.

మేము ఊహించే భూనిర్వాహణ అధికారవర్గం విషయమై డెవలప్‌మెంట్ మంత్రులతోను ప్రజాసేవాతత్పరులైన వారితోను, డెవలప్‌మెంటు కమీషనర్లతోను, ఆయా ప్రభుత్వశాఖల సెక్రెటరీలతోను, చర్చించే అవకాశం మాకు ఉండింది. కాంగ్రెసు మంత్రివర్గాలు అధికారంలోనికి వచ్చిన తర్వాత కొన్ని రాష్ట్రాలలో,—వ్యవసాయం, పశుపోషణ, గృహపరిశ్రమలు, సహకార సంఘాలు, నీటి పారుదల—ఇట్టి ప్రభుత్వ శాఖల మధ్య అత్యవసరంగా కావలసిన సామరస్యం కొరకై రూరల్ డెవలప్‌మెంటు బోర్డులు (గ్రామ అభివృద్ధి సమస్థలు) నెలకొల్పబడ్డాయి. వీటివల్ల పనికివచ్చే పని కొంత జరిగినా, వ్యవసాయ పథకాల విషయంలో సామరస్య సాధనకు ఉపయుక్తమైన సంస్థలుగా అవి పనికిరావని మా నిశ్చితాభిప్రాయం. వీటి విషయంలో అడ్వయిజరీ ప్లానింగుబోర్డు ఇలా అంటుంది:

"డెవలప్‌మెంటు బోర్డు అసలు రంగమంతటికీ ఒక శాఖతో మాత్రమే సంబంధం కలిసి వుంటుంది. ఇందులోని సభ్యులు ప్రభుత్వ సెక్రెటరీలు కావడంవల్ల వారికి ప్లానింగు పనికంటే వారి వారి

—కొరత 14 వ పేజీలో.

అందాన్ని ఆనందాన్ని రెంటినీ యివ్వగలరు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి & సన్సు
నగలవర్తకులు
చిన్నబజారు — నెల్లూరు

మీరు కోరే అన్ని రకముల వస్త్రములు యీ దిగువ షాపులలో
ధరలు సరసముగా దొరుకును.
శ్రీ మహాలక్ష్మీస్టోర్సు
వెంకటగిరిచీరలషాపు
ట్రంకురోడ్డు * నెల్లూరు.
(మరియు)
శ్రీ వెంకటలక్ష్మీస్టోర్సు
చిన్నబజారు * నెల్లూరు.

యోగ రత్నాకరము
ఆయురారోగ్యముల గోరువారందరు చదువదగినది
ప్రతిమ — ద్వితీయసంపుటముల రు 13/-
ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
డాక్టర్ ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యులు
దండువారివీధి—నెల్లూరు.

డోంగ్రే గారి
బాలామృతము
బలహీనమైన బిడ్డలకు
పుష్టియును బలమును
ఆరోగ్యము నిచ్చును.

కృష్ణా తరంగాలు

[10 వ పేజీ కొరకు]

డంలో చాలా శాశ్వతమైనది మూలబడుతోంది, మునిసిపాలిటీలకు ఆదాయమిచ్చే విధానములను రద్దుచేస్తున్నదని ఛాంబర్ ఆఫ్ కామర్సు మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు పంపిన మెమొరాండమును విజయవాడ మునిసిపల్ కౌన్సిలు సమావేశమై అంగీకరించింది.

ఎలక్ట్రిక్ దీపాలకు, స్తంభాలకు మొదలయిన వాటికింద మునిసిపల్ ఆస్తులవిలువ 6 లక్షలు కాక, స్టాకులోవున్నవి మొత్తము లక్షరూపాయలు విలువచేస్తాయట. వీటికి మొదలుగా మద్రాసు ప్రభుత్వం 50 వేల రూపాయలు నిస్తామంది.

మహారాజుతో చెప్పడుంటే మరీకట్టినా కొట్టమన్నాడట.

• • •

నాగేశ్వరరావురోడ్డు

నాగేశ్వరరావుపంతులురోడ్డు సిమెంటు కాంక్రీటు చేయడానికి మైసంబసవరం. ఒకసిమెంటు మిక్సర్‌ను 7,500 రూపాయల ఖరీదుతో కొనడానికి మునిసిపల్ కౌన్సిల్ నిర్ణయించింది.

• • •

వాటర్ వర్కుల్సు

వాటరు వర్కుల్సుకు అవసరమైన వస్తుసామగ్రి సుమారు 18,590 మొత్తానికి టెండరు అంగీకరించబడింది.

ఖర్చుమాత్రం విపరీతమవుతున్నదిగాని నీళ్లు మాత్రం వచ్చేట్టుగాపలడలేదు. వచ్చేది వేసవికాలం.

• • •

కృష్ణరాయల శిలావిగ్రహం

సత్యనారాయణపురం స్టేషను సమీపంలో గల మూడురోడ్ల మొగలో దక్షిణంవైపు శ్రీకృష్ణదేవరాయల శిలావిగ్రహం ప్రతిష్ఠించాలని కొందరకు ఆలోచన తట్టింది. "దేశభాషలందు తెలుగు లెస్స" అని రాయలు అభిమానించడమే వీరికి ఆలోచన కలిగించినట్లు వారి విజ్ఞప్తివల్ల తెలుస్తుంది. శ్రీయుతులు దుందేటి సత్యనారాయణ, శిలాల వెంకటసుబ్బయ్యగార్లు విగ్రహ ప్రతిష్ఠకు స్థలమువారు దా యిస్తారట. అందుకేలలో ఏ వుద్యమానికి పోత్సాహానికి లభించదు కనుక అప్పుడే ఆ ప్రాంతానికి శ్రీకృష్ణదేవరాయ నగరం అని పేరు కూడా పెట్టేరట. ఏ కాంగ్రెసు మంత్రివర్యుడనో పట్టుకొని యీ మాత్రం తాపత్రయపడుతే తాలుగు పక్కనేనా రాజీవి అనేది యీ కర్యకర్తలకు తెలియదేమో — ఏమైనా వీరి కార్యక్రమం జయప్రదం కావడం తెలుగుభాషావల్లుగల అభిమానానికి చిహ్నం గాగలదు.

• • •

తూర్పుకృష్ణా కాంగ్రెస్

తూర్పుకృష్ణా కాంగ్రెసు కార్యవర్గ సమావేశంలో ధాన్యసేకరణ పద్ధతిలో జోనల్ విధానము రద్దుచేయాలని, రాజకీయ బాధితులకు న్యాయంగా భూములు మంజూరు చేసే సందర్భంలో సలహా సంఘముపట్ల యింకో యిద్దరి సభ్యులను నిర్ణయించమని ప్రభుత్వమును కోరుటకు, టూరిస్ట్ బోర్డుకు సంబంధించిన కష్టనష్టములను చెప్పుకొనుటకు,

గు శాలూ కాలలోనూ నిధి వసూలు నిమిత్తము, ప్రచారము నిమిత్తము సంచారము చేయుటకు మూడు కమిటీలను నియమించారు. ఆయా కమిటీలలో శ్రీయుతులు వేమూరు దశరథరామయ్య, గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగార్లు ఆకొండి నాగేశ్వరరావుగార్లు సభ్యులు.

మార్చి 4 నుంచి 11 వరకు పండిట్ నెహ్రూ రాజేంద్రప్రసాద్‌ల సమక్షంలో జరుగనున్న ఆసియా ఒలింపిక్ పోటీల్లో భారతప్రతినిధులుగా పాల్గొనబోతున్న ఆంధ్రులు:— ఎడమనుంచి:— (1) శ్రీ చెన్నుపాటి శేషగిరిరావు: (మిడిల్ వెయిట్:) (2) శ్రీ కె. ఈశ్వరరావు: (లైట్ హెవీ) (3) శ్రీ చెన్నుపాటి రామకోటయ్య: ఆంధ్ర ఎమెచ్యూర్స్ వెయిట్ లిఫ్టర్స్ ఎసోసియేషన్ కార్యదర్శి. (4) శ్రీ డి. రాజగోపాల్, (హెవీ వెయిట్) (5) శ్రీ యస్. జి. సీతారామన్, (ఫెదర్ వెయిట్).

ఆంధ్ర రాజకీయాలు

(మొదటి పేజీ కొరవ)

సించవాలి. ప్రభుత్వము వారి కోరికలను అంగీకరించి అమలుచేసేవరకు పూర్తివిజయమవడానికి వీలులేదుకదా.

ప్రభుత్వము, అధికారులూకూడా యీ సత్యాగ్రహ కారణంగా చేనేత పారిశ్రామికులు పడుతున్న పాట్లుచూచి, గ్రహించేందుకు కనువిప్పయింది.

రంగాగారి వర్గముగా పరిగణించబడుతున్న చేనేత పారిశ్రామిక నాయకులు, మద్రాసుశాసనసభ్యులు గుంటూరుజిల్లాలో యీ సమస్య పరిష్కార సందర్భంలో అనుసరించిన విధానం ఏనాటికైనా ఎన్నిప్రశంసలకైనా అర్హమైనది. కాంగ్రెసువారు ఏకంగాగలరన్న విషయాన్ని ధృవపరిచింది.

ఏప్రిల్ నుండి నూలుసరఫరా చక్కబడగల అవకాశము వున్నందున మార్చినెలవరకు కుటుంబానికి సహాయాలు యివ్వాలని, ముష్టియెత్తే దృశ్యం ఆపాలని సత్యాగ్రహులుకోరారు.

దీనితో మంత్రులకు యీవిషయం నచ్చచెప్పించేందుకు ప్రయత్నిస్తానని, సత్యాగ్రహం విరమించవలసినదనే పండితవారి గారి సలహామీదే సత్యాగ్రహం ఆపుచేయబడింది.

చేనేత పారిశ్రామికులకు యిది గర్వింపదగిన విజయం.

కుటీర పారిశ్రామికులు ఏ సంఘటిత ఉద్యమానికి పనికిరారని వాదించే కమ్యూనిష్టులకు యిది చెంపపెట్టు.

గుంటూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్ష ఎన్నిక

వల్లూరు రాజయ్యగారి రాజీనామా కారణంగా ఏర్పడిన గుంటూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షస్థానానికి ఎన్నిక యీ 19 తేదీ జరుగుతుందట.

Printer & Publisher N. Sreeramamurthy Zamin Ryot Power Press, 170 Thipparajuvari St. Nellore.